

MẸ CÁU GIẬN, CON HỰ HỎNG

Ngọc Chân dịch

FUSAICHI
YAMAZAKI



Hãy thực hiện nghiêm túc những điều được viết trong sách này. Tôi đảm bảo rằng bạn sẽ thấy được hiệu quả của nó.
Fusaichi Yamazaki

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>
Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :
Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>
Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

LỜI MỞ ĐẦU

Cô Iwamoto là mẹ của hai đứa con.

Đặt mục tiêu trở thành một bà mẹ tốt, cô tham gia vào lớp học kỹ năng dành cho các bậc phụ huynh. Tuy vậy, đôi khi cô vẫn không tránh khỏi cảm thấy mệt mỏi, stress hoặc cáu giận vô cớ với con. Một ngày nọ, cô hỏi hai đứa con của mình: “Khi mẹ nổi cáu thì mấy đứa cảm thấy như thế nào?” Bé Takashi, khi đó đang học lớp hai bảo rằng:

“Bị mẹ mắng con sợ lắm!”

Còn Tamotsu, cậu nhóc thứ hai đang học mẫu giáo thì bập bẹ: “Con sẽ buồn, con khóc ạ.”

“Nếu ngày nào mẹ cũng quát mắng suốt thì sao?”

“Chắc con ngã bệnh mất.” Chúng đồng thanh nói.

“Thế nếu mẹ xin lỗi thì các con thấy sao?”

Tamotsu bảo: “Nhìn mẹ buồn thì con thấy thương lắm.”

Takashi bảo: “Chỉ cần mẹ mỉm cười là được ạ, không cần xin lỗi đâu.”

Bắt đầu từ hôm đó, dù việc nhà bận rộn đến mấy, khi hai con tìm đến và bắt chuyện, Iwamoto cũng tạm gác lại để trò chuyện cùng chúng, chị luôn chăm chú lắng nghe và thi thoảng cất lời hưởng ứng “Vây à, giỏi quá cơ”, “Thế hả con?” Có thể thấy, chị đã hoàn toàn từ bỏ thái độ hằn học, tiêu cực trước kia.

Dần dần, hai đứa trẻ bắt đầu cảm thấy vững tâm, luôn tin rằng khi gặp phải bất cứ vấn đề gì cũng có mẹ dang tay giúp đỡ và đứng về phía mình. Thế nên dù không có mẹ ở bên nhắc nhở, bé Takashi cũng tự giác làm bài tập, nghiêm túc chuẩn bị sách vở cho ngày hôm sau. Thành tích học tập luôn thuộc top đầu của lớp. Bên cạnh đó, Takashi cũng rất say mê bóng đá. Cậu bé bắt đầu tin rằng mình có thể làm được bất cứ điều gì.

“Tôi chưa từng nghĩ rằng việc dạy con lại vui vẻ, thanh thoi đến thế. Takashi và Tamotsu đều trở nên hoạt bát, nhanh nhẹn hơn trước rất nhiều.” Chị Iwamoto đã tâm sự với tôi như vậy. Nghe câu nói “Tôi chưa từng nghĩ việc dạy con cái lại vui vẻ, thanh thoi đến thế” của chị, tôi như được tiếp thêm lòng tin rằng lớp học dành cho các bà mẹ mà mình đang tổ chức đã và đang mang lại những hiệu quả thiết thực và khả quan.

Tôi mong rằng qua cuốn sách này, các bạn cũng sẽ cảm nhận được niềm vui thích ấy.

FUSAICHI YAMAZAKI

Chương I
NGỪNG CÁU GIẬN, TRẺ SẼ THAY ĐỔI

Phần 1

LỜI ĐỘNG VIÊN “CON CÓ THỂ LÀM ĐƯỢC” SẼ GIÚP PHÁT HUY TIỀM NĂNG CỦA TRẺ

Trước kia tôi từng xem một bộ phim, trong đó có một cảnh mà đến tận bây giờ vẫn còn lưu lại trong tâm trí tôi: Hai anh em bị chó sói đuổi sau lưng. Khi chạy đến hẻm núi thì người anh thuận đà nhảy được sang bên kia, nhưng cô bé vì quá sợ hãi nên vội khựng lại. Nếu cô bé không nhảy qua khe núi sâu thì con sói sẽ đuổi kịp, người anh vội hét lên: “Mau nhảy qua khe núi đi!”

Thế nhưng cô bé không thể nhảy qua được, cô nhìn xuống khe núi sâu thăm thẳm, run lấy bầy rồi ngồi sụp xuống khóc:

“Em sợ lắm! Anh ơi!”

Người anh khua hai cánh tay, rơm rớm nước mắt gào lên:

“Em làm được mà! Nhảy qua đây đi. Nhanh lên!”

Nghe câu nói đó của người anh trai, cô bé như được tiếp thêm sức mạnh, lập tức quệt nước mắt, xốc váy đứng dậy, gom hết sức bình sinh rồi bật nhảy. Thân hình nhỏ bé lao trên không trung. Giây tiếp theo, đôi tay bé bỏng của cô bé đã ôm lấy người anh trai. Vậy là cuối cùng, cô bé ấy đã thực hiện được một hành động mạo hiểm chưa từng có và giữ được mạng sống của mình.

Bản chất của việc giáo dục con cái là làm sao để động viên trẻ “You can do it!”, hay nói cách khác là thực hiện triệt để các phương pháp để trẻ có thể tự khẳng định mình 100%.

Đọc đến đây, chắc hẳn các bạn đều hiểu thứ đã tiếp thêm sức mạnh cho cô bé chính là câu nói “Em có thể làm được mà” của người anh trai.

Điều cốt lõi tôi muốn truyền đạt qua cuốn sách cũng được đúc kết qua câu nói này của nhân vật chính. Bởi xét cho cùng, bản chất của việc giáo dục con cái là làm sao để động viên trẻ “You can do it!”, hay nói cách khác là thực hiện triệt để các phương pháp để trẻ có thể tự khẳng định mình 100%.

Thái độ học tập của trẻ thay đổi vì một lời than vãn của người mẹ

Tôi còn nhớ trước kia có một người mẹ tìm đến tôi và không ngớt lời than vãn rằng cô ấy đã hoàn toàn mất lòng tin trong việc dạy dỗ con cái. Con trai của cô lúc nào cũng uể oải, ngồi thần thờ xem phim hoặc chơi điện tử cả ngày. Thỉnh thoảng, cô ấy giục nó “Học bài đi!” thì nó cãi lại một câu nghe hết sức vô lý: “Mẹ càng giục thì con càng không học!”

Càng làm căng với nó thì nó càng nổi đóa lên, cô dần dần bất lực đối với chính đứa con của mình. Thế nhưng khi chứng kiến kết quả học tập của con ngày càng bê bối, cô vẫn không thể không ca thán:

“Con là đứa ngốc hay sao mà đem về cho mẹ cái bảng điểm như vậy?”

“Con đang bị tụt hạng đấy. Trời ơi, mẹ xấu hổ quá!”

Nói cách khác, cô ấy vẫn luôn hét lên với đứa con rằng “You can not do it!”

Thứ làm cho cậu bé mất đi động lực phấn đấu và trở nên tiêu cực về cảm xúc không gì khác chính là cách hành xử thiếu khôn ngoan của người mẹ. Thế nhưng, tiếc là cô ấy lại không nhận ra. Giống như khi bị chó sói đuổi sát sau lưng, nếu bị ai đó nói rằng “Em không thể nhảy qua khe núi được đâu” thì dù là ai cũng sẽ mất hết sự can đảm và tự tin, khó tránh khỏi kết cục bị chó sói ăn thịt hoặc rơi xuống đáy vực.

Tuy nhiên, cũng khó có thể trách cứ người mẹ này, bởi cô ấy chỉ muốn chỉnh đốn lại tinh thần của con nên mới nói những lời gay gắt như vậy. Trong thâm tâm, cô ấy luôn trông đợi thằng bé sẽ tự lên dây cót tinh thần, kiểu như “Được! Vậy con sẽ học hành cật lực cho mẹ xem.” Thế nhưng, sự trông mong đó lại hoàn toàn phản tác dụng. Những lời ca thán khó nghe đó không những không đem lại hiệu quả mà còn làm cậu bé mất hết tự tin và động lực phấn đấu. Trong phần này, chúng ta hãy cùng nhau phân tích cơ chế tâm lý của cậu bé đáng thương này nhé!

Con người dần lớn lên và tiếp thu tri thức mới nhờ vào quá trình học hỏi và tích lũy kinh nghiệm.

Vậy đứng dưới góc độ của người học, chắc hẳn họ phải mong đạt được điều gì đó mỗi khi tiếp nhận thử thách mới? Hãy đi thẳng vào kết luận, đó chính là niềm vui.

Khi đứa trẻ mới bắt đầu tập đi, mẹ vỗ tay động viên. Khi thấy con chập chững bước về phía mình, mẹ như ngập chìm trong cảm giác sung sướng, hạnh phúc. Đứa bé đi được hai, ba bước thì ngã phịch xuống đất, mẹ sẽ chạy đến bế lên, áp má và khen ngợi “Con mẹ giỏi quá!” Được chứng kiến niềm hân hoan của mẹ, đứa trẻ cũng cảm thấy rất vui. Khi ấy, nó biết rằng sự cố gắng của mình đã nhận được sự tán thưởng và công nhận của mẹ. Chính vì vậy, đứa trẻ sẽ có động lực để tiếp tục học cách bước đi.

Chúng ta quay trở lại vấn đề. Cậu bé ấy đã nói một điều rất phi lý rằng: “Mẹ càng giục thì con càng không học!” Đó chính là biểu hiện của sự phản kháng.

Cậu bé thể hiện sự phản kháng bởi cách hành xử của người mẹ đã khiến nó mất đi hai thứ: Sự tin cậy đối với mẹ và cảm giác yên tâm đối với bản thân. Những lời chỉ trích của người mẹ đã đi lệch khỏi mục đích ban đầu, đẩy cậu bé vào nỗi bất an và ác cảm gay gắt. Một khi đã có cảm giác bất an, con người thường không thể tập trung vào bất cứ việc gì. Xét về mặt bản năng, cảm giác bất an là tín hiệu cảnh báo rằng ở nơi đó có nguy hiểm. Trong trạng thái như vậy, quả thực sẽ rất khó để con người tập trung vào một việc nào đó. Vì vậy, cái lý lẽ lạ lùng “Mẹ càng giục thì con càng không học” tạm được cho là hợp lý theo cách riêng của cậu bé.

Cậu bé thể hiện sự phản kháng bởi cách hành xử của người mẹ đã khiến nó mất đi hai thứ: Sự tin cậy đối với mẹ và cảm giác yên tâm đối với bản thân.

Cậu bé phải chịu một nỗi bất an và áp lực nặng nề từ những lời chê trách của mẹ. Việc học tập

chẳng những không mang lại niềm vui mà còn biến thành nỗi dằn vặt bởi những lời nói vô tình, gay gắt của mẹ. Đó là lý do vì sao cậu bé lại tỏ ra bướng bỉnh, phản bác lại mẹ - người đã khiến cậu rơi vào trạng thái bất an vì không thể tập trung vào việc học.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - Hồi tiếc về hậu quả mà cơn giận đã gây ra

Năm 12 tuổi, Toshitaka được thầy chủ nhiệm đảm bảo rằng với học lực của mình, cậu hoàn toàn đủ khả năng để thi đậu vào trường điểm, nhưng cuối cùng cậu lại thi trượt kỳ thi vào trung học. Lý do là vừa bước vào phòng thi, Toshitaka bỗng cảm thấy căng thẳng, lo lắng không yên. Dù bài thi không quá khó nhưng cậu vẫn chẳng thể tập trung để làm.

Nhìn đứa con trai thất vọng, ủ dột, tôi đâm sốt ruột, và rồi những câu than thở, trách móc cứ vô tình tuôn ra: “Ôi trời! Con nhà người ta đều đỗ vào những trường tốt, vậy mà con lại thi trượt, mẹ xấu hổ quá không dám ra đường luôn đấy!”

Nghe tôi nói vậy, Toshitaka mắt rơm rớm nước: “Tại mẹ lúc nào cũng nói kiểu như vậy nên nhìn vào bài thi là con lại tưởng tượng ra khuôn mặt của mẹ đang quát ‘Thi trượt là mẹ không tha cho con đâu!’...”

Đó là lần đầu tiên tôi nhận ra sự hiện diện của mình đã khiến cho con cảm thấy khổ sở.

Sau khi trao đổi qua điện thoại, thầy Yamazaki đã khuyên tôi rằng: “Trường nguyện vọng hai cũng được, nguyện vọng ba cũng chẳng sao. Chị hãy cố gắng phát huy tiềm năng của cháu, làm sao để dù học ở trường bình thường, cháu cũng học được nhiều điều như ở trường chuyên. Nếu làm được như vậy thì tương lai cháu mới có thể thành công. Thời đại đề cao những giá trị ngoại tại (mức độ nổi tiếng của các trường) đã kết thúc rồi, giờ đã là thời của những giá trị nội tại (bản thân con người).”

Hiện Toshitaka đang cố gắng học để thi lại trung học phổ thông. Giờ đây tôi không còn cầu nhàu hay gây áp lực cho con nữa. Trường nào cũng được. Tôi thực sự nghĩ rằng trường mà con trai mình muốn vào học chính là ngôi trường tốt nhất đối với nó.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - hãy thử ngừng cái giận!

Để bắt Yosuke học bài, lúc nào tôi cũng phải thúc giục, la mắng: “Bài tập về nhà đâu?”, “Tập viết xong chưa?”

Tuy nhiên, giả sử thằng bé thi được 90 điểm vì bị mẹ thúc ép thì cũng là vì nó sợ nên phải cố gắng nhồi nhét vào đầu, chứ đó không phải là thực lực của nó. So với 90 điểm kiểu đó thì việc nó chỉ đạt 50 điểm bằng sự tự giác của bản thân về lâu về dài sẽ tốt hơn cho nó... Tôi thầm nghĩ như vậy và chợt nhận ra rằng, việc dạy con bằng những lời quát mắng, cái giận là đại dột và phản tác dụng. Tất nhiên, đôi khi những lời quát mắng “Học bài đi! Không học hành là không được!” cũng chực phát ra, nhưng may là tôi vẫn kịp kìm lại. Chẳng bao lâu sau, những bài kiểm tra của Yosuke đã dần tăng lên 60-70 điểm. Buổi sáng hôm bắt đầu kỳ thi cuối học kỳ hai, Yosuke nắm lấy tay tôi nói:

“Mẹ, hôm nay con thi môn Toán đấy.”

“Ừm. Nhóc Yo thông minh nên sẽ làm được bài thôi. Nhưng mà này, có chỗ nào con không biết, không làm được cũng đừng lo nhé. Cố gắng hết sức là giỏi rồi, đừng có sợ nhé!”

“Dạ, thưa mẹ con đi.”

Yosuke tung tăng đến trường, quá trưa thì tươi tỉnh trở về.

“Mẹ, con về rồi.”

“Chào con.”

“Mẹ, chắc con sẽ được 100 điểm đấy! Con đọc bài thấy câu một với câu bốn không biết nên để đó rồi làm nhanh các câu khác. Sau đó, con chậm rãi đọc lại thì nghĩ ra cách giải ạ!”

“Vậ à, giỏi quá!”

Ba ngày sau, Yosuke mang bài thi 100 điểm về nhà khoe mẹ.

Những đứa trẻ không biết điểm mạnh của mình

Tôi thường đưa ra một bài kiểm tra vô cùng đơn giản cho những học sinh mới vào Học viện Yokoi nơi tôi bảo trợ. Trong đó có một mục yêu cầu hãy liệt ra những ưu điểm của bản thân. Tuy nhiên các em thường vò đầu bứt tai, suy nghĩ rất lâu nhưng cuối cùng lại chẳng viết gì, gãi đầu gãi tai đặt tờ giấy lên bàn nộp cho tôi rồi định quay về chỗ.

“Chờ đã!” Tôi gọi những học sinh đó lại.

“Mục liệt kê những ưu điểm này, sao các em không viết gì cả?”

“Dạ... Vì không có ạ.” Các em ấp úng đáp.

“Sao lại có chuyện đó? Vậy thì các em đã điền đầy đủ trong mục điểm yếu của bản thân rồi chứ?”

“Dạ, cái đó... Học kém, ngốc nghếch, chậm chạp...”

“Tại sao?”

“Vì mẹ em thường nói như vậy.”

Những đứa trẻ này bị chính người mẹ của mình thẳng thừng vạch ra khuyết điểm, phơi bày trước mắt và chỉ trích hết lần này đến lần khác. Chính vì vậy, bọn trẻ hiểu rất rõ về những khuyết điểm của bản thân nhưng lại hoàn toàn không biết ưu điểm của mình là gì, bởi chúng chưa từng nhận được bất cứ lời khen ngợi nào từ mẹ.

Xin hãy nhớ lại câu nói “You can do it” trong đoạn mở đầu.

Nếu bị người khác bảo “Cậu không làm được đâu”, “Cậu chẳng làm được gì hay ho” thì không chỉ con trẻ mà ngay cả người lớn cũng sẽ mất đi động lực để phấn đấu. Không chỉ có vậy, nếu thường xuyên bị lăng mạ, phỉ báng thì không những chúng ta không thể làm chuyện tốt mà còn rất dễ rơi vào con đường tội lỗi.

Điều xấu là mặt trái của điều tốt. Nếu liên tục bị sỉ nhục là “Đồ ngu” thì dần dần, bất cứ ai cũng có thể trở thành một kẻ lười biếng, dần dộn và ngu ngốc thực sự.

Nếu một đứa trẻ thường xuyên bị mắng nhiếc, chỉ trích mà vẫn quyết tâm phấn đấu để trở nên giỏi giang thì đó quả là kỳ tích. Trẻ thường tự nhận thức bản thân thông qua ngôn từ của người mẹ. Khi bị mẹ mắng là “ngu ngốc” thì chúng sẽ nghĩ rằng mình thực sự ngu ngốc.

Nếu liên tục bị sỉ nhục là “đồ ngu” thì dần dần, bất cứ ai cũng có thể trở thành một kẻ lười biếng, dần dộn và ngu ngốc thực sự.

Khi được khen ngợi “Con nhanh nhẹn lắm đấy” thì đứa bé ấy sẽ tự hào nói “Con nhanh nhẹn thật ạ? Từ giờ con sẽ cố gắng hơn nữa.” Ngược lại, nếu bị chê rằng “Đứa bé này yếu ớt quá” thì hẳn nó sẽ xịu mặt xuống và cho rằng “Mình yếu ớt vậy sao?”

Hầu như những đứa trẻ tự ti, không ý thức được điểm mạnh của mình đều chưa từng được cha mẹ khen ngợi hoặc đề cập đến sở trường của bản thân, ví dụ như “Con thật chăm chỉ”, “Con cũng giỏi đấy chứ” ... Ngược lại, chúng thường bị chính những người cha người mẹ của mình chỉ trích “Mày là đứa dần dộn”, “Đồ lười biếng”, “Sau này chắc chẳng làm nên trò trống gì”, để rồi dần dần chúng đã đánh mất sự tự tin của bản thân. Những đứa trẻ ấy bị buộc phải vác một gánh nặng khổng lồ mang tên “khuyết điểm” trên đôi vai nhỏ bé của mình, chúng sẽ dần đánh mất sự tự tin và dễ dàng gục ngã. Tâm hồn chúng lúc nào cũng thiếu thốn cảm giác yên tâm và luôn phải cảnh giác, lo sợ rằng người khác sẽ phát hiện ra khuyết điểm của mình và chỉ trích nó. Về lâu về dài, điều này sẽ gây ra hậu quả vô cùng tai hại cho quá trình phát triển của trẻ, chúng sẽ trưởng thành với rất nhiều khiếm khuyết về mặt tư duy, ý thức và nhân cách. Vì vậy, điều đầu tiên mà cha mẹ cần làm để thay đổi viễn cảnh đáng sợ này là ngừng ngay những lời chỉ trích, chê bai. Thay vào đó, hãy tích cực nhìn nhận những ưu điểm, sở trường của con và dành tặng những lời tán dương, khen ngợi để củng cố sự tự tin trong chúng.

Hầu như những đứa trẻ tự ti, không ý thức được điểm mạnh của mình đều chưa từng được cha mẹ khen ngợi hoặc đề cập đến sở trường của bản thân, ví dụ như “Con thật chăm chỉ”, “Con cũng giỏi đấy chứ” ... Ngược lại, chúng thường bị chính những người cha người mẹ của mình chỉ trích “Mày là đứa dần dộn”, “Đồ lười biếng”, “Sau này chắc chẳng làm nên trò trống gì”, để rồi dần dần chúng đánh mất sự tự tin của bản thân.

Trẻ con phát triển thông qua ngôn từ của người mẹ

Có thể chia học sinh ra làm hai nhóm:

Một nhóm hứng thú với nội dung bài học, luôn tỏ ra chăm chỉ và tập trung; nhóm còn lại thì hướng sự quan tâm vào giáo viên chứ không phải bài học, vì thế, chúng sẽ dần tiếp thu những lời nói của thầy giáo một cách vô thức.

Thế nhưng, ăng-ten cảm xúc của tuýp học sinh thứ hai thường ở trong trạng thái cảnh giác, căng thẳng cao độ. Chúng để tâm đến sự có mặt của giáo viên hơn là nội dung bài học. Sau đó vì không theo kịp nội dung bài học nên chúng dần cảm thấy mệt mỏi, chán ghét, hệ quả tất yếu là chúng sẽ mất hứng thú học tập.

Tuy nhiên, nếu được người khác đánh giá rằng “You can do it” thì chúng sẽ bắt đầu nắm trong

tay hai thứ: sự tự tin và cảm giác an tâm, không những vượt qua được cảm giác sợ hãi, dám đối mặt với thử thách mà còn có thể tập trung thực hiện bất cứ việc gì.

Trẻ con là một trang giấy trắng. Viết điều gì lên đó là một trọng trách mà các bậc làm cha làm mẹ được giao phó. Chắc hẳn chẳng có bậc cha mẹ nào muốn viết những câu như “Đồ lười biếng” hay “Đồ vô tích sự” trên trang giấy ấy. Vậy nhưng đáng tiếc thay, trên thực tế vẫn có rất nhiều những bậc phụ huynh có thể bình thản thốt ra những lời cay nghiệt đối với con cái mình.

Mẹ không chỉ là đấng sinh thành mà còn là người đỡ đầu cho tư chất của trẻ. Một đứa trẻ sơ sinh không hề nhận ra nó là con trai cho đến khi nghe mẹ nói rằng “Con trai của mẹ.” Lần đầu tiên thấy mẹ khẳng định điều đó, nó sẽ rất vui khi nhận ra giới tính của mình.

Có thể nói rằng mọi đứa trẻ đều được tạo nên bởi ngôn từ của người mẹ, đó là bởi não chúng sẽ hình thành sự tự nhận thức thông qua những từ ngữ phát ra từ miệng của người mẹ.

Khi những bà mẹ mang con đến để nhờ tôi tư vấn, tôi thường khen chúng như sau: “Đó là một đứa bé năng động, đầy tính hiếu kỳ. Hơn thế nữa, nó còn là người làm chủ cảm xúc một cách tinh tế đến không ngờ, là một đứa bé rất có tương lai.” Khi nghe được những lời đánh giá tích cực như vậy, mắt đứa trẻ sẽ sáng lên và nhìn khắp xung quanh. Phải nói rằng tâm trạng nắn nót từng nét chữ, cầu nguyện những điều tốt đẹp nhất khi đặt tên đứa con vừa mới sinh của chúng ta hoàn toàn trái ngược với hành động than thở, mắng nhiếc, độc mồm độc miệng cũng của chính chúng ta khi con bắt đầu đi học. Thế nhưng, vẫn có rất nhiều bà mẹ có hành động trái ngược như thế.

Trẻ sẽ phát triển nếu có được sự tự tin

Nếu không cảm nhận được tình yêu thương từ lời nói của mẹ, trẻ sẽ luôn sống trong cảm giác sợ hãi và tuyệt vọng.

Những đứa trẻ thường bị la mắng, sỉ nhục sẽ nghi ngờ về sự tồn tại của tình yêu thương và cảm thấy mất phương hướng, dần dần sẽ rất khó dạy bảo. Thế nhưng, nếu được khen ngợi đúng lúc đúng chỗ thì sự tự tin trong chúng sẽ dần trở lại, đó là bởi chúng cảm nhận được tình yêu từ lời nói của mẹ.

Trong quá trình giáo dục, sự đe dọa là hoàn toàn không cần thiết. Khi trẻ lớn hơn một chút, những câu nói khắt khe có lẽ sẽ trở thành một liều thuốc tốt, tạo ra áp lực vừa đủ để chúng phấn đấu học hành. Tuy nhiên, đối với những đứa trẻ đang học tiểu học và trung học, những câu nói mang tính phủ định tiêu cực chỉ làm hỏng việc.

Dù chỉ một lần mở miệng nói “Không học là con bị tụt hạng đấy” cũng đã là sai lầm. Bởi chúng sẽ tiếp nhận những lời bình phẩm của mẹ và dần trở thành một đứa trẻ như thế. Những đứa trẻ luôn mong muốn sự trưởng thành một cách từ tốn và chúng tìm kiếm sự giúp đỡ ấy từ người mẹ. Hay nói cách khác, trẻ sẽ có được sự tự tin và trưởng thành hơn nhờ những câu nói tích cực và tràn đầy thương yêu của mẹ. Tôi khẳng định rằng một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của người mẹ là trao cho con cái sự tự tin. Vậy làm sao có thể đem sự tự tin đến cho con? Chúng ta sẽ bàn đến vấn đề này.

Trong phần trước, chúng ta đã đề cập đến việc giúp con có được khả năng tập trung bằng cách

mang đến cho chúng “cảm giác an tâm”. Bước tiếp theo, chúng ta cần mang tới cho con “cảm giác thắng lợi”.

Xin hãy khắc ghi trong lòng rằng: một trong những công việc của cha mẹ là khen ngợi những thành công dù vô cùng nhỏ nhoi của con

Để giúp độc giả dễ hiểu hơn, tôi xin kể một ví dụ sau đây:

Bài kiểm tra của Taro chỉ được 20 điểm. Khi trả bài cho cậu, thầy giáo đã căn nhắc: “Em không hiểu một chút nào sao?”

Về nhà, mẹ Taro xem bài kiểm tra và bực bội hỏi: “Cái gì đây? Dốt thế! Cái này mà cũng không biết sao?!", cùng với đó là vô số lời trách mắng, nhận xét tiêu cực của mẹ. Taro cúi gằm mặt, nghĩ rằng mình không thể nào học được Toán. Cậu không còn tâm trạng sửa bài và cũng chẳng bao giờ cho mẹ xem các bài kiểm tra nữa.

Kể từ đó, Taro bắt đầu căm ghét môn Toán. Ý thức của cậu sẽ bồn chồn bất an nếu không học, nhưng tiềm thức thì liên tục thì thầm “Mình dở tệ môn Toán.”

Ý thức và tiềm thức tách rời và xung đột lẫn nhau, vì thế khi lên đến trung học, thành tích của cậu vẫn rất tệ. Do lúc nào Taro cũng vo nát và giấu kỹ các bài kiểm tra nên mẹ cậu cũng chịu thua.

Lấy một ví dụ khác: bài kiểm tra của bé Kazuo cũng chỉ được 20 điểm. Thầy giáo cũng căn nhắc khi phát bài cho cậu: “Em không hiểu chút nào sao?” Kazuo rất lo lắng, cậu về nhà với suy nghĩ “Chẳng lẽ mình không thể học được Toán sao?”

Sau khi xem bài kiểm, mẹ Kazuo không hề tỏ ra ngạc nhiên, cô chỉ nhẹ nhàng nói: “Kazuo không biết làm Toán nên mới đến trường để học Toán. Thế nên không biết làm cũng là chuyện đương nhiên thôi. Đừng có sợ... Con làm được bài $3+3=6$ này. Trong bài này câu khó nhất là $3+3=6$ ấy chứ! Làm được câu này là mẹ đã cho Kazuo 100 điểm rồi, vì con đã làm được câu khó nhất trong bài mà. Còn những câu sau không phải lo lắng, dần dần rồi con sẽ làm được thôi.”

Mẹ Kazuo dùng bút đỏ viết 100 điểm thật lớn lên bài kiểm tra. Gương mặt Kazuo lập tức tươi tỉnh trở lại.

“Mẹ, câu này làm thế nào ạ?”

Dưới sự hướng dẫn của mẹ, cậu bé kiên trì sửa lại toàn bộ các câu sai.

“Mẹ thích Toán nên chắc Kazuo cũng thích. Nhìn này, chẳng phải sau khi sửa con đã làm được hết rồi sao?”

Kazuo đã bắt đầu có sự tự tin với môn Toán. Dù cùng chỉ đạt được 20 điểm, nhưng tùy theo cách phản ứng của mẹ mà trẻ sẽ bị đẩy sang phía tích cực hoặc tiêu cực. Sự khác biệt ở đây là trái ngược với người mẹ thứ nhất chỉ chú tâm vào những lời phủ định tiêu cực, người mẹ thứ hai lại xem trọng những lời khẳng định tích cực. Như vậy, trẻ sẽ không còn cảm thấy bất an, lo sợ mà sẽ tiếp tục cố gắng nắm vững những việc mình có thể làm và khắc phục những việc mà

mình chưa thể làm.

Ngay cả những tác phẩm văn học kinh điển cũng phải trải qua vô số lần chỉnh sửa. Người hiểu được tầm quan trọng của việc sửa lỗi sẽ trở thành những người dẫn đầu. Hơn nữa, chẳng phải đại đa số các công việc trên thế gian này đều được hoàn thành bằng việc sửa lỗi hay sao? Các bậc cha mẹ cần hiểu rằng, dạy con sửa chữa lỗi lầm cũng chính là giáo dục.

Tại sao Edison lại có thể trở thành ông vua phát minh?

Tôi có thể khẳng định rằng, rất nhiều những tư duy thông thường từ trước đến nay về việc giáo dục con trẻ là hoàn toàn sai lầm.

Bởi vì chúng ta thường nhìn con trẻ với suy nghĩ: Cho con đi học mẫu giáo rồi tiểu học, vậy thì những thứ được dạy ở mẫu giáo và tiểu học con phải biết hết 100%, tuyệt đối không chấp nhận việc chúng không làm được. Chính vì thế khi chúng không hiểu hoặc không làm tốt một việc gì đó, chúng ta đối xử với chúng chẳng khác gì một tên tội phạm. Dần dần, chính chúng ta đã tạo nên một đứa trẻ nhút nhát, lúc nào cũng lo lắng về thành tích, điểm số.

Dù nguyên nhân dẫn đến việc đó có thể hoàn toàn khách quan, ví dụ như giáo viên không đủ nhẫn nại hay giải thích không cặn kẽ, các bậc cha mẹ vẫn chỉ biết trách mắng con mình.

Ông vua phát minh Edison hầu như chẳng đến trường, nhưng tại sao lại có được vô số phát minh vĩ đại?

Đó là vì ông luôn yên tâm rằng dù có những việc mình không biết, không làm được cũng là lẽ đương nhiên. Khi yên tâm như vậy thì ông có thể kiên trì dốc sức cho đến khi vượt qua được những điều chưa hiểu và chưa thể làm được đó. Qua câu chuyện làm đi làm lại hàng ngàn lần cho đến khi phát minh ra một chiếc bóng đèn hoàn thiện, Edison đã dạy cho chúng ta một điều: hãy cảm thấy thoái mái về những thứ chưa làm được.

Qua câu chuyện làm đi làm lại hàng ngàn lần cho đến khi phát minh ra một chiếc bóng đèn hoàn thiện, Edison đã dạy cho chúng ta một điều: hãy cảm thấy thoái mái về những thứ chưa làm được.

Nếu Edison luôn thấy bất an về những gì mình chưa làm được, để rồi trở nên tự ti, nhút nhát thì sao? Và nếu mẹ ông luôn quở trách “Tại sao con không làm được?”, “Tại sao con không biết?” thì sẽ như thế nào? Chắc hẳn những phát minh huy hoàng của ông đã không thể ra đời.

Khuyết điểm không phải là xấu

Con người ai cũng có sở trường và sở đoản, sự cân bằng giữa sở trường và sở đoản chính là một trong những yếu tố tạo nên tính cách con người.

Chắc hẳn ai trong chúng ta cũng từng có ý định sửa đổi khuyết điểm hoặc thay đổi tính cách của bản thân. Thế nhưng, dường như chúng ta không thể khắc phục được sở đoản của mình. Theo đó, việc cải thiện tính cách cũng đi đến thất bại, khiến chúng ta dần lún sâu vào nỗi phiền muộn “Mình là kẻ vô dụng.”

Tại sao con người lại không thể sửa đổi được khuyết điểm? Bởi vì bản chất của khuyết điểm

không phải là tội lỗi. Hơn nữa, khuyết điểm cân bằng với ưu điểm, cùng tồn tại với ưu điểm và tạo thành một phần nhân cách.

Ngay từ đầu, ưu điểm và khuyết điểm không phải là thứ mang tính tuyệt đối, mỗi người sẽ có cách nhìn khác nhau. Khuyết điểm chẳng qua là thứ bị cho là “phiền toái” trong quá trình sinh hoạt tập thể hay sinh hoạt xã hội. Xin nêu một dẫn chứng chứng minh bản chất khuyết điểm không phải là một cái tội: Trong tình trạng xã hội mà chúng ta gọi là “chiến tranh”, ngay cả việc giết người cũng được cho là một hành động tốt đẹp. Vì thế, chắc bạn cũng hiểu rằng sự kỳ thị mang tên khuyết điểm là thứ bị ảnh hưởng bởi tình trạng ngoại tại, thật mơ hồ biết bao! Thêm nữa, khuyết điểm không thể nhìn được qua đôi mắt của bản thân mà phải mượn đôi mắt của người khác mới thấy rõ được.

Thế nhưng, rất nhiều đứa trẻ lại bị chính cha mẹ mình chỉ trích khuyết điểm gay gắt, trách mắng hết lần này đến lần khác.

Khuyết điểm không phải là mầm bệnh xâm nhập từ bên ngoài, nó là một yếu tố hình thành nên nhân cách. Hơn nữa, tôi cho rằng quy chuẩn thiện-ác là thứ rất mơ hồ. Theo đó, sự chỉ trích của người mẹ đối với đứa con phản ánh sự công kích nhân cách một cách mãnh liệt của người chi phối đối với người bị chi phối. Nếu bị chỉ thị một cách áp đặt rằng “phải khắc phục khuyết điểm” thì ngay cả người lớn cũng khó có thể sửa được, nên đối với những đứa trẻ, điều đó quả thực rất khổ sở. Cảm giác bị chối bỏ hoàn toàn nhân cách sẽ khiến trẻ đánh mất niềm tin, đánh mất nền tảng ổn định của bản thân.

Khuyết điểm không phải là mầm bệnh xâm nhập từ bên ngoài, nó là một yếu tố hình thành nên nhân cách.

Nói đến việc vì sao trẻ lại đánh mất nền tảng ổn định của bản thân, lý do là vì: Nếu trẻ phát triển đến độ tuổi trung học cùng với những cơn cáu giận, phủ định tiêu cực từ người mẹ, những câu nói đó sẽ xâm nhập vào tiềm thức của chúng như một dạng thông tin mặc định. Và như vậy, dù sau này sống tách khỏi người mẹ, tiềm thức của chúng vẫn duy trì những cơn cáu giận của bà mẹ, đôi mắt của bà mẹ như vẫn canh chừng chúng 24/24, liên tục nổi giận, chối bỏ và trách mắng. Đó là một dạng ám thị tâm lý tiêu cực, là nỗi thống khổ không thể né tránh.

Một học viên của tôi lớn lên cùng tâm lý tự ti vì luôn bị mẹ trách mắng, dù nỗ lực hay cố gắng đến mấy, cô cũng chưa từng nhận được lời khen hoặc sự công nhận của mẹ. Cô tâm sự với tôi như sau:

“Trước khi kết hôn, tôi đã tự nhủ rằng tuyệt đối sẽ không giống như mẹ mình. Trớ trêu thay, sau khi sinh con, tôi lại ngày càng giống bà ấy, lúc nào cũng quát mắng con chỉ vì những chuyện vặt vãnh. Tôi chột rùng mình lo sợ, cha mẹ bất ổn sẽ nuôi dạy nên một đứa trẻ bất ổn, chẳng bao lâu sau chúng sẽ trở thành các đấng sinh thành. Tôi thực sự muốn cắt đứt cái vòng luẩn quẩn tệ hại đó.”

Chìa khóa để khắc phục khuyết điểm là phát hiện ra sở trường

Những đứa trẻ bị cha mẹ chối bỏ nhân cách không chỉ tự chối bỏ bản thân, không thể phát huy hết những tố chất đặc biệt mà còn mất đi sự tự tin, mất đi cơ hội phát triển trong tương lai. Vì

vậy, tuy thực hiện sau khi chấp nhận khuyết điểm như là một phần của bản thân, cũng không bao giờ là muôn để trẻ khắc phục các khuyết điểm của mình.

Ví dụ: đối trá và chính trực là hai thái cực đối lập nhau. Dù ta có cực lực lên án một kẻ đối trá thì cũng chẳng thể thay đổi được họ. Để sửa tính đối trá thì chỉ có cách khiến cho họ hiểu được giá trị của sự chân thật, làm cho họ cảm nhận được niềm vui từ sự trung thực.

Có thể hình dung khuyết điểm và sở trường giống như một chiếc bập bênh. Hay nói cách khác, để khắc phục khuyết điểm thì không có cách nào khác tốt hơn là nhắm vào phía đối lập của nó, tức bồi dưỡng sở trường.

Để phát triển sở trường, tức mặt đối lập của khuyết điểm, trước tiên ta phải phát hiện ra sở trường đó. Bước tiếp theo là truyền tải đến người đó bằng lời nói cụ thể. Phát hiện sở trường và trực tiếp nói với trẻ sẽ giúp cho chúng cảm thấy tự tin hơn.

Chắc sẽ có ai đó phản biện rằng, cha mẹ quát mắng, cáu bẳn là vì muốn tốt cho con. Tuy nhiên, sự thật là dù có giận dữ, la mắng đến mấy thì một đứa trẻ hư vẫn sẽ hoàn hư. Một khi những câu nói của mẹ đã trở nên nặng nề và phủ định hoàn toàn nhân cách của trẻ, vậy thì đó không thể được xem là thiện ý.

Ta nên hạn chế việc chỉ trích các khuyết điểm của trẻ và mạnh dạn tán dương những sở trường của chúng.

Nếu chỉ chú tâm vào việc phát triển sở trường, không có thái độ uy hiếp khuyết điểm thì dần dần khuyết điểm sẽ tự biến mất. Tuy nhiên, nếu thường xuyên lôi khuyết điểm ra để công kích, bài xích thì nó sẽ chuyển sang trạng thái phản kháng và chiếm thế thượng phong trong nhân cách của trẻ.

Đến tận khi tốt nghiệp tiểu học, mỗi trưa thứ bảy bé Kenta lại mất hai tiếng đồng hồ để đi tàu điện ngầm từ ga Hibiya đến Học viện Yoko và tàu cao tốc tuyến Tokyo – Yokohama để học.

Tôi vẫn nhớ rõ về cậu bé và mẹ của mình. Vào học kỳ hai năm lớp Ba, thầy chủ nhiệm của bé Kenta gọi điện cho mẹ cậu bé và phàn nàn rằng: “Cháu chẳng chú tâm học hành, những điều tôi dạy cháu chẳng để lọt tí gì vào đầu.” Sau đó không lâu, cô ấy tham gia vào lớp học dành cho các bà mẹ và cố gắng vận dụng những điều được học được tại lớp. Cô ấy đã cho tôi xem các bài kiểm tra của bé Kenta vào học kỳ một năm lớp Năm, với 14 bài 100 điểm và 1 bài 80 điểm. Bảng thành tích học kỳ một năm lớp Năm mà cậu bé cầm trong tay tất cả đều là “Tiến bộ”. Bây giờ cậu bé đang là học sinh lớp 11 tại một trường trung học phổ thông trong thành phố. “Kenta cố gắng lắm. Nó luôn lọt vào top 5 của lớp.” Cách đây không lâu, tôi đã nhận được dòng thư đó từ mẹ cậu bé.

BÍ QUYẾT NUÔI DẠY TRẺ 1 - ĐỂ NUÔI DƯỠNG TINH THẦN CẦU TIẾN CỦA CON

Hãy bắt đầu từ những việc trẻ làm được chứ không phải những việc mà chúng không thể, hãy tập trung hết sức vào việc đó. Việc quát tháo, mắng mỏ là hoàn toàn vô dụng. Bên cạnh đó, các bậc cha mẹ phải tin vào năng lực trưởng thành của con, không nên nôn nóng hay vội vã thúc ép. Khi phát hiện thấy những bước trưởng thành của con, hãy biểu hiện cho chúng thấy cảm giác mãn nguyện của mình.

Ý THỨC “MẸ LÀ ĐỒNG MINH” GIÚP TRẺ MẠNH MẼ HƠN

Cảm giác không tin tưởng đối với người mẹ có tâm hồn dễ dao động

Các bà mẹ luôn tin rằng mình rất yêu thương con cái, sự tồn tại của bản thân là tuyệt đối hữu ích đối với con cái. Thế nhưng có nhiều trường hợp, con bạn chưa hẳn đã nghĩ như vậy. Những đứa trẻ hiểu rằng, giống như một vị thẩm phán đại diện cho phe chính nghĩa chưa hẳn lúc nào cũng là đồng minh của một cá nhân nào đó, mẹ của chúng đôi khi cũng có thể biến thành “kẻ địch”.

Hễ trẻ đem bài kiểm tra bị điểm kém về, người mẹ bỗng biến thành tòa án hình sự, bắt đầu tra hỏi, chất vấn. Sau đó, tình hình bắt đầu giống những gì diễn ra trong phòng hỏi cung, to tiếng mắng chửi, đập bàn rầm rầm, ép “nghị can” vào đường cùng. Khi đó hình ảnh của người mẹ thật chẳng khác gì một kẻ thù lâu năm của trẻ.

Những đứa trẻ hiểu rằng, giống như một vị thẩm phán đại diện cho phe chính nghĩa chưa hẳn lúc nào cũng là đồng minh của một cá nhân nào đó, mẹ của chúng đôi khi cũng có thể biến thành “kẻ địch”.

Đáng thương thay, đứa trẻ vì tự bảo vệ mình mà buộc phải đối đầu với mẹ. Khổ sở như một cụ già đã mệt mỏi vì cuộc đời cô độc và bất hạnh. Và rồi giọng nói của người mẹ chỉ đáng sợ như tiếng tru của chó sói đang đuổi phía sau người bộ hành. Rồi nó thầm nghĩ “Phải chi mình đừng được sinh ra thì tốt biết mấy.”

Vào thời khắc ấy, chúng ta không thể nào nói mẹ là người bạn của con được. Cho dù đằng sau những quát mắng kia ẩn chứa biết bao tình yêu thương của đấng sinh thành đi nữa, thì một thực tế khách quan là lúc bấy giờ đối với trẻ, người mẹ tuyệt đối không phải là bạn.

Sự không tin tưởng đối với mẹ sẽ làm tổn hại ghê gớm cảm giác ổn định về tinh thần của trẻ.

Vốn dĩ trẻ lớn lên trong sự an tâm vì biết rằng luôn có mẹ kề bên, và mẹ sẽ luôn đứng về phía mình. Đối với trẻ, cảm giác an toàn đối với mẹ là trạng thái vô cùng tự nhiên, như khi chúng còn trong bụng mẹ, trong một vùng đất bất khả xâm phạm và được bảo vệ tuyệt đối.

Có nhiều bà mẹ thân nhiên “trình báo” cho giáo viên những mặt xấu của con, trong khi người thầy lại không hay biết những khuyết điểm đó của chúng. Thậm chí có những bà mẹ còn thẳng thừng kể những điều ấy ra trước mặt đứa trẻ trong buổi họp phụ huynh. Đối với trẻ, đó chẳng khác nào một hành vi phản bội.

Khi có động đất, mặt đất chao đảo, nhà cửa ngã nghiêng, con người sẽ run rẩy trong nỗi bất an và không thể giữ được trạng thái tinh thần bình thường. Việc cảm thấy mẹ như một kẻ địch hoàn toàn giống với việc chúng bị quăng vào giữa một trận động đất vậy. Đứa trẻ hoàn toàn mất bình tĩnh, không thể tập trung vào các sự việc, sau đó thần kinh buộc phải trở nên mất cảm.

Xin lấy một ví dụ khác về việc hình ảnh người mẹ chuyển biến thành kẻ thù trong mắt trẻ: “Thằng con tôi suốt ngày mê mải ti vi với điện tử, chẳng học hành chút nào. Thầy à, thỉnh thoảng phiền thầy cứ mắng nó hộ tôi, phạt đánh cũng được.”

Những đứa trẻ luôn cố gắng để được thầy cô nghĩ tốt về mình, muốn được thầy cô đánh giá cao về sự tồn tại của bản thân. Thế nhưng chỉ với một câu của người mẹ, chúng đã bị ném xuống đáy sâu của sự thất vọng. Không chỉ những nỗ lực từ trước đến giờ bị phủ bỏ, mà ngay cả việc nhìn mặt thầy cô vào hôm sau cũng trở nên khó khăn đối với trẻ. Đó là sự sụp đổ toàn bộ sĩ diện. Còn về phía thầy cô, rất có thể họ cũng sẽ nghĩ rằng: “Cái gì? Nó là đứa như thế à? Vậy thì mình cũng chẳng cần để mắt tới nó làm gì nữa.”

Những đứa trẻ luôn cố gắng để được thầy cô nghĩ tốt về mình, muốn được thầy cô đánh giá cao về sự tồn tại của bản thân. Thế nhưng chỉ với một câu của người mẹ, chúng đã bị ném xuống đáy sâu của sự thất vọng.

Mong các bậc cha mẹ hãy dừng ngay việc kể lể khuyết điểm của con cái cho giáo viên của chúng. Bởi giáo viên cũng là con người. Khuyết điểm của học trò sẽ thu hút họ một cách kỳ lạ, rất có thể sau đó họ sẽ nhìn chúng bằng một ánh mắt khác, sự quan tâm, chăm sóc cũng không còn như trước nữa.

Ngược lại, cũng có chuyện như sau: có lần một học sinh tranh thủ lúc tôi không để ý, liền quay ra chọc ghẹo bạn khác đang chăm chú nghe giảng. Cậu bé ấy đã nghỉ học hai ngày liên tiếp. Tôi hỏi thăm học trò gần nhà cậu bé thì biết rằng mẹ nó bị bệnh. Dù ghét học nhưng cậu bé rất thông minh, cũng không hư hỏng đến mức nghỉ học mà không xin phép. Lúc ấy, tôi chợt nhớ ra nhà cậu chỉ có hai mẹ con, tôi quyết định đến thăm họ vào hôm sau. Khi gặp mặt, mẹ cậu bé đã khẩn khoản nói với tôi rằng:

“Thầy à, bây giờ thằng bé đang ra sức học, chắc chắn sẽ có thể vào được trường đại học công lập. Mọi người đối xử với thằng bé như một đứa phá phách nhưng thật ra nó là một đứa bé rất ngoan. Sáng nay nó còn nấu cháo và chiên trứng cho tôi đấy.” Kể từ khi nghe những lời ấy, thái độ của tôi đối với cậu bé đã hoàn toàn thay đổi. “Ra thế, nó là đứa trẻ ngoan đến vậy sao? Trước giờ mình mới chỉ thấy được một mặt của nó. Đại học công lập à, có lẽ là khó đấy. Được rồi, hay là mình giúp cậu bé thực hiện mục tiêu nhỉ?” Kể từ hôm ấy, tôi bỗng đánh giá cậu bé cao hơn và chú ý đến cậu nhiều hơn những học sinh khác, và chẳng bao lâu sau, điểm số của cậu đã tiến bộ trông thấy.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - nếu mẹ biết cách khẳng định tình yêu thương thì trẻ sẽ thay đổi

Để bắt Shigeru sớm tự lập, từ nhỏ tôi đã tập cho nó tự làm mọi việc một mình. Vậy mà nó mãi không tự lập trong khi em gái Masako học mẫu giáo lớn lại tự lập sớm hơn.

Có một dạo, Masako thì luôn vui vẻ, hoạt bát còn Shigeru lại thường tỏ ra buồn bã. Tôi đang băn khoăn không biết phải làm thế nào thì qua sự giới thiệu của một người bạn, tôi đã đến tham gia và trải nghiệm câu chuyện sau tại lớp học dành cho phụ huynh:

Có một cậu bé ba tuổi nọ, hễ nhìn thấy con nhà hàng xóm là lại chạy đến xô đẩy, trêu chọc. Thế nhưng, nó sẽ ngừng ngay những trò nghịch ngợm, phá phách đó khi người mẹ bắt đầu dịu dàng bế nó giống như với đứa em gái một tuổi rưỡi. Người mẹ ấy kể rằng: “Trước kia vì nó cứ nín lỳ lấy tôi, nên tôi hay đuổi nó ra: ‘Con là anh cả cơ mà, đi ra đằng kia đi, đừng quấy mẹ!’ Thế là nó trút sự bất mãn ấy lên đứa trẻ nhà hàng xóm. Mãi sau này tôi mới biết là do nó muốn được đối xử chiều chuộng như đứa em gái. Bây giờ thì nó còn gấp tã cho em giúp tôi nữa.

Tôi chợt hiểu ra rằng, có lẽ Shigeru luôn nghĩ Masako đã giành mất tôi nên nó mới buồn rầu mãi như vậy...

Vì vậy, tranh thủ hôm chồng đi công tác xa, ba mẹ con tôi ngủ cùng nhau trong phòng. Khi ấy, tôi nhẹ nhàng ôm lấy Shigeru và thì thầm.

‘Mẹ yêu Shigeru lắm đấy.’

‘Vì con là bảo bối của mẹ mà.’

‘Dù có chuyện gì thì mẹ cũng ủng hộ bé Shigeru.’ Nghe thấy mẹ nói vậy, Shigeru quay sang ôm cổ tôi, bật khóc.

Sáng hôm sau, vẻ u ám trên mặt Shigeru đã hoàn toàn biến mất.”

Trẻ sẽ tin tưởng vào tình yêu của cha mẹ nếu được đối xử dịu dàng

Khi hai mẹ con tôi đang tắm, nhóc Ryuta bỗng làm nũng:

“Mẹ ơi, con muốn... sờ ti mẹ.”

“Bậy bạ, con là con trai đấy.”

Ryuta là đứa bé nhút nhát, dè dặt, ở trường cũng hay bị bắt nạt. Lo lắng cho con, tôi quyết định đến lớp học dành cho các phụ huynh với hy vọng rằng sẽ có được bí quyết để giúp Ryuta trở nên mạnh mẽ, tự tin hơn. Ngay trong buổi đầu tiên, tôi đã hết sức ngạc nhiên khi nghe chuyện một đứa trẻ sáu tuổi mà vẫn tắm cùng với mẹ, bú ti mẹ như đứa trẻ mới sinh bây giờ đã là một sinh viên đại học hết sức nhanh nhẹn, hoạt bát. Thầy Yamazaki đã giải thích như sau:

Quả thực tôi đã được “khai thông nhãn giới”. Ngay hôm sau tôi đã quyết định thay đổi, tôi bắt đầu trò chuyện với con một cách nhẹ nhàng, vui vẻ và luôn cố gắng chiều chuộng khi nó muốn cảm nhận được tình yêu thương của mẹ. Dần dần, từ một đứa trẻ yếu ớt và hay bị bắt nạt, Ryuta bắt đầu trở nên tự tin và hoạt bát hơn, dù bị bắt nạt cũng dũng cảm đối đầu.

Trẻ sẽ tin tưởng vào tình yêu của cha mẹ khi chúng được cha mẹ đối xử dịu dàng, khi đó

chúng sẽ có thêm niềm tin vào bản thân, được tiếp thêm sức mạnh để tự lập và không đầu hàng trước khó khăn.

Các bà mẹ hiện đại thường không chấp nhận cá tính của con trẻ

Trái ngược với các bà mẹ hiện đại chỉ sinh từ một hoặc hai con, các bà mẹ ngày xưa thường sinh năm đến tám đứa và nuôi dạy “cả đàn”.

Khi đông con như vậy thì các bà mẹ cũng đành phải chấp nhận mỗi đứa có một cá tính riêng biệt một cách vô cùng tự nhiên. Ví dụ: đứa con trai cả thì chậm chạp, đứa thứ hai thì bộp chộp, rồi đứa thứ ba thì hoạt bát, đứa thứ tư thì điềm đạm, đứa thứ năm thì lém lỉnh v.v..

Những đứa trẻ được cha mẹ chấp nhận tính cách sẽ luôn cảm thấy rất vô tư, thoải mái, bởi vì chúng được sống trong thế giới riêng theo tính cách của mình. Mặt khác, cha mẹ cũng trong trạng thái an tâm rằng “Thằng cả làm công chức cũng được rồi, còn thằng hai, cho nó học cái nghề thì tốt hơn nhỉ? Nhưng mà thằng ba nên vào đại học thì hơn. Đứa con gái lớn thì chắc là giới thiệu cho nó người đàn ông hoàng rồi sớm gả đi là xong. Đứa con gái kế thì chắc là cho nó học thêm một ít nữa.”

Hiển nhiên không hẳn là cái gì cũng theo ý cha mẹ, nhưng sự quan tâm của các bậc phụ huynh thời xưa đối với con cái bị phân tán nên không gây ra những tác động tiêu cực do can thiệp hoặc bảo vệ quá mức. Việc được cha mẹ chấp nhận cá tính cũng như đặc điểm của bản thân là niềm vui lớn đối với trẻ. Bởi vì đó là một căn cứ để chứng minh rằng bản thân đã được thừa nhận như một con người độc lập.

Chính vì thế dù có bị mắng nhiếc thì chúng cũng chẳng bận khoăn gì, hay ít nhất cũng không cảm thấy bị đả kích vì điều ấy. Chúng vẫn tin chắc rằng dù có càu nhàu thì cha mẹ vẫn chấp nhận cá tính (sự tồn tại) của mình. Vì vậy mà những đứa trẻ ngày xưa sau khi bị ăn đòn vẫn có thể chân thành xin lỗi cha mẹ.

Nhưng ngược lại, trẻ em hiện đại rất hiếm khi thành thật nói lời xin lỗi cha mẹ. Lý do là vì chúng luôn tâm niệm rằng cha mẹ không chấp nhận chúng như một con người độc lập. Việc xin lỗi phụ huynh – những người không chấp nhận mình như một con người độc lập thật chẳng khác gì vứt bỏ sự tự tôn của chính mình. Trẻ con thường xem trọng thể diện và có lòng tự tôn cao hơn người lớn vẫn nghĩ. Vì vậy có thể coi những phản ứng quyết liệt của chúng đối với cha mẹ là một cuộc biểu tình nhằm yêu cầu cha mẹ “chấp nhận bản thân con như nó vốn dĩ”.

Trẻ con thường xem trọng thể diện và có lòng tự tôn cao hơn người lớn vẫn nghĩ. Vì vậy có thể coi những phản ứng quyết liệt của chúng đối với cha mẹ là một cuộc biểu tình nhằm yêu cầu cha mẹ “chấp nhận bản thân con như nó vốn dĩ”.

Cha mẹ thời nay thường chỉ sinh một hoặc nhiều nhất cũng chỉ là hai, ba đứa. Trong hai anh em, nếu có một trai, một gái thì trên thực tế cũng có thể coi là con một. Bởi vì tâm tư cha mẹ dành cho mỗi đứa là khác nhau. Hay nói cách khác, sự quan tâm đối với con cái không bị phân tán.

Bởi phụ huynh khi xưa đông con nên họ đành phải chấp nhận cá tính và phẩm chất của các con. Tuy nhiên, cha mẹ thời nay dường như khó có thể chấp nhận cá tính của các con. Vì dù sao cũng chỉ có một đứa, nên toàn bộ tâm tư của họ đều đổ dồn vào đứa con ấy.

Đấng sinh thành ước mong rằng con có sức khỏe tốt, có tố chất nghệ thuật, hơn nữa lại phải tốt nghiệp trường đại học danh tiếng, vào làm tại công ty hàng đầu, trở thành người nổi tiếng. Chưa hết, chúng phải là người có nhân cách, tâm tính hiền lành, có tinh thần trách nhiệm cao v.v..

Làm sao trẻ có thể thực hiện được thứ ước vọng mà ngay cả thần thánh cũng chẳng thể làm được đó chứ? Ví dụ, nhà có đông anh em thì nếu may mắn chúng sẽ trở thành vận động viên, nhà nghệ thuật, nhân viên ưu tú và người có nhân cách, như vậy nguyện ước của cha mẹ sẽ được từng đứa hoàn thành. Thế nhưng, mong muốn đứa con duy nhất của mình hội đủ mọi tố chất và tài năng thì quả là vấn đề nan giải và không bao giờ có thể thực hiện được.

Các bà mẹ cũng biết nỗi khát khao ấy là quá lớn, ước mong đó là vô vọng. Tuy nhiên, cái ước mơ khổng lồ ấy đã gắn chặt vào tiềm thức họ, và nó là nguyên nhân khiến cho họ lúc nào cũng thấp thỏm, bức bối. Có thể nói nguồn gốc những cơn cáu giận của người mẹ dành cho con bắt nguồn từ dục vọng vô hạn và sự tham lam của chính bản thân họ. Họ cảm thấy thất vọng vì khoảng cách giữa hiện thực và lý tưởng, dẫn đến việc không tiếc lời than vãn, làm tổn thương con trẻ.

Sau khi mắng nhiếc con, người mẹ than vãn rằng “Đành chịu thôi.” Bà mẹ ấy đang “đành chịu” điều gì thế nhỉ? Thực chất bà ấy đang “đành chịu” bó tay trước khoảng cách giữa hiện thực và lý tưởng. Còn với đứa con, đó chẳng khác nào một tai họa. Con trẻ có ưu điểm và cũng có cả khuyết điểm. Có đứa giỏi học hành nhưng thể thao lại kém, có đứa thì ưu điểm duy nhất là khỏe mạnh về mặt thể chất. Tuy nhiên, tất cả những đứa trẻ đều có điểm tốt riêng của mình.

Thế nhưng, người mẹ lại không hề để ý đến điểm tốt ấy. Bởi vì họ luôn so sánh hiện thực của con mình với hình mẫu lý tưởng mà họ mong muốn.

Có thể nói nguồn gốc những cơn cáu giận của người mẹ dành cho con bắt nguồn từ dục vọng vô hạn và sự tham lam của chính bản thân họ. Họ cảm thấy thất vọng vì khoảng cách giữa hiện thực và lý tưởng, dẫn đến việc không tiếc lời than vãn, làm tổn thương con trẻ.

Khi đó đối với con cái, cha mẹ không phải là một nhà quan sát có lòng bao dung, mà chỉ là một nhà phê bình hà khắc, độc ác, lúc nào cũng chỉ biết dùng giọng lưỡi phê phán và phủ định chúng.

Bản chất sự cáu giận của người mẹ hiển nhiên không thể chỉ giải thích bằng khoảng trống quá lớn giữa lý tưởng và hiện thực. Lòng ham muốn của người mẹ là hết sức vô lý. Mỗi quan hệ mẫu tử trở nên hết sức cứng nhắc.

Chúng ta hãy thử đặt câu hỏi: Tại sao người mẹ lại có thể tàn nhẫn đến thế đối với con mình? Nếu không đặt câu hỏi này, chúng ta sẽ không thể làm rõ được bản chất của căn bệnh cáu giận.

“Mẫu tính” thực sự

Cụm từ “bản năng làm mẹ” mang âm hưởng dễ chịu, khiến chúng ta liên tưởng đến hình ảnh một bà mẹ hiền từ. Phụ nữ sau khi sinh sẽ phát huy đầy đủ bản năng làm mẹ, dốc toàn bộ sức lực cho việc nuôi dạy con cái.

Vậy “mẫu tính” rốt cuộc là gì?

Vào thời kỳ này, sữa mẹ được tạo thành, sự bài tiết hormone cũng khác nhiều so với trạng thái nữ tính, ví dụ như khả năng thụ tinh giảm, không có hứng thú với những việc khác ngoài việc nuôi con, họ đã bị đứa trẻ thu hút hết sự quan tâm, chú ý.

Sau khi sinh và bước vào thời kỳ cho con bú, người phụ nữ sẽ tạm rời bỏ phần nữ tính mà khoác vào phần mẫu tính. Hay nói cách khác, mẫu tính là tính chất thứ hai, chuyên dùng cho việc nuôi con của người phụ nữ.

Nói cách khác, đấng toàn năng chỉ trao mẫu tính cho riêng nữ giới như là một bản năng để nuôi con. Nếu không được trang bị bản năng ấy thì chẳng có lý nào người mẹ lại cảm thấy vui với chuyện nuôi con – một công việc vô cùng vất vả, đòi hỏi sự hiến dâng và hy sinh bản thân. Thế nhưng, mẫu tính sẽ biến mất khi đứa con trưởng thành, và lúc đó người phụ nữ sẽ quay trở lại trạng thái nữ tính. Theo đó, sự bài tiết hormone cũng chuyển từ “cho con bú” sang “yêu đương”.

Ngày xưa, phụ nữ thường sinh đẻ nhiều nên quá trình chuyển giao giữa thời kỳ cho con bú và thời kỳ yêu đương diễn ra khá suôn sẻ. Hay nói cách khác, thời kỳ mẫu tính là tương đối ngắn.

Tôi xin đưa ra ba đặc trưng của mẫu tính như sau:

1. Đặt con mình dưới sự chi phối hoàn toàn, bởi nhận thức con cái là một phần của bản thân.
2. Đối xử với con chỉ bằng cảm tính, không để cho cái lý tính “tôn trọng nhân cách” hoạt động.
3. Tầm nhìn xã hội (như nhìn nhận con mình một cách khách quan) suy giảm đáng kể.

Thời kỳ mẫu tính có thể nói là thời kỳ đặc thù và đặc biệt hữu ích. Nếu không có bản năng ấy, chưa biết chừng những đứa bé sẽ bị chán ghét, xa lánh bởi người mẹ đã chán ngấy việc nuôi con. Tuy nhiên, giả sử người mẹ bước vào thời kỳ nữ tính rồi mà mẫu tính vẫn tồn tại thì sẽ ra sao? Đối với con cái, à không, đối với cả những ông chồng, đó chắc chắn là một thảm họa!

Đối với con mình, họ sẽ:

1. Cố chi phối con như một vật sở hữu.
2. Không thừa nhận nhân cách của con.
3. Gây nên các mối quan hệ dị thường như không chịu chấp nhận nhân cách của con, không thể xử sự như một người phụ nữ dù là đối với chồng.

Những tình trạng như: liên tục trút giận, xem thường nhân cách con cái; khi con thực hiện điều gì đó theo ý muốn của chúng thì lại cảm thấy nôn nao, bồn chồn; không thể nhìn nhận chồng như một người đàn ông, không thể tiếp xúc bằng tâm trạng tươi mới, nhẹ nhàng... Theo tôi, tất cả những điều này đều là di chứng quái gở của thời kỳ hậu mẫu tính.

Vậy, ở đây lại phát sinh một vấn đề rắc rối. Thông thường, trong đời người phụ nữ chỉ sinh con vài lần. Theo đó, sự chuyển giao giữa thời kỳ nữ tính và thời kỳ mẫu tính sẽ không diễn ra suôn sẻ. Thêm nữa, trẻ con thường trưởng thành chậm, hơn mười năm vẫn chưa thể tự lập được.

Thời kỳ mẫu tính, cho con bú, nuôi dạy con bằng cả tấm lòng chỉ cần một vài năm, thế nhưng rất nhiều bà mẹ lại không chú ý, vì họ vẫn cố duy trì bản năng làm mẹ mà đáng lẽ ra phải triệt tiêu đi, mãi hướng cái mẫu tính vốn đã không còn cần thiết vào đứa con của mình.

Trẻ con là những người lớn chưa trưởng thành

Mẫu tính là bản năng nuôi trẻ sơ sinh, tập trung mọi sự chú ý vào đứa trẻ khi chúng chỉ có thể dựa vào mẹ để duy trì sinh mệnh. Điều đó đồng nghĩa với việc mẫu tính là dạng bản năng có thể chấp nhận được việc không thừa nhận đứa bé như một cá thể độc lập và đối xử với chúng như một vật sở hữu của bản thân. Người mẹ sẽ nâng niu con bằng tình yêu thương và tin tưởng rằng con là vật sở hữu của bản thân, giống như một phần thân thể mình tách ra. Cũng nhờ đó đứa trẻ mới cảm nhận được tình yêu thương tuyệt đối của người mẹ và dần phát triển tinh thần như một con người.

Có thể nói lòng tin, tình yêu thương và tính thiện của trẻ sẽ được nảy mầm trong giai đoạn này.

Tuy nhiên, dù hữu ích đến mức có thể gọi là “bàn tay của Chúa” trong giai đoạn con là trẻ sơ sinh, nhưng thứ mẫu tính thiêng liêng này lại là “bàn tay của quỷ” trong giai đoạn trẻ bắt đầu có ý muốn tự lập.

Đó là bởi mẫu tính không bao giờ chấp nhận nhân cách của đối phương.

Tôi đã phát hiện ra một nguyên nhân nữa dẫn đến cơn cáu giận của người mẹ, đó là dấu cho được yêu cầu phải vứt bỏ mẫu tính đã lỗi thời, tiếp xúc với con trẻ thông qua nhân tính, nhưng người mẹ vẫn cố tình không thay đổi, vẫn dỗi theo đứa con thông qua mẫu tính.

Mẫu tính nhìn thấu một cách trực quan những khao khát, mong muốn của đứa trẻ, nhưng nó hoàn toàn “ngó lơ” hoạt động tinh thần ấy. Không thừa nhận nhân cách của con, lúc nào cũng chỉ quát mắng, cáu bẳn. Thái độ ấy minh chứng cho việc các hành động cơ bản của người mẹ đối với đứa con vẫn còn mang theo mẫu tính.

Dù hữu ích đến mức có thể gọi là “bàn tay của Chúa” trong giai đoạn con là trẻ sơ sinh, nhưng thứ mẫu tính thiêng liêng này lại là “bàn tay của quỷ” trong giai đoạn trẻ bắt đầu có ý muốn tự lập.

Vì lẽ đó, họ không thể nắm bắt một cách khách quan nhân cách và tâm lý thật sự của con, dẫn đến việc lúc nào cũng đau đầu vì khoảng trống giữa hình tượng lý tưởng và hiện thực của đứa con ngay trước mặt mình.

Khi trẻ bước vào giai đoạn muốn tự mình tìm tòi, khám phá thế giới, các bà mẹ nên vứt bỏ mẫu tính và thừa nhận con như là một người có nhân cách, cá tính độc lập. Để thực hiện được việc ấy, trước tiên hãy ngừng nổi giận, ngừng mong đợi một cách thái quá vào trẻ, để chúng cảm nhận được tình yêu thương của mẹ và được tự do phát triển một cách lành mạnh.

Nên nhớ rằng con cái không phải là con rối để chúng ta sai khiến theo ý muốn của mình, chúng là cũng là những người trưởng thành, chỉ là chúng còn non nớt mà thôi.

BÍ QUYẾT DẠY CON 2 - ĐỂ KHAI THÁC VÀ PHÁT HUY TIỀM NĂNG CỦA TRẺ
Hãy thật chú tâm phát hiện sở trường của con và nói cho chúng biết điều đó một cách tường tận. Tuyệt đối không sử dụng những từ ngữ tiêu cực, mang tính phủ định.

Phần 3

NHÂN CÁCH PHÁT TRIỂN KHI ĐƯỢC KHEN NGỢI, CÁ TÍNH BỊ PHÁ HỎNG BẰNG CƠN GIẬN DỮ

"Bé nhà tôi sao lại như thế nhỉ?"

"Sao nó lại có cái tính ấy chứ?"

Các bà mẹ thường rất giỏi trong việc công kích nhân cách của con mình như vậy. Thế nhưng, hầu như họ chẳng biết gì về sự cấu thành nên tính cách của con người. Ở phần này, chúng ta sẽ cũng bàn về tính cách và nhân cách, bởi lẽ biết được bản chất của tính cách và nhân cách sẽ vô cùng hữu ích cho việc phát triển năng lực và khả năng thích ứng của trẻ.

Con trẻ phát triển tùy thuộc vào người mẹ

Nhân cách con người được hình thành trên bốn chân trụ: tâm tính của cha, tâm tính của mẹ, tâm tính của con. Tâm tính của con lại chia ra làm hai: Tâm tính tự do và tâm tính thẳng thắn. Tất cả hợp lại thành bốn.

Dù là phụ nữ thì cũng có người mang những nét tính cách đặc trưng của cha, ví dụ như coi trọng quy tắc, đề cao đạo đức v.v.. Tương tự như vậy, con trai cũng có người hiền lành, nhẹ nhàng và nặng về tình cảm như mẹ. Bốn yếu tố này hòa lẫn vào nhau, tạo nên nhân cách của con người. Trong đó có những yếu tố vượt trội hơn, cũng có những yếu tố ít được thể hiện ra bên ngoài.

Ngoài ra còn có một yếu tố nhằm thích ứng với xã hội. Nếu coi bốn yếu tố trên là chân của con ngựa thì yếu tố thứ năm – nhằm thích ứng xã hội có thể nói là đầu của con ngựa. Bởi vì đây là yếu tố mang tính trí tuệ nhất, quyết định đến sự tồn tại và phát triển của con người trong xã hội.

Sau đây, tôi xin liệt kê những mặt tốt và mặt xấu của năm nhân cách này:

TÂM TÍNH CỦA CHA

Xấu: Ích kỷ, xem mình là trung tâm

Tốt: Có thể phán định tốt-xấu

Xấu: Có định kiến một cách vững chắc

TÂM TÍNH CỦA MẸ

Tốt: Đong đầy tình yêu thương

Xấu: Can thiệp, bảo vệ quá mức

TÂM TÍNH TỰ DO

Tốt: Thông minh, thoải mái

TÂM TÍNH THẲNG THẮNG

Tốt: Chân thật, tin người

Xấu: Hay bất bình, bất mãn, phản kháng

KHẢ NĂNG THÍCH ỨNG XÃ HỘI

Tốt: Xử lý mọi việc một cách khách quan

Xấu: Tính toán, lạnh lùng

“Nhân cách lý tưởng” là việc một người có thể hội tụ toàn bộ mặt tốt của năm nhân cách này. Có năng lực phán đoán thiện ác, cởi mở, vui vẻ, tình cảm sâu sắc, hiền lành, chân thật, có tấm lòng rộng mở với người khác, hơn thế lại lém lỉnh, lanh lợi...

Ngược lại, nếu chỉ mang toàn điểm xấu của năm nhân cách này thì đó hẳn là người có tính tình ích kỷ, hay tọc mạch, tự đề cao bản thân, nhiều nỗi bất bình, hơn nữa lại lạnh lùng, so đo...

Lấy ra mặt tốt hay bóc mẽ mặt xấu trong số năm tố chất của trẻ, điều đó còn phải trông chờ vào kỹ năng của mẹ – người đảm trách công việc dạy dỗ con cái. Điều cần chú ý ở đây là “cách mắng” của mẹ.

Cơn cáu giận của người mẹ lúc nào cũng mang tính tiêu cực, bởi vì họ không bao giờ nói “Con có mặt tốt như vậy, cứ làm thế thì con sẽ giỏi lên” mà chỉ một mực phủ định nhân cách của chúng bằng những câu đại loại như: “Con có lỗi này, lỗi kia. Vì vậy mẹ mắng con là có đầy đủ lý do.”

Hễ bị đối xử một cách tiêu cực thì năm tố chất này sẽ chuyển biến theo hướng xấu. Ngược lại, nếu được xử sự một cách tích cực, nó sẽ chuyển biến theo hướng tốt.

Có không ít bà mẹ hiểu sai về điều đó, nghĩ rằng “thương cho roi cho vọt”, sợ rằng khen ngợi thì con mình sẽ trở nên ngạo mạn, nhưng thực chất nó lại mang kết quả ngược lại. Nếu không được khẳng định, không được chăm nom tử tế, không được khen ngợi kịp thời thì năm tố chất này của trẻ sẽ không thể phát triển được.

Những đứa trẻ được mẹ chỉ ra sở trường sẽ thay đổi nhanh chóng

Có lẽ sẽ có người nghĩ rằng nếu chỉ toàn khen ngợi thôi thì trẻ sẽ trở nên tự phụ, bướng bỉnh và không chịu nghe lời nữa. Nhưng sự lo lắng ấy là không cần thiết. Bởi vì năm nhân cách có mối quan hệ tương quan và luôn giữ trạng thái cân bằng với nhau. Tình cảm của mẹ và khí chất của cha luôn đối theo nhau, không cho cái nào được vượt quá tầm kiểm soát. Tâm tính tự do và tâm tính thẳng thắn cũng vậy, chức năng kiểm tra và giữ cân bằng luôn được duy trì ổn định.

Trước hết, việc cha mẹ phát hiện sở trường và truyền đạt cho trẻ biết là rất quan trọng. Nếu giúp trẻ nhận ra sở trường của mình thì điều đó sẽ trở thành động lực giúp các sở trường khác

cũng thức tỉnh.

Trái lại, trách mắng là việc làm khiến cho trẻ nhận biết được sở đoản của mình. Tuy nhiên, tốt hơn hết là trẻ không nên phát hiện ra điều đó, bởi vì sở đoản có tính chất là sẽ tự động mất đi khi sở trường phát triển.

Việc cha mẹ phát hiện sở trường và truyền đạt cho trẻ biết là rất quan trọng. Nếu giúp trẻ nhận ra sở trường của mình thì điều đó sẽ trở thành động lực giúp các sở trường khác cũng thức tỉnh.

Đối với trẻ nhỏ, cơn giận của người mẹ chính là một thảm họa. Bởi vì sự trách mắng luôn luôn là một HÌNH PHẠT. Chẳng có đứa trẻ nào bị phạt mà lại cảm thấy hạnh phúc. Thế nhưng người mẹ lại cho rằng hình phạt ấy là cách giáo dục chính đáng, nên ngày càng lạm dụng, mắng nhiếc không nương tay. Dần dần những đứa trẻ khổ sở đó chỉ toàn nhìn thấy phần xấu trong năm nhân tính của mình.

Con dâu bị mẹ chồng bắt nạt thì có thể về nhà mẹ ruột. Người làm công khó chịu với ông sếp xấu tính thì có thể nghỉ việc. Tuy nhiên, một đứa trẻ bị ngược đãi thì sẽ chẳng còn nơi để trở về. Vì không có chỗ trốn nên bọn trẻ dần trở nên cam chịu, tự ti và chán ngán trước sự đàn áp của mẹ. Trong tình trạng đó, làm sao chúng có được khoảng không để phát triển sở trường và những phẩm chất tốt đẹp của bản thân?

Muốn con ngoan ngoãn, tự tin thì nên hạn chế việc trách mắng, chỉ trích. Khi phát hiện ra những điểm tốt dù nhỏ nhất đến mấy, chúng ta cũng nên dành những lời đánh giá cao và truyền đạt đến trẻ bằng lời nói.

Không chỉ trẻ con, bản thân người lớn nếu được khen ngợi một cách thỏa đáng cũng sẽ cảm thấy rất vui và được tiếp thêm động lực để phấn đấu. Nếu toàn bị mắng nhiếc, chỉ trích, chúng ta sẽ trở nên tự ti, chán nản và phó mặc.

Tôn trọng mong muốn của trẻ sẽ giúp trẻ phát triển nhân cách

Không chỉ cơn cáu giận mới có thể phá hỏng năm nhân cách này, đôi khi chính vì cách cư xử tệ hại của người mẹ mà năm tố chất này mất đi sự cân bằng khủng khiếp.

Tôi xin kể một câu chuyện như sau:

Khi mẹ ra ngoài mua đồ ăn cho bữa tối, bé Mii vội chạy theo “Mẹ ơi, chờ con với.”

Lúc sau ở chợ, bé Mii cầm hộp sô cô la chạy ra chỗ mẹ: “Mẹ ơi, mua cái này đi.” Người mẹ thấy vậy bèn lạnh lùng giật lấy cái hộp.

“Không được!”

“Mua đi mà... Mua đi mà... Mua đi mà.”

Bé Mii bắt đầu quấy khóc.

“Thật là hết thuốc chữa!”

Người mẹ vừa lăm bầm vừa kéo tay bé Mii đi về phía hàng bánh kẹo.

“Lấy cái này.” Người mẹ nhét vào tay bé Mii một túi bánh quy mà bà ấy cho là ngon.

Không chỉ trong chuyện này mà tất cả những việc bé Mii tự quyết, tự chọn, bà mẹ luôn gạt phắt và làm theo ý của mình, không bàn cãi. Dần dần, khả năng tự tư duy, tự quyết định của bé Mii bị thu hẹp, bé ngày càng ít nói và ngại giao tiếp với mọi người.

Tất cả các hành động phải được thực hiện bởi ý chí của bản thân người đó. Hành động mà không đi kèm với ý chí thì chẳng khác gì sự múa may vô cảm của một con rối. Chính vì thế, việc cha mẹ lúc nào cũng quyết định và hành động thay con cái sẽ phá hỏng sự cân bằng giữa năm tố chất của chúng một cách nghiêm trọng. Trong trường hợp của bé Mii, nhân cách mà cô bé đang mất dần là khả năng thích ứng xã hội.

Người mẹ đã tự tiện làm thay cái hành động thích ứng xã hội mà trẻ phải tự mình học hỏi và hoàn thiện. Hay nói cách khác, năng lực thích ứng xã hội của bé Mii đã bị phó mặc cho người mẹ.

Trong đa số các trường hợp, những bà mẹ như thế này sẽ tạo ra một vòng luẩn quẩn: không chi phối được cuộc đời con thì họ sẽ không chịu được và đưa con cũng dần ỷ lại vào điều ấy.

Tất cả các hành động phải được thực hiện bởi ý chí của bản thân người đó. Hành động mà không đi kèm với ý chí thì chẳng khác gì sự múa may vô cảm của một con rối. Chính vì thế, việc cha mẹ lúc nào cũng quyết định và hành động thay con cái sẽ phá hỏng sự cân bằng giữa năm tố chất của chúng một cách nghiêm trọng.

Một vị trưởng phòng nhân sự thường than thở với tôi rằng: “Nhân viên mới bây giờ nếu không bảo thì không bao giờ chịu chủ động làm gì.” Có lẽ nguyên nhân là do họ lớn lên trong mối quan hệ chặt chẽ với cha mẹ và lúc nào cũng được/bị cha mẹ quyết định mọi việc.

Năm tố chất này không chỉ đơn giản là thể hiện ra mặt tốt hay mặt xấu, mà nó còn liên quan mật thiết đến việc trẻ có được nuôi dưỡng tốt các năng lực ấy hay không.

Đứa trẻ thường thân thiết với cha thì khí chất của cha sẽ xuất hiện mạnh. Mặt khác, trẻ ở gần mẹ sẽ thể hiện những đặc trưng tính cách của người mẹ. Tuy nhiên, nếu điều đó phát triển thành một mối quan hệ kết dính quá mức thì hành vi làm thay sẽ kích thích mặt xấu của những nhân cách chưa được nuôi dưỡng. Vì có người làm thay những nhân cách của mình nên trẻ cũng mất đi ý muốn phát triển tố chất đó. Điều đó thể hiện điển hình ở năng lực thích ứng xã hội.

Điểm cốt yếu để phát triển năm nhân cách này không phải là làm thay hoặc cầm tay con chỉ dẫn từng ly từng tý, mà là giúp cho chúng cảm nhận một cách mãnh liệt sự cần thiết của điều đó. Khi ở trong trạng thái cần phải chủ động phát huy, những đứa trẻ sẽ phát huy năng lực một cách đầy đủ. Anh cả phải chăm sóc em trai thì sẽ buộc phải phát triển khí chất của cha, người chị chăm em thì sẽ nuôi dưỡng tấm lòng hiền từ như một bà mẹ. Tôi từng chứng kiến nhiều trường hợp khi bà mẹ hay cáu bẳn nhập viện hoặc phải đi xa thì đứa con ở nhà bỗng trở nên

nhánh nhện, hăng hái hơn hẳn.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - dạy con ngoan bằng sự hiền từ của mẹ

Tôi có hai đứa con gái, một đứa học lớp 4 và một đứa học mầm non.

Ở lớp học dành cho phụ huynh, tôi đã nhận được lời khuyên rằng: “Đối với trẻ không dịu dàng là không được. Khác với con dâu bị mẹ chồng bắt nạt, nhân viên mới liên tục bị sếp cần nhần, một đứa trẻ sẽ không có nơi nào khác để né tránh mỗi khi bị cha mẹ chỉ trích, la mắng, vì vậy chúng ta càng phải đối xử dịu dàng với con hơn.”

Thì ra là vậy. Dù muốn thực hiện theo nhưng trong cuộc sống hằng ngày, tôi vẫn thường nghiêm khắc với đứa chị hơn.

Ví dụ, khi tôi mắng đứa chị thì đứa em năn nỉ “Tội nghiệp chị lắm, thôi mà mẹ” và đứng về phe chị mình. Nhưng hễ tôi mắng đứa em thì đứa chị lại hòa vào trách mắng em bằng những lời nặng nề hơn cả tôi. Tôi nghĩ điều đó đã gây khó chịu đối với tôi. Dù có kiểm điểm lại việc mình không dành đủ tình yêu thương cho đứa chị, nhưng tôi mãi vẫn không kết nối được điều đó với hành động cụ thể.

Vào một ngày mùa đông, tôi phát hiện ra một cảnh tượng kinh hoàng: đứa chị định cắt cổ tay tự sát trong phòng tắm. Tôi cảm thấy như đất trời đang sụp đổ ngay trước mắt.

“Sao con lại làm thế?!”

Dù rất kinh hãi nhưng vẫn kịp tôi giật con dao và quát đứa con gái. Nó nhìn tôi với ánh mắt trách móc trong giây lát, rồi úp mặt xuống bồn tắm khóc to.

Tại sao nó lại nghĩ đến chuyện tự sát? Dù tôi có hỏi thế nào nó cũng không trả lời. Ngay tối hôm ấy, chồng tôi đã về nhà và giúp tôi tìm hiểu vấn đề này.

Con gái tôi vừa khóc vừa nói: “Rõ ràng là em hư mà mẹ lúc nào cũng mắng con! Hôm trước em vẽ bậy vào vở của con, thế mà mẹ lại nổi nóng là con sai, do con không để vở lên bàn đang hoàng!...”

Tôi đứng nghe bên cạnh mà nước mắt tuôn rơi.

BÍ QUYẾT DẠY CON 3: ĐỂ CON CÓ KHẢ NĂNG TẬP TRUNG

Hãy tạo cho con có cảm giác an tâm. Không đánh giá thành tích bài kiểm tra bằng tiêu chuẩn xấu tốt và ngừng chỉ trích trẻ.

Phần 4

NẾU KHÔNG ĐƯỢC ĐỐI XỬ NHƯ NGƯỜI LỚN THÌ TRẺ SẼ KHÔNG THỂ TRƯỞNG THÀNH

Chỉ cần chú ý đến yếu tố sau đây và biến nó thành hành động cụ thể thì có thể nói chúng ta đã tiến một bước dài trong hành trình giáo dục con cái. Nó là một phương pháp tuyệt vời, mang lại hiệu quả gấp trăm lần việc mắng chửi, hơn nữa còn đảm bảo rằng người mẹ cũng tiết kiệm được rất nhiều thời gian và công sức. Đó là: hãy đối xử với con như một người trưởng thành.

Trẻ lúc nào cũng có mong muốn mãnh liệt rằng mình sẽ được cha mẹ nhìn nhận và đối xử như một người trưởng thành. Nếu không được như vậy thì dù lớn đến mấy, được sống trong điều kiện tốt thế nào trẻ cũng không thể trưởng thành được.

Chú ý đến “mong muốn được thừa nhận” của con

Một trong những nhu cầu căn bản của con người là “Nhu cầu thông báo cho người khác biết về sự tồn tại của mình”.

Đây là một nhu cầu xã hội quan trọng của con người, tương tự như nhu cầu ăn uống và dục tính, không ai có thể phủ nhận nó. Để được người khác thừa nhận sự tồn tại của bản thân, con người mới sẵn sàng lao động mệt nhọc, nỗ lực không ngừng để hướng tới thành công. Hay nói cách khác, con người thực hiện hành động là để chứng minh sự tồn tại của bản thân với người khác.

Chúng ta thường rất mãn nguyện khi được người khác thừa nhận sự tồn tại của mình. Khi đó tâm trạng chúng ta được thả lỏng, hứng khởi và có thời gian quan sát xung quanh. Sau đó đầu óc sẽ dần tĩnh lại để tiếp tục nghĩ “Còn gì phải làm nữa không nhỉ?”

Ngược lại, nếu sự tồn tại của bản thân không được người khác thừa nhận, chúng ta sẽ chìm đắm trong đau khổ và thất vọng. Lúc ấy, chúng ta sẽ không tài nào phát huy được những tố chất và tiềm năng của bản thân.

Những đứa trẻ không nhận được sự đối xử như người trưởng thành từ cha mẹ cũng giống như những người không được xã hội thừa nhận sự tồn tại của bản thân, chúng luôn cảm thấy chán nản, khổ sở và bất mãn với mọi thứ. Và rồi bị thúc giục bởi mong muốn được thừa nhận như một người trưởng thành, đôi khi chúng sẽ gây ra những chuyện đại dột, điên rồ.

Tuy nhiên, dù cố gắng thực hiện bao chuyện điên rồ thì chúng cũng không thể trở thành người trưởng thành được. Bởi vì con người chỉ có thể trưởng thành khi được từ người khác (tức cha mẹ của mình) nhìn nhận và đối xử như một người trưởng thành. Vì vậy dù có cố gắng đến mấy, chừng nào trẻ vẫn còn bị cha mẹ đối xử như một đứa nhóc thì chúng vẫn không thể thoát khỏi cái mác là “non nớt”, “vắt mũi chưa sạch”.

Những đứa trẻ không nhận được sự đối xử như người trưởng thành từ cha mẹ cũng giống như những người không được xã hội thừa nhận sự tồn tại của bản thân, chúng luôn cảm thấy chán nản, khổ sở và bất mãn với mọi thứ.

Ngược lại, nếu sớm được trao cho chiếc ghế “người trưởng thành”, trẻ sẽ bắt đầu có những hành động để phù hợp để xứng đáng với vị trí ấy.

Giống như khi được mẹ mua cho xe đạp người lớn, trong thời gian ngắn trẻ đã có thể đi được chiếc xe đạp ấy, chẳng mấy chốc nó đã xem chiếc ghế “người trưởng thành” ấy là sở hữu của mình.

Mặt khác, những đứa trẻ không được đối xử như người trưởng thành là những đứa trẻ không được mẹ mua cho chiếc xe đạp, chúng sẽ rất chán nản, ức chế khi mãi mà vẫn phải đạp chiếc xe ba bánh dành cho con nít. Tôi chắc rằng phụ huynh của đứa bé ấy sẽ nói như sau: “Con vẫn chưa đi được xe đạp của người lớn đâu.”

Tuy nhiên, nếu chúng ta không đưa cho con chiếc xe đạp thì nó có thể sao học được cách đi? Cũng tương tự như vậy, những đứa trẻ không được trao cho chiếc ghế “người trưởng thành” thì làm sao có thể học cách tự lập, tự chịu trách nhiệm như một người trưởng thành thực thụ?

Đứa trẻ được đối xử như người lớn sẽ thay đổi nhanh chóng

Cô Akiko từng có một nỗi phiền muộn: Katsumi, đứa con trai đầu lòng của cô đã lớn rồi mà vẫn mít ướt, mè nheo, so với bạn bè cùng tuổi thì vẫn trẻ con lắm.

Một ngày nọ, cô Akiko bị một chiếc xe máy đâm phải lúc ở gần nhà, bị bong gân chân, phải nằm ở nhà đến cả tuần. Akiko vốn là một người năng động, cô đảm đương tất cả việc nhà, việc dạy con, hơn nữa hề có thời gian rảnh là cô đến nhà văn hóa để tham gia hoạt động tình nguyện. Vì thế, việc nằm yên bất động đối với cô chẳng khác nào địa ngục. Nếu không nhờ con trai thì ngay cả toilet cô cũng không đi được. Chồng thì đang cuối năm nên phải làm tăng ca. Cô chỉ biết thở ngắn than dài: “Thế này thì trong nhà sẽ lộn xộn mất thôi.”

Thế nhưng, những lo âu và dự đoán bi quan của cô đã bị biến chuyển một cách ngoạn mục. Đứa con trai cả mà cô nghĩ rằng không nhờ cậy được đã nấu cà ri cho bữa tối, lại còn biết dỗ em ngủ. Không chỉ có vậy, nó còn đi mua bia và đồ nhắm cho bố đi làm về khuya.

Điều gì đã biến cậu bé thành một thiếu niên hoạt bát, tự giác như vậy, lý do chắc hẳn các bạn đã rõ. Bởi vì tai nạn của mẹ đã vô tình mang tới cho cậu chiếc ghế “người trưởng thành”. Tin rằng mình có thể thay thế vai trò của mẹ, cậu bé bắt đầu thử đứng bếp, ru em ngủ, vừa chờ bố về vừa tự giác làm bài.

Như một đứa trẻ háo hức ngắm nhìn chiếc xe đạp mà cuối cùng mình cũng được mua cho, cậu bé vô cùng hồ hởi với chiếc ghế người trưởng thành này.

Con người phải nỗ lực rất nhiều để được xã hội thừa nhận sự tồn tại của bản thân, chứng minh bản thân là nhân vật quan trọng. Nếu không có thứ nhu cầu ấy, chắc hẳn xã hội loài người đã không thể phát triển. Thứ làm Katsumi trở nên phấn chấn hoàn toàn đồng nhất với nhu cầu

căn bản của nhân loại, và chính điều đó đã kích thích sự phát triển, tiến bộ của cuộc sống.

Ý thức bản thân là một người hữu ích, có thể giúp ích cho ai đó khiến cho bọn trẻ mê mẩn. Có điều, các bà mẹ cần phải nhận ra sự tự tin và hiệu quả mà chiếc ghế người lớn mình trao cho con mang lại.

Những đứa trẻ được trao cho chiếc ghế người lớn sẽ cảm thấy hân hoan, vui mừng, cũng giống như việc người lớn có thể tự mình vượt qua những khó khăn, khổ ải.

“Sinh nhật bố, mẹ sẽ tặng cà vạt, còn con sẽ tặng gì nào?”

Quát mắng hay nuông chiều con quá đà đều là những biểu hiện chứng tỏ bạn đang không đối xử với chúng như những người trưởng thành.

Những đứa trẻ được mẹ chủ động đưa ra chủ đề này để bàn luận sẽ biết cách quản lý tiền bạc giỏi hơn hẳn so với những đứa trẻ hay bị mắng phũ đầu “Nếu tiêu xài hoang phí hoài thì mẹ sẽ không cho thêm tiền tiêu vặt đâu!” Bởi vì trái ngược với đứa trẻ thứ nhất được yêu cầu suy nghĩ cách chi tiêu như một người trưởng thành, đứa trẻ thứ hai bị bắt suy nghĩ với lập trường của một đứa nhóc. Đối với đứa trẻ luôn bị quát “Học bài đi!”, học bài là cả một vấn đề hóc búa, phiền toái, bị thầy cô và cha mẹ áp đặt, nhưng với đứa trẻ có ý thức trưởng thành, đó là một mối quan tâm lớn và chúng phải tự mình đương đầu.

Những võ sĩ Samurai Nhật Bản khi xưa thường đánh trận đầu ở độ tuổi vị thành niên. Họ có thể xông pha chiến trường, tự mình lo liệu mọi thứ ở độ tuổi của học sinh trung học bây giờ. Lý do là vì khi con trai đã hoàn thành buổi lễ Genpuku¹ thì cha mẹ sẽ phải đối xử với con như một người lớn có nhân cách riêng biệt. Vì được cha mẹ đối xử như là một Samurai thực thụ nên một thiếu niên 15 tuổi mới có thể trở thành một chiến binh dũng mãnh trên chiến trường.

Hãy đối xử với con cái như một người trưởng thành thực sự. Tiếp đó, hãy luôn thể hiện sự tôn trọng, lắng nghe và thỉnh thoảng nói chuyện với con trên góc nhìn bình đẳng. Có lẽ chỉ sau vài tuần, đứa trẻ sẽ bắt đầu có những chuyển biến tích cực và thực sự muốn thực hiện vai trò của một người trưởng thành. Đó là bởi chúng đã cảm nhận được rằng sự tồn tại của bản thân đã được người khác thừa nhận.

BÍ QUYẾT DẠY CON 4: ĐỂ GIẢI TỎA MỐI BẤT HÒA VỚI CON

Khi xảy ra mối bất hòa với con, hãy nhẹ nhàng nêu ra ý kiến của mình và khuyến khích con tham gia bàn luận để đi đến thống nhất, tuyệt đối không sử dụng “quyền làm mẹ” để áp đặt và phủ định chúng.

¹. Ngày Lễ Thành Nhân là một trong những quốc lễ của Nhật Bản, ngày có ý nghĩa trọng đại trong cuộc đời của mỗi chàng trai và cô gái Nhật Bản, ngày mà họ chính thức được coi đã bước sang tuổi trưởng thành với đầy đủ quyền và nghĩa vụ của công dân.

Phần 5

COI TRỌNG ƯỚC MƠ CỦA CON

Chỉ khi có được niềm vui thú, hứng khởi, trẻ mới có được tầm nhìn xã hội theo cách riêng của mình. Một khi đã nắm bắt được mối quan hệ giữa bản thân và xã hội theo cách riêng của mình, khả năng tự ý thức của trẻ sẽ đi vào quỹ đạo ổn định, chúng sẽ luôn cảm thấy vui vẻ và có động lực phấn đấu.

Cần phải lưu ý một điều rằng: nó tuyệt đối không phải là thứ tính cách được trao tặng từ người khác.

Sự áp đặt của cha mẹ sẽ ngăn chặn sự trưởng thành của con

Nếu chúng ta bịt mắt một con mèo thì chắc chắn nó sẽ không chịu bước đi. Dẫu có lôi nó đến trước miếng cá ngừ thì nó cũng sẽ phản kháng dữ dội, đó là bởi cảm giác bất an đã khiến cho nó trở nên nhút nhát, sợ hãi.

Trẻ con cũng vậy. Khi bị buộc phải làm điều gì đó mà bản thân chúng không nắm bắt được mối quan hệ giữa mình và điều đó, chúng cũng chẳng khác gì con mèo bị bịt mắt, không muốn tiến lên phía trước dù chỉ một bước.

Nếu không nhìn nhận xã hội theo cách riêng của bản thân thì chúng ta không thể xác định được mục tiêu rõ ràng. Việc có mục tiêu là quá trình gắn kết mục đích vào hành động của bản thân. Hay nói cách khác, đó là quá trình xã hội hóa hành động của bản thân.

Khi một người quyết định rằng mình sẽ nỗ lực và đặt hết tâm trí để đạt được mục đích cuối cùng, nó sẽ mang tới NIỀM HỨNG KHỞI. Đó cũng là lý do chúng ta cần thiết lập mục tiêu.

Những lời than vãn của các bà mẹ phần nhiều mang tính ngăn cấm và áp đặt. “Con không được...” “Con phải...” Đó là thái độ cố ý bịt mắt con mèo và tìm cách kéo nó đi. Đứa trẻ vì sợ bị mắng nên mới phải nghe lời, chúng ta không nên nghĩ rằng điều đó có ích cho đứa trẻ, bởi vì trong trường hợp này, hành động và ý chí của chúng hoàn toàn rời rạc và thiếu sự liên kết.

Nếu được hỏi “Lớn lên con sẽ làm gì?”, đứa trẻ thường trả lời bằng những câu đại loại như: “Con sẽ làm tài xế xe bus”, “Con muốn trở thành y tá.”

Khi ấy, cha mẹ nên xoa đầu, khích lệ chúng “Vậy à. Hay đấy.” Bởi vì dù cho ước mơ ấy có buồn cười và phi lý đến mấy, chúng ta cũng cần hiểu rằng việc trẻ có ước mơ là vô cùng quan trọng. Bởi mơ ước sẽ góp phần xây dựng tinh thần tự lập và tầm nhìn xã hội theo cách riêng của chúng.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - mầm non của niềm hứng khởi và tinh thần tự lập

Sáng nay, bé Shosuke hồ hởi đến trường. Tôi nhìn theo bóng con khuất dần phía xa mà trong lòng vô cùng xúc động: “Con thực sự đã là một đứa bé khỏe mạnh rồi.”

Khi Sosuke ba tuổi, bé phải trải qua một cuộc phẫu thuật tim. Ca phẫu thuật bắt đầu từ 8 giờ sáng đến khoảng 9 giờ 30 thì kết thúc. Chồng tôi đã nghỉ làm để ở bên cạnh vợ.

Đó là một ngày thật dài. Tôi chưa từng thấy thời gian trôi qua nặng nề đến thế. “Chỉ cần con sống là được.” Tôi thầm cầu nguyện, mong sao ca phẫu thuật sẽ thành công tốt đẹp.

Cơ thể nhỏ bé của con bị mổ xẻ thì sẽ như thế nào chứ? Cảm giác lo âu, xót xa cứ giằng xé trong tôi. Sau khi hết thuốc mê, chắc con sẽ đau đớn lắm. Nếu có thể thay con chịu đau thì tôi cũng sẵn sàng.

Cuối cùng ca phẫu thuật cũng đã kết thúc.

“Không sao. Ca phẫu thuật đã thành công.” Vừa được bác sĩ thông báo, tôi úp mặt vào vai chồng khóc nức nở. Mắt anh cũng đỏ hoe.

Shosuke được chuyển đến phòng hậu phẫu, vẫn đang chìm trong giấc ngủ vì thuốc mê chưa tan.

“Bé con của mẹ giỏi lắm!” Tôi nhẹ nhàng vuốt mái tóc con.

Khi tôi khẽ đặt chú chó nhồi bông Snoopy mà Shosuke thích bên cạnh thằng bé thì y tá nói với tôi rằng: “Cô hãy yên tâm và về nhà đi. Tôi sẽ chăm sóc bé.” Chúng tôi gần như bị buộc phải ra về.

Tôi miễn cưỡng đi về, nhưng cả đêm cũng chẳng thể chợp mắt.

Ngày hôm sau, khi tôi vừa vào phòng bệnh, Shosuke nhìn thấy mẹ liền òa khóc và giơ tay lên đòi bế. Nghe con khóc, trái tim tôi như quặn thắt.

Giờ thăm bệnh nhân được quy định từ 3-5 giờ chiều, giây phút chia tay con thật khó khăn. Shosuke khóc, nước mắt tôi cũng rơi lã chã. Cuối cùng, tôi cũng đành cầm lòng, rảo bước rời khỏi phòng bệnh.

Sau hai tháng rưỡi, bé Shosuke đã được xuất viện về nhà.

Chỉ cần nó khỏe mạnh là tôi đã thấy mãn nguyện rồi. Vì vậy, dù đi vệ sinh hay cả những việc rất đơn giản, tôi cũng thay con làm từ đầu đến cuối như khi nó mới sinh.

Đến khi vào mẫu giáo, tôi vẫn chạy theo chăm sóc Shosuke cả ngày. Thế nhưng dần dần, tôi tự thấy mình ngày càng khó tính, lúc nào cũng nói năng liến thoắng và bắt con làm theo ý mình.

Mối quan hệ giữa tôi và Shosuke cũng ngày càng xa cách, lúc nào nó cũng lằm lì, ít nói và thụ động trong mọi việc. Cảm thấy hoang mang, tôi tâm sự với cô bạn thân thời đại học. Tôi được cô ấy khuyên “Hay là cậu thử tham gia lớp học dành cho các phụ huynh xem sao. Nó rất hữu ích đấy.”

“Đối với những đứa trẻ lâm vào tình trạng như vậy, hãy dành cho chúng sự khẳng định 100%.

Đầu tiên, cần xác lập mối quan hệ tin tưởng giữa cha mẹ và con cái rồi sau đó dạy bảo cũng không muộn.” Tại lớp, tôi đã nhận được lời khuyên như thế.

Ồ ra là vậy. Tôi cho rằng chỉ cần trở về với tâm trạng ngày xưa khi Shosuke vừa xuất viện là được. Dù thế nào tôi cũng sẽ kìm nén cảm xúc, tôn trọng bất cứ điều gì Shosuke nghĩ.

Tôi bắt đầu tích cực khích lệ và dành cho con những lời khen tặng, dù đôi khi những lời cần nhắc nhở cũng chực buột ra khỏi miệng, nhưng tôi đã kìm kiềm chế lại.

Sau lễ tốt nghiệp mẫu giáo, Shosuke sẽ chính thức trở thành học sinh tiểu học.

Điều tôi lo lắng nhất là chuyện đi vệ sinh của con. Thế nhưng sau ngày học đầu tiên, Shosuke trở về nhà và khoe với tôi rằng:

“Mẹ ơi, con giỏi không? Buồn đi ị là con biết đi vào nhà vệ sinh đấy. Con đã có thể làm hết mọi việc đó!”

Tôi vừa ngạc nhiên vừa xúc động, ôm chầm lấy Shosuke.

“Mẹ, sao mẹ lại khóc?”

“Mẹ vui nên mới khóc đấy. Bé Sho đã giỏi lên rồi mà...”

Và tôi lại ôm chặt con.

Bé Shosuke giờ đã lên lớp 2, dù đã trải qua một cuộc phẫu thuật lớn nhưng gần như không ai biết đến việc đó, vì bé đã có thể sinh hoạt bình thường như bao bạn khác, không, thậm chí bé còn mạnh mẽ hơn nhiều. Thấy con đã khỏe mạnh và ngày một ngoan ngoãn, chăm chỉ học tập, tôi cảm thấy vô cùng vui mừng vì khi xưa đã kịp thời thay đổi suy nghĩ trong cách dạy con.

Ý nghĩa trong việc ước mơ

Tôi thường nghe nói những đứa trẻ bây giờ không biết ước mơ. Chúng ta hãy nói về vấn đề này một chút, bởi ước mơ và động lực của trẻ có mối quan hệ trực tiếp với nhau.

Các bà mẹ ngày nay thường lo lắng, trăn trở quá nhiều về tương lai của con mình. Thậm chí, họ giả định một lộ trình an toàn cho tương lai của trẻ và ép chúng phải chạy theo con đường ấy.

Dưới sự áp đặt như vậy, đứa trẻ sẽ không có mục tiêu do mình tự thiết lập, mà lúc nào cũng phải thúc giục bản thân theo đuổi mục tiêu mà cha mẹ đã lập ra sẵn. Chính trong thời khắc này, đứa trẻ đành phải vứt bỏ GIẤC MƠ của mình.

“Sau này con muốn làm gì nào?”

“Con muốn làm một tay đua.”

“Tay đua? Trò ấy chỉ có những người ít học chơi cho vui thôi. Đừng có nhắc đến nó.”

Và rồi vào một ngày khác.

“Sau này con muốn làm gì?”

“Con muốn làm thủy thủ.”

“Hừm, chẳng phải lần trước con nói muốn làm tay đua sao? Sao chẳng kiên định vậy? Còn làm thủy thủ ấy à, nếu không học giỏi thì không thể trở thành thuyền trưởng được đâu.”

Sau đó là hàng loạt những lời căn nhắc, thuyết giảng.

“Làm gì thì cũng phải học. Nếu không tốt nghiệp trường đại học tốt thì cũng không sướng được đâu.” Họ sẵn sàng tuôn ra một câu kết đầy mỉa mai, chẳng khác gì một nhát dao cuối cùng đâm vào trái tim đứa trẻ. Thật tệ hại!

Mơ tưởng về tương lai là biểu hiện của tinh thần tự lập, là một cách thức để tìm ra mối tương quan giữa bản thân và xã hội bằng chính đôi tay của mình. Dù cho ước mơ ấy có ngây thơ, nực cười đến mấy thì bản thân việc biết mơ ước đã mang rất nhiều ý nghĩa, và chẳng bao lâu sau ước mơ ấy sẽ phát triển thành MỤC ĐÍCH. Rồi sau đó, chắc chắn trẻ sẽ có động lực để nhắm tới mục đích ấy bằng sự KIÊN TRÌ và NIỀM HỨNG KHỞI.

Mơ tưởng về tương lai là biểu hiện của tinh thần tự lập, là một cách thức để tìm ra mối tương quan giữa bản thân và xã hội bằng chính đôi tay của mình.

Những bậc cha mẹ phủ định ước mơ của con sẽ gây ảnh hưởng xấu

Trong đám bạn thân của tôi, có một anh chàng từ nhỏ chỉ biết mơ mộng. Hơn nữa lại toàn là những ước mơ xa rời thực tế. Khi ấy, nếu có người lớn ở bên cạnh nghe thấy cậu ta nói về ước mơ của mình thì chắc chắn sẽ cười phá lên. Tuy nhiên, cậu ấy lại kể cho chúng tôi nghe về ước mơ của mình một cách rất nghiêm túc.

Thuyền trưởng của chiến hạm, đội trưởng đội thám hiểm v.v., ước mơ của cậu ấy toàn những điều đòi hỏi sự gan dạ, dũng cảm. Dạo gần đây tôi có đến thăm văn phòng của cậu ấy ở Shinzuku và hỏi thăm tình hình của cậu ấy sau gần 20 năm không gặp. Giờ đây, cậu ấy là giám đốc của công ty thương mại có trụ sở chính ở Osaka, có rất nhiều chi nhánh ở Tokyo, Sapporo, Fukuoka...

Thứ đã biến cậu ấy trở thành một con người đầy ý chí chiến đấu đó chính là ƯỚC MƠ.

Tất nhiên, có thể nói rằng cậu ấy rất may mắn khi chưa từng có ai phá hỏng giấc mơ của cậu. Đôi lần gặp phải quá nhiều khó khăn, trở ngại, tưởng như đã chùn bước, nhưng cuối cùng cậu ấy đã không từ bỏ ước mơ của mình.

Ước mơ dần trở thành mục đích, chúng ta có thể thấy rằng chính mục đích đó đã khiến cho cậu ấy không chịu khuất phục.

Sự can thiệp quá sâu của cha mẹ bắt đầu từ hành động đập nát ước mơ của con trẻ. “Đừng có nói mấy chuyện ngớ ngẩn đó nữa”, “Con chỉ cần học rồi vào trường điểm, chỉ vậy thôi không được sao?!”, “Cuộc đời không dễ dàng thế đâu con à.”

Khi bị cha mẹ tạt thẳng gáo nước lạnh như vậy, đứa trẻ không còn cách nào khác, đành phải vứt bỏ ước mơ của mình. Và rồi cùng với ước mơ, niềm hứng khởi và hình tượng cuộc đời của

riêng chúng cũng đành phải vứt đi.

Chính vì vứt bỏ mầm xanh mang tên ƯỚC MƠ – thứ sẽ lớn lên thành cây đại thụ MỤC ĐÍCH, chúng sẽ đánh mất cả cơ hội để nhìn cuộc đời theo cách của riêng mình, bồi dưỡng tinh thần tự lập và hình dung ra bản thân trong thế giới ấy.

Việc không có niềm hứng khởi cũng giống như việc con sư tử của đoàn xiếc không hề thấy hứng thú khi bị ép nhảy qua vòng lửa trên sân khấu, điều chúng muốn là được tự do chạy nhảy, săn mồi trên thảo nguyên.

Dù ước mơ của trẻ có như thế nào, cha mẹ cũng không nên miệt thị hoặc xem đó như điều ngốc nghếch.

Tuyệt đối không được phủ định một cách cứng nhắc những điều kiện nền tảng có thể nuôi dưỡng ước mơ của trẻ. Những điều kiện đó có thể là cuốn truyện tranh, rô bốt, sáp nặn hay những lời đề nghị của cậu bạn v.v..

Đối với đứa trẻ, ước mơ là khởi nguồn, là bước đi chập chững của tinh thần tự lập. Nếu một người mẹ xô đẩy đứa con đang muốn bước đi của mình thì người mẹ ấy chẳng khác gì một sự tồn tại gây tác động tiêu cực đối với trẻ. Bởi vì tâm hồn luôn cần có một động lực mang tên ƯỚC MƠ, giống như cơ thể cần phải vận động vậy.

Chương II

SỬA CƠN CÁU GIẬN CỦA MẸ NHƯ THẾ NÀO?

Phần 1

NỖI BẤT MÃN VỚI BẢN THÂN LÀ NGUỒN CƠN CỦA CÁU GIẬN

Tôi tổ chức lớp học dành cho các bậc phụ huynh với mục đích giới thiệu, hướng dẫn các biện pháp tâm lý nhằm xua đuổi những cơn cáu giận, qua đó góp phần cân bằng trạng thái tinh thần của người mẹ. Bởi vì tôi cho rằng khi cơn cáu giận của người mẹ biến mất, chắc chắn cảm giác an tâm, sự tự tin trong trẻ sẽ được phục hồi, từ đó giúp trẻ phát huy toàn diện năng lực của bản thân.

Vì lý do đó, bản thân người mẹ phải thay đổi trước. Trong chương này, tôi sẽ đưa ra vài gợi ý nhằm loại bỏ những yếu tố tiêu cực gây ra sự không ổn định trong tâm lý của các bà mẹ.

Để loại bỏ căn bệnh cáu giận, ưu tiên hàng đầu là tìm cách giải tỏa sự bồn chồn, ức chế của bản thân, bởi chính nó là nguyên nhân gây ra căn bệnh.

Bệnh cáu giận không phải là hệ quả do tính khí nóng nảy, cục cằn gây ra, mà nó là phản ứng tâm lý đặc thù của việc không thỏa mãn nhu cầu đối với bản thân. Nỗi bất mãn với bản thân cộng với nỗi bất mãn về đứa con, hai sự bất mãn ấy đổ lên đầu bà mẹ, khiến họ gần như mất kiểm soát và trút sang đứa con một cách thô bạo.

Bằng chứng là dù liên tục mắng nhiếc, cáu bẳn với con cái, nhưng đối với người khác, ví dụ như hàng xóm, bạn bè hay thầy cô giáo thì các bà mẹ lại có thể cư xử rất đối hòa nhã, dịu dàng.

Tôi đã từng thử hỏi bọn trẻ rằng: “Con có thích bản thân mình không?”

Đối với đứa trả lời “Có”, tôi sẽ hỏi tiếp: “Vậy còn đối với mẹ?”

Câu trả lời đa số là “Rất yêu mẹ.”

Thế nhưng, với những đứa trẻ nói rằng ghét bản thân mình, chúng thường trả lời rằng “Không thích mẹ lắm.” Bởi việc người mẹ trút nỗi bất mãn vào đứa con sẽ khiến cho bản thân họ và đứa trẻ bị buộc chặt trong mẫu số chung là NỖI BẤT MÃN. Kết quả là đứa trẻ cũng sẽ nhìn nhận bản thân và người mẹ bằng một hệ quả tiêu cực, cuối cùng chúng sẽ cảm thấy “không thích” cả mình lẫn mẹ.

Ngược lại, đối với những người mẹ yêu mến bản thân mình, họ sẽ không bao giờ trút sự bất mãn vào đứa con để rồi nổi nóng vô lý, con cái họ cũng không cảm thấy mình bị trút giận, bị phôi bày khuyết điểm. Vì vậy, đứa trẻ ấy sẽ không tự ti quá nhiều về khuyết điểm của mình, không đánh mất tự tin và yêu mến bản thân hơn.

Việc người mẹ trút nỗi bất mãn vào đứa con sẽ khiến cho bản thân họ và đứa trẻ bị buộc chặt trong mẫu số chung là NỖI BẤT MÃN. Kết quả là đứa trẻ cũng sẽ nhìn nhận bản thân và người mẹ bằng một hệ quả tiêu cực, cuối cùng chúng sẽ cảm thấy “không thích” cả

mình lẫn mẹ.

Bản chất của căn bệnh cáu giận của các bà mẹ cũng đã rõ ràng. Thứ nhất, cơn cáu giận không phải bắt nguồn từ người khác, mà là sự ức chế, bất mãn dồn nén không có lối thoát rồi bùng phát thành những lời quát mắng, trút giận sang đối phương. Một điểm nữa, đó là cơn cáu giận của các bà mẹ thường trút sang phần thân thể tách rời của họ, tức là những đứa trẻ.

Chắc hẳn bạn đã hiểu lý do của việc dù cho có nổi cơn tam bành bao nhiêu đi nữa thì đứa trẻ cũng không khá lên được. Bởi có thể nói cơn cáu giận là một vấn đề hoàn toàn cảm tính, chẳng hề có mối quan hệ lý tính và hiệu quả giáo dục.

Chấp nhận những gì thuộc về bản thân

Trên thực tế, những người mẹ hay trút cơn cáu giận thường là những người tốt, không có tâm địa xấu xa. Hơn nữa, đa số họ là những người giao thiệp khá dễ tính, hòa đồng với người khác. Chỉ có điều, họ cũng chính là những “người tốt nhất gan”, luôn chú ý đến quan điểm, sắc mặt của người khác, lúc nào cũng lo rằng lời nói của mình sẽ phá vỡ không khí cuộc trò chuyện, thậm chí họ còn ngại ngần, không dám nói ra những điều mà mình nghĩ. Nhìn bề ngoài họ có vẻ là tuýp người dễ chịu, từ tốn. Tuy nhiên, những sự ức chế, bất mãn khi giao tiếp với người xung quanh cứ thế tích tụ trong lòng họ và chờ ngày bùng nổ.

Họ chỉ biết dồn nén cơn giận vào bên trong. Vì không thể trút giận sang người khác nên họ chọn cách trút hết sức bức bối lên đầu chính đứa con thân yêu của mình.

Để tránh xảy ra tình trạng đó, các bà mẹ nên tiếp xúc với người khác bằng tâm thái chân thật với cảm xúc của mình, dù bị người khác chỉ trích, soi mói cũng không nên để tâm. Bởi xét cho cùng, việc kìm nén suy nghĩ của bản thân thực chất lại là một suy nghĩ tham lam, mong được người khác nghĩ về mình tốt hơn mức cần thiết.

Điều chúng ta cần làm là sống thật với chính mình, không hơn, không kém.

Việc thể hiện bản thân một cách thẳng thắn, tự tin như những gì vốn có cũng là một cách gián tiếp yêu cầu người khác chấp nhận cá tính của mình.

“Chuyện này vậy là không công bằng”, “Không phải là tôi mất bình tĩnh nên mới nói vậy”... Việc bạn phát biểu thẳng thắn như vậy có thể sẽ bị đối phương phản bác. Tuy nhiên, cũng sẽ có người tôn trọng và hiểu cho thái độ đó của bạn. Tính cách là biểu hiện của toàn bộ phạm vi nhân cách, bao gồm cả sở trường và sở đoản. Chúng ta chỉ có thể xác lập mối quan hệ nhân sinh thật sự lành mạnh bằng việc đối xử thành thật, bình đẳng với chính bản thân mình và người khác. Nếu vì điều đó mà mất đi một vài người bạn thì cũng không nên muộn phiền, bởi họ không phải là những người bạn thực sự.

Tính cách là biểu hiện của toàn bộ phạm vi nhân cách, bao gồm cả sở trường và sở đoản. Chúng ta chỉ có thể xác lập mối quan hệ nhân sinh thật sự lành mạnh bằng việc đối xử thành thật, bình đẳng với chính bản thân mình và người khác.

Mất đi vài người bạn như vậy cũng chẳng là gì nếu chúng ta có được một người bạn thật sự thấu hiểu và trân trọng những cảm xúc thật của mình.

Như tôi đã nói ở phần trước, để con trẻ có thể tự do phát triển một cách lành mạnh, bạn không nên đả kích, bới móc những khuyết điểm mà cần tiếp nhận tất cả những gì thuộc về chúng. Cũng tương tự như việc bạn nên chấp nhận tất cả những gì thuộc về mình, không nên trách móc bản thân hoặc mong đợi sự đánh giá quá cao của người khác.

Ưu tiên hàng đầu là phải yêu mến bản thân mình. Theo đó, chúng ta cần chấp nhận hình hài cũng như tính cách vốn có của bản thân, phải có sự tự tin. Hãy gộp cả sở trường, sở đoản và mạnh dạn cho bản thân mình 10 điểm.

Nếu làm được điều này, chắc chắn nỗi bất mãn đối với bản thân sẽ giảm đi một nửa. Khi nỗi bất mãn đối với bản thân ít đi thì sự cáu bẳn với con cái chắc chắn cũng sẽ giảm hẳn.

Người Nhật có câu “Khi người mẹ thay đổi, đứa con sẽ thay đổi.” Đây không phải là kỳ tích, mà là một diễn biến thực sự hiển nhiên. Bởi cũng giống như đứa trẻ do mẹ sinh ra, yếu tố khiến cho trẻ trở nên hư hỏng cũng được sinh ra từ người mẹ. Nếu người mẹ có thể mạnh dạn từ bỏ suy nghĩ trách cứ bản thân thì nguồn năng lượng dùng để trút giận sang con cái cũng sẽ tự giảm sút.

Đừng nên lo lắng, buồn rầu vì những việc mắt không thấy, tai không nghe. Đừng bao giờ tự trách bản thân mình, hãy trở nên lý trí hơn và nắm bắt những gì thực sự cần thiết cho mình và gia đình. Mong bạn hãy ghi nhớ điều này.

Quá miễn cảm với khuyết điểm khiến cho người mẹ cảm thấy mệt mỏi

Trong phần này, chúng ta hãy đề cập tới vấn đề kiểm soát tâm lý của người mẹ. Rất nhiều bà mẹ thường tỏ ra khiếm nhường quá mức cần thiết. Tuy nhiên, nếu chúng ta tỏ ra quá khiếm nhường, thiếu tự tin trong suốt một thời gian dài thì nó sẽ dần trở thành một ám thị tâm lý tiêu cực “Mình chẳng là gì cả.”

Và hệ quả là chúng ta sẽ nhìn nhận bản thân bằng con mắt ngày một nghiêm khắc, cũng có không ít trường hợp điều đó đã góp phần gây ra chứng trầm cảm hoặc rối loạn thần kinh.

Những bà mẹ như vậy thường bị ý niệm trách cứ, than thở đeo bám dai dẳng trong tâm trí “Lúc đó nếu làm như thế thì tốt biết mấy.” Thế nhưng, liệu có nhất thiết phải quan sát bản thân gắt gao đến mức đó không? Chúng ta không phải tu sĩ, lại càng không phải là thánh thần. Ai cũng có những khuyết điểm và mang tâm ác riêng.

Cũng có người cố gắng đối đầu với mặt tà ác của mình. Đọc sách tôn giáo, viết đi viết lại những câu nói của những bậc vĩ nhân, tập ngồi thiền, lẩm nhẩm các câu châm ngôn một lần mỗi ngày... Họ luôn ở trong tâm trạng căng thẳng, muốn xóa bỏ tất cả những tật xấu của mình. Và kết quả là họ mắc kẹt trong tình cảnh phải đối mặt với toàn bộ khuyết điểm và sở đoản của bản thân. Sau đó, họ trở nên quá miễn cảm với khuyết điểm của mình và phóng đại nó ra, tin rằng mình là một kẻ vô tích sự, chẳng ra làm sao.

Các bà mẹ quá mẫn cảm với khuyết điểm của bản thân đương nhiên cũng sẽ thường soi mói khuyết điểm của người khác, tất nhiên là cả khuyết điểm của đứa con mình mang nặng đẻ đau. Và rồi cũng như việc đau đầu về khuyết điểm của bản thân, họ cũng khổ sở, dằn vặt về khuyết điểm của đứa con.

Khi đó đối với đứa trẻ, người mẹ chẳng khác gì một “kẻ săn khuyết điểm”, lúc nào cũng chực than vãn và trút ra những lời lẽ trách móc, mắng mỏ. Đứa trẻ không thể chống cự lại được, nên từng giây từng phút chúng luôn phải dò xét sắc diện người mẹ và tìm cách trốn chạy. Chúng không thể vô lo vô nghĩ, tự do thể hiện tính cách của mình mỗi khi mẹ ở bên, và điều đó khiến cho chúng cảm thấy vô cùng căng thẳng.

Cảm giác căng thẳng sẽ phá hủy cảm giác an tâm, trong khi cảm giác an tâm lại là yếu tố thiết yếu đối với khả năng sáng tạo, khả năng ghi nhớ và năng lực tìm hiểu. Dần dần, chúng sẽ trở thành một đứa trẻ tồn tại rất nhiều hạn chế về mặt tính cách và năng lực xã hội.

Chúng ta không cần thiết phải phô bày khuyết điểm của bản thân, nhưng cũng nên tìm cách bỏ nó ra khỏi đầu. Có thể đối với người khác, khuyết điểm của bạn là không thích hợp, là đáng lên án, nhưng đối với bạn nó lại là một nhân tố rất có ích, là một dạng bản năng tự vệ.

Ví dụ, chẳng có ai lại cảm thấy vui mừng từ đáy lòng với thành công của người khác. Bởi trong tiềm thức, chúng ta luôn xem mình quan trọng nhất. Thế nhưng, một người lương thiện sẽ tin rằng việc bản thân mình chịu thiệt chính là một đức tính tốt đẹp, đáng quý. Đó lại chính là căn nguyên chiếm mất sự bình yên trong tâm hồn họ.

Chúng ta không nên tìm cách phủ định mặt xấu trong tâm hồn mình, thậm chí còn phải trao cho nó “quyền công dân” một cách bình đẳng. Bởi dẫu sao cũng chẳng thể từ chối và xóa bỏ khuyết điểm của bản thân nên tốt hơn hết là hãy cứ mặc kệ nó. Nếu cố xoáy vào ý định sửa đổi tính cách, chưa biết chừng chúng ta sẽ càng dính chặt vào khuyết điểm. Điều chúng ta cần làm là quên đi khuyết điểm của mình, và thi thoảng hãy nở một nụ cười khẩy, đó chẳng phải hành vi rất con người hay sao?

“Người hai nhân cách” là một cụm từ thường mang sắc thái ám ảnh về những chuyện trái với đạo lý thông thường. “Hai mặt”, “hai mang” đều dùng để ám chỉ sự tà ác, phản trắc. Tuy nhiên, cá nhân tôi cho rằng việc có hai nhân cách cùng tồn tại trong tâm tính con người cũng là một dạng triết lý nhân sinh thực sự. Để có thể sống thật với tính cách của bản thân nhưng vẫn khiến cho người khác hài lòng, yêu mến thì việc kết hợp khéo léo cả hai nhân cách là điều vô cùng cần thiết.

Nếu không làm như vậy, chúng ta hoặc là phải sống giả tạo với bản thân, hoặc là sẽ mắc chứng rối loạn thần kinh vì quá chú tâm vào khuyết điểm của mình, dù là cái nào cũng không thể tránh khỏi xung đột tâm lý.

Việc sử dụng rạch ròi hai thứ: tâm tà ác của bản thân để không ai dám đụng đến và tâm lương thiện để đối nhân xử thế là một dạng trí tuệ sống còn để tồn tại và phát triển trong thế giới này. Nếu hiểu được điều này, tại sao chúng ta lại phải trách móc và luôn giữ cái nhìn khắt khe về bản thân?

Thế nhưng, những người mong chờ vào loại hình “một nhân cách” lại cố gắng tiêu diệt tâm ích kỷ vốn có của mình, hoặc là lãng phí công sức nhằm biến nó thành một loại tâm lý nào đó mang tính xã hội. Tuy nhiên trên thực tế, hai nhân cách đều hoàn toàn ổn thỏa.

Nhiều tôn giáo không chấp nhận việc con người mang tâm tà ác. Họ luôn yêu cầu các tín đồ của mình phải xóa bỏ chúng. Tuy nhiên, việc tự phủ nhận bản thân liệu có thể cứu rỗi con người? So với điều đó, chúng ta cần “để yên” cho tâm hồn mình, tôn trọng người khác và rèn giũa để tâm hồn thứ hai phản ánh một cách lương thiện về người khác, như vậy mới là một điều sáng suốt.

Chỉ khi ngừng trách móc bản thân một cách vô lý, quá để ý đến khuyết điểm của bản thân thì đầu óc chúng ta mới có thể thanh thản. Nhu cầu muốn được người khác đánh giá mình cao hơn mức cần thiết cũng sẽ biến mất, tâm trạng nhẹ nhõm và sự tươi tỉnh sẽ quay trở lại.

Khi tâm hồn được tự do, cơn cáu giận sẽ biến mất

Nếu có thể chấp nhận khuyết điểm của bản thân, khéo léo sử dụng “nhân cách thứ hai” để bù đắp cho điều đó thì cơn cáu giận với con trẻ cũng sẽ chấm dứt. Do động lực dùng để công kích và tiêu diệt khuyết điểm không còn nên chúng ta sẽ không còn mẫn cảm với khuyết điểm của bản thân, cũng không còn cảm thấy căng thẳng, u sầu.

Một bà mẹ biết sử dụng nhân cách thứ hai sẽ không bao giờ nói với con rằng: “Không được làm thế!” mà sẽ mào đầu: “Những lúc như thế thì mẹ nghĩ nên làm như vậy, con thấy sao?” Vì người mẹ không nổi đóa, chỉ trích khuyết điểm một cách cảm tính mà đưa ra lời chỉ dẫn cụ thể để khắc phục nên đứa trẻ cũng sẽ cảm thấy an tâm.

Không nên than thở: “Lười quá. Con làm gì vậy hả? Trễ bây giờ!” Thay vào đó hãy nhẹ nhàng bảo ban: “Con có thể dậy sớm hơn mười phút mà. Như vậy con có thể thông thả ăn sáng đấy.”

Nếu nói như vậy, đứa trẻ sẽ không cảm thấy mình bị trách mắng bởi sự lười nhác của bản thân, nên nếu không thức sớm hơn mười phút thì nó cũng không bị mất thể diện. Rõ ràng việc trao đổi như vậy có hiệu quả hơn hẳn việc lột trần cảm xúc không thoải mái của cả cha mẹ lẫn con cái bằng cách quy kết trẻ là “lười nhác”.

Không nên nói: “Con không học bài nên mới bị điểm như thế này đây!”, mà hãy khích lệ: “Con vốn thông minh mà, nếu con chịu học thì con sẽ đạt được điểm cao hơn đấy.” Đừng than vãn “Sao con không dọn dẹp phòng sạch sẽ hơn được hả? Đúng là đứa bừa bộn!”, mà hãy cho trẻ nhận ra “Dọn phòng sạch sẽ thì tâm trạng con sẽ tốt hơn đấy.”

Khi người mẹ có thể vận dụng hai nhân cách một cách thông minh, đứa trẻ sẽ được giải phóng và phát huy đầy đủ những tố chất của mình.

Hãy rộng lượng với khuyết điểm của bản thân và con cái. Khi nhắc nhở, không nên đụng chạm đến nhân cách của trẻ, chỉ cần nói nhẹ nhàng cho chúng hiểu là được. Làm như vậy, đứa trẻ có thể thể hiện mặt tốt và xấu của mình trước mặt cha mẹ, trưởng thành một cách chân thật và tự do phát triển những tố chất của mình.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - hãy hiểu cho con hơn là trách mắng

Trở thành một người mẹ hiền từ hay một người mẹ đáng sợ, bản thân tôi cũng đang lúng túng giữa hai lựa chọn ấy.

Chuyện xảy ra vào tối hôm trước, khi đang tập đàn violin. Gương mặt Yoichi lộ rõ vẻ chán nản, không muốn tập nữa và ngồi thụp xuống kêu “Mắt con đau lắm, không tập nữa đâu.”

Không kiềm chế được, tôi giận dữ quát “Hôm nay đẹp, không tập nữa!” rồi ùng ùng bước ra khỏi phòng.

“Ôi, mình lại lỡ nổi giận nữa rồi...” Tôi hối hận nhưng đã muộn. Tôi thử đi rửa mặt nhưng tâm trạng không dịu xuống được. Lúc sau, tôi đến bên cạnh Yoichi đang ôm cây violin thiu thiu ngủ và khẽ nói: “Mẹ mãi vẫn không thể trở thành người mẹ hiền dịu được nhỉ. Xin lỗi con nhé!”

Bỗng nhiên, Yoichi mở mắt, cười toe: “Không sao, con tha lỗi cho mẹ đấy. Chắc là mẹ chưa quen thôi.”

“Cám ơn con,” tôi nói, “dù thế nào mẹ vẫn muốn bé Yo cố hết sức. Tập xe đạp con cũng bảo đau nên không tập nữa, thư nhận được từ bạn con cũng lười không viết...” Tâm trạng khó chịu chất chứa trong lòng mấy ngày qua bỗng được dịp trút ra.

Yoichi rơm rớm nước mắt: “Con dốt chữ nên ghét viết thư lắm...”

Tôi thấy tim mình đau nhói. Yoichi chỉ mới năm tuổi. Và người đã khiến cho nó cảm thấy mình dốt chữ trước khi vào tiểu học, cướp mất niềm vui được cầm bút của nó chính là tôi. Hồi đó, cứ mỗi lần nó không nhớ được chữ là tôi lại nhủu mày than thở: “Sao viết bao nhiêu lần rồi mà con cũng không nhớ vậy hả?”, rồi bắt nó lặp đi lặp lại những việc nó không thích.

“Mình đã làm một việc tồi tệ.” Tôi tự nhủ rồi xoa lưng Yoichi.

“Bé Yo nghĩ như vậy sao? Mẹ thì lại nghĩ bé Yo viết chữ đẹp lắm đấy. Hồi năm tuổi mẹ còn chẳng biết viết chữ cơ.” Tôi nhẹ nhàng nói.

“Con sẽ thử viết ạ.” Im lặng giây lát, Yoichi quay ra nói với tôi.

“Mẹ con mình tập viết những chữ mà bé Yo nghĩ là mình viết xấu nhé.” Thế là tôi cùng con viết chữ ㄱ (ne) đến mấy lần. “Đấy! Chẳng phải đẹp lắm sao!”

Cả Yoichi và tôi đều mỉm cười.

Đêm đã khuya nhưng tôi vẫn rửa con ăn kem. Và chuyện vui hơn xảy ra ngay sau đó.

“Mẹ con mình đi ngủ nhé.” Nghe thấy tôi nói vậy, Bé Yo liền tự đi ra đánh răng rửa mặt, nhìn mình trong gương, nó nói:

“Mẹ, nhờ có mẹ mà con có gương mặt đáng yêu như thế này nhỉ?”

Tôi bật cười, đi đến ôm con vào lòng.

“Bé Yo ngoan lắm.”

Tôi chưa từng cảm thấy vui mừng đến thế, Yoichi đã bắt đầu trưởng thành.

Tôi đã học được cách thông cảm cho cảm xúc của con, từ đó trở đi, tôi không còn quát nạt, trách mắng mà luôn đặt mình vào địa vị của con để thấu hiểu, sự dịu dàng của tôi dành cho Yoichi cũng tăng lên. Bé Yoichi cũng ngày càng quăn quít mẹ và trở nên hoạt bát, nhanh nhẹn hơn.

Tình yêu sẽ không phát sinh nếu không có hành động

Nếu nói về việc sống cuộc đời của chính mình, con người hay động vật cũng không khác nhau là mấy. Tuy nhiên, động vật và con người là hai sinh thể hoàn toàn khác biệt. Điểm khác biệt đó là con người có thể làm tốt những việc mà những loài động vật khác không thể làm, ví dụ như “khả năng diễn kịch” được tạo hóa ban tặng.

Không chỉ riêng con người, mà bản chất của tất cả các loài sinh vật sống trên trái đất này là vị kỷ và nhẫn tâm. Có lúc thì cộng sinh, một thời điểm khác thì lại xung đột và ăn lẫn nhau.

Về bản chất, có một điểm mà con người cũng giống như những động vật khác, đó là chúng ta phải sống trong cuộc đấu tranh sinh tồn khốc liệt. Do đó, nếu chúng ta không che giấu những điều trong lòng mà thể hiện ra hết bên ngoài thì chắc chắn mối quan hệ xã hội sẽ đổ vỡ, sự ngờ vực sẽ dâng cao và hệ quả tất yếu là chúng ta sẽ rơi xuống vực sâu của bất hạnh. Thế nhưng, điều đó không xảy ra là vì xã hội loài người tương tác và đánh giá lẫn nhau dựa trên cơ sở “Đã làm gì” chứ không phải là “Đang nghĩ gì”.

Trong phim Cao bồi miền viễn Tây, tay súng đuổi theo kẻ thù của mình đến vách đá, hắn ai cũng nghĩ rằng anh ta sẽ bắn một phát chí mạng. Thế nhưng, hắn lại trượt chân rơi xuống vực, tuy nhiên vẫn kịp bám vào vách đá và kêu cứu thảm thiết. Tay súng thấy vậy bèn cười khẩy: “Đáng kiếp mày”, sau đó toan bỏ đi nhưng lại không nhẫn tâm. Cuối cùng, anh ta thở dài, bước đến kéo hắn lên.

Vậy biểu hiện cảm xúc của tay súng đối với kẻ thù ở đây là gì? Đó chính là “tình thương” đích thực.

Tay súng hận kẻ thù tới tận xương tủy. Ngay cả khi đã cứu hắn, nỗi căm hận ấy cũng không biến mất. Tuy nhiên, kẻ thù của anh ta chẳng hề chịu bất kỳ thiệt hại nào bởi việc “bị căm ghét”. Không những thế, hắn còn nhận được một lợi ích cụ thể, đó là được cứu mạng.

Yêu thương là kết quả của hành động. Cho dù trong lòng bạn đang nghĩ như thế nào, chỉ khi kết quả của hành động ấy là một hành vi yêu thương thì đó mới chính là tình yêu thương thực sự, còn những tình yêu thương khác đều không phải là thật.

Khi gặp một người ăn xin, dù cho bạn có thương cảm đến bao nhiêu mà không nỡ cho người ấy một đồng thì tình yêu thương cũng chẳng hề tồn tại.

Trong xã hội loài người, do có sự hiểu ngầm rằng “dù trong lòng suy nghĩ như thế nào, người khác cũng chỉ đánh giá qua hành động” nên nhân loại mới không lâm vào cảnh bất hạnh, hỗn

loạn.

Cần phải hiểu rằng con người tiếp xúc với nhau không phải qua trái tim mà là bằng hành động. Bởi vì trái tim con người là vùng đất bất khả xâm phạm, không ai có thể đặt chân vào được. Thế nên mối quan hệ với người khác được quyết định bởi việc bạn thể hiện hành động như thế nào.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - hiền từ được truyền tải qua thái độ

Hôm chủ nhật, khi tôi đang giặt đồ thì bé Takao bỗng chạy đến bảo cần giấy bìa cứng để làm chiếc xe tải thủ công.

Đúng lúc ấy chuông cửa reo, tôi định ra tiếp khách gấp nhưng Takao cứ nhằng nhẵng đòi: “Con cần kéo”, “Băng keo nữa”, “Bút dạ nữa ạ.”

Dù tôi đã bảo “Con chờ một chút nhé!” nhưng nó vẫn níu lấy tôi mè nheo: “Không được, con muốn bây giờ.”

Vì Takao quấy quá nên tôi phải để khách chờ và đi gom các thứ nó muốn, nhưng cơn giận trong lòng vẫn dâng lên cuồn cuộn. Sợ thất lễ với khách nên tôi cố tươi cười, nhưng hai má cứ căng ra vì ức chế.

Khách đã về.

“Tại sao chờ một chút cũng không được hả?!” tôi định bụng sẽ mắng nó như vậy. Tuy nhiên chẳng hiểu sao, câu nói phát ra từ miệng tôi lại khác hẳn:

“Taka à, xin lỗi con nhé. Vì có khách đến nên mẹ không thể lấy ngay cho con được.”

Takao đưa tấm hình chiếc xe tải cho tôi xem, vẻ mặt đầy phấn khởi: “Mẹ, con sẽ làm cái này nè.”

Có lẽ tôi đã thay đổi, chắc hẳn là việc tham gia lớp học dành cho các phụ huynh đã phát huy tác dụng rồi...

Diễn vai “người mẹ”

Một người mẹ lúc nào cũng cáu gắt, mắng chửi con liệu có thể coi là yêu đứa con ấy không? Và liệu đứa con có nghĩ là mình được yêu thương hay không?

Câu trả lời chắc chắn là không. Mặc dù người mẹ nào cũng thương con vô cùng, và đứa con nào cũng muốn được mẹ yêu hơn bất cứ điều gì trên đời. Thế nhưng đó chỉ là suy nghĩ trong lòng, nếu không thể hiện qua hành động cụ thể thì tình yêu chắc chắn không thể được truyền tải đến đối phương.

Đây là một ví dụ: Có một người mẹ kể luôn cho rằng mình không hề yêu thương con riêng của chồng. Tuy nhiên, người mẹ này rất ít khi mắng con, lúc nào cũng nhỏ nhẹ “Con là bảo bối của mẹ đấy!” Cô ấy lúc nào cũng khen ngợi, chăm sóc cẩn thận và luôn chú ý lắng nghe câu chuyện của con. Như vậy chúng ta có thể thấy cô ấy không yêu đứa trẻ sao? Không, chỉ ít thì dưới góc nhìn của đứa

trẻ, chắc chắn nó đã cảm nhận được rằng cô ấy rất yêu thương nó. Hơn hẳn những bà mẹ luôn xem con là báu vật nhưng lại liên tục cáu giận, mắng nhiếc, người mẹ kể dù cho rằng mình không có tình cảm với đứa con nhưng lại luôn thể hiện những hành động yêu thương, khiến cho đứa trẻ cảm thấy mình được yêu thương, được chăm sóc.

Tôi từng nói rằng, con người là loài động vật có thể “diễn xuất” và yêu thương là một hành động. Tức nếu chúng ta không thể hiện bằng kỹ năng diễn xuất, bằng hành động cụ thể thì không thể truyền tải tình yêu thương được đến đối phương. Việc thể hiện những điều trong lòng ra bên ngoài là điều kiện thiết yếu của kỹ năng diễn xuất. Sở dĩ tôi nói yêu thương không phải là danh từ mà là động từ chính là vì điều này.

Tình yêu thương quả thực rất tàn nhẫn. Đó là bởi tình yêu thương không sống trong lãnh thổ của tâm hồn mà nó sống trong lãnh thổ của hành động.

Sau khi trở thành một bà mẹ, ta nên sắm đúng vai của một bà mẹ. Một khi đã bước lên vũ đài của cuộc sống, tất cả mọi người đều sẽ có vai diễn của riêng mình. Điều này cũng giống như diễn viên trên sân khấu không hành động bằng suy nghĩ của bản thân mà phải nhập vai mình được giao, những người vợ, người mẹ không sống cho riêng mình mà phải sống với các vai trò được giao là mẹ hoặc vợ.

Rất nhiều người mẹ tự tin tuyên bố rằng “Tôi yêu con vô cùng” lại thường quên rắc một chút tình yêu vào vai diễn người mẹ. Họ thường chỉ gói ghém tình yêu thương trong trái tim mà không biết rằng nếu quên diễn vai của mình, không cố gắng biến tình yêu đó thành những hành động cụ thể thì sẽ khiến sự tin tưởng trong con ngày càng mỏng manh, mối quan hệ mẫu tử cũng không được khăng khít.

Làm mẹ là một vai diễn. Nếu xác định được nhận thức ấy thì tất cả những hành động của một người mẹ sẽ được sinh ra bằng lý tính. Hơn nữa, tình yêu thương cũng phải được thể hiện bằng những hành động cụ thể. Nếu không thể xóa bỏ cái lập luận “tình yêu thương con cái là điều hiển nhiên sẵn có của người mẹ” và không thể mang lại cho con cảm giác yên tâm, vui vẻ thì bạn không thể trở thành một người mẹ tốt được.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - sự hiền dịu là yếu tố quyết định

Chuyện xảy ra đã vài năm về trước. Một hôm Masaki đột nhiên phụng phịu hỏi: “Mẹ ơi, mẹ có yêu con không?”

Khi ấy, tôi định bụng sẽ dịu dàng trả lời con: “Sao lại hỏi thế, con biết rồi mà”, nhưng cuối cùng không hiểu vì sao mà tôi lại tỏ thái độ lạnh lùng.

Sau này tôi đã rất ân hận vì điều đó, có lẽ do khi ấy tôi đang rất bối rối về việc nuôi dạy con, về mối quan hệ với chồng mình.

Sau khi Masaki vào mẫu giáo, chồng tôi thường xuyên về trễ, cuối tuần lại phải đi tiếp khách, khi ở nhà cũng chỉ nằm ườn. Việc dạy con hoàn toàn phó mặc cho tôi. Hễ định bàn điều gì thì

lại cần nhằn “Anh mệt lắm” rồi lập tức trốn mất. Có vẻ anh ấy không nghĩ nhiều đến việc nuôi dạy con nên dù Masaki có hư thế nào, anh ấy cũng chẳng bao giờ la mắng. Dần dần, tôi cũng đã từ bỏ hy vọng rằng chồng mình có thể tỉnh ngộ và chủ động chung tay nuôi dạy con với mình. Nếu tôi không nghiêm thì Masaki không thể trưởng thành được. Chẳng còn cách nào khác, tôi phải đảm nhiệm cả hai vai cha và mẹ.

Tuy nhiên không hiểu vì sao, Masaki dần trở nên hướng nội, rụt rè, thường ngày cũng rất ít khi trò chuyện với mẹ. Quá lo lắng cho con, tôi quyết định đăng ký tham gia lớp học dành cho các bậc phụ huynh và được thầy Yamazaki chỉ dẫn nhiệt tình:

“Dù đôi khi cũng có ngoại lệ, nhưng có một đặc điểm chung của những đứa trẻ không thể phát huy tố chất của bản thân hoặc gặp vấn đề về mặt giao tiếp, đó là chúng đều có một người mẹ thường xuyên cáu gắt, than thở. Không chỉ đối với con cái, những bà mẹ này còn thường xuyên tỏ thái độ thiếu tôn trọng người chồng, thậm chí còn thốt ra những câu nói ác mồm độc miệng, dần dần khiến cho tiếng nói của người chồng trong gia đình bị giảm sút, vai trò của người cha trở nên nhỏ bé.

Ngoài ra, cũng có thể vì lý do người chồng phải đi công tác xa nhà hoặc vợ chồng ly hôn khiến cho bầu không khí gia đình thiếu vắng sự tồn tại của người cha, dẫn đến việc người mẹ phải kiêm nhiệm cả hai vai trò của cha lẫn mẹ. Khi nhìn vào “người mẹ hai vai” ấy, con trẻ thường bối rối không biết vai nào là thật, bầu không khí gia đình trở nên tẻ nhạt, dẫn đến sự xuất hiện những hành vi tiêu cực ở trẻ.”

Nghe xong, tôi bỗng rùng mình lo sợ.

“Người mẹ trong hoàn cảnh này lúc nào cũng ở trong tâm trạng mệt mỏi vì phải gánh vác hầu như mọi chuyện trong gia đình, thế nên cơn cáu giận lại càng khủng khiếp hơn. Dù luôn đóng đầy tình yêu thương với con, nhưng vì chất chứa quá nhiều nỗi lo lắng, bất an trong lòng nên họ không thể hiền dịu, vui vẻ được. Điều đó sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến cảm xúc của đứa trẻ, khiến cho tính cách chúng ngày càng thô ráp, tự ti.”

Quả đúng như vậy, từ khi bắt đầu phải đảm nhiệm hai vai cha và mẹ, những cơn cáu giận của tôi đối với Masaki dường như ngày càng gay gắt hơn.

Sau khi trở về nhà, tôi liền vào phòng và nói với Masaki rằng: “Thời gian gần đây mẹ hay quát mắng con quá, mẹ thật tệ. Từ nay mẹ sẽ không thế nữa, con cứ làm những việc mà con muốn làm nhé.”

“Vâng ạ, được như thế thì thoải mái lắm. Bởi vì chuyện của con, con tự hiểu mà.”

Trong chốc lát tôi cảm thấy nhẹ nhõm vô cùng, đúng như lời thầy Yamazaki nói “Hiền dịu là yếu tố quyết định”, thế nhưng lại có một niềm lo lắng mới dấy lên trong tôi. Sau hôm ấy, cứ về đến nhà là Masaki lại nhanh chóng làm bài tập rồi lập tức đi ngủ. Bốn ngày liên tiếp thấy con như vậy, tôi sốt ruột gọi điện cho thầy Yamazaki nhờ tư vấn. Thầy bật cười bảo: “Chị đừng lo, Masaki đang xả hết sự mệt mỏi suốt mười mấy năm qua đấy mà.”

Nghe vậy, tôi bỗng thấy mình giàn giụa nước mắt.

BÍ QUYẾT DẠY CON 5: ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI MẸ TỐT
Dù có gặp rắc rối, mâu thuẫn cũng tuyệt đối không chuyển sang vấn đề tình cảm. Hãy chấp nhận trạng thái lý tính vốn có của cả khuyết điểm và sở trường. Sau đó đợi khoảng hai, ba ngày để tâm trạng lắng dịu lại.

Phần 2

LÀM THẾ NÀO ĐỂ CON CÁI CHÚNG TA TIẾN XA?

Biết cách tha thứ, trẻ sẽ thay đổi

Người Nhật có một câu thành ngữ rất hay, đó là “Hãy để quá khứ trôi theo dòng nước.” Tha thứ có thể khiến tâm trạng chúng ta trở nên tích cực đến thế nào?

Trong tác phẩm kinh điển Những người khốn khổ của đại văn hào Victor Hugo, khi Jean Valjean ăn cắp bộ đồ ăn bằng bạc, Giám mục nọ đã nói với viên cảnh sát bắt giải Jean Valjean rằng:

“Bộ đồ ăn này là tôi cho anh ta. Hơn nữa tôi còn cho anh ta cả cái giá nển bạc. Nhưng anh ta đã quên mất nó.”

Có thể thấy vị giám mục đã thể hiện lòng cảm thông đối với Jean Valjean, người chỉ vì ăn cắp một mẩu bánh mì cho gia đình mà chịu cảnh lao ngục suốt 15 năm, ông không chỉ tha thứ tội ăn cắp bộ đồ ăn bằng bạc mà còn cho anh ta cả cái giá nển bạc. Kể từ giây phút ấy, trái tim thô bạo, cục cằn của Jean Valjean đã thức tỉnh, anh bắt đầu quyết tâm trở thành một người hiền lành, lương thiện. Có lẽ tất cả những ai đã từng đọc Những người khốn khổ đều sẽ biết câu chuyện này.

Giả như khi ấy, vị giám mục quát Jean Valjean “Tên trộm kia, sao ngươi dám lấy oán báo ân!” thì có lẽ danh tác ấy sẽ có một kết cục khủng khiếp. Thế nhưng, với tâm lòng vị tha và trắc ẩn sâu sắc, vị giám mục đã nhẹ nhàng tha tội lỗi của Jean Valjean trôi theo dòng nước, giúp anh ta thành tâm sám hối và thức tỉnh.

Dù vậy, trong quá trình nuôi dạy con cái, không phải bà mẹ nào cũng hiểu được tầm quan trọng của việc “tha thứ”. Mặc dù sau mỗi lần phạm phải sai lầm, con người chỉ có thể thay đổi nếu được tha thứ, thế nhưng đa số các bà mẹ lại thường giữ thái độ bảo thủ, hoặc phản ứng nghiêm khắc quá mức cần thiết với những sai lầm của con. Ý thức trừng phạt kiểu mắng nhiếc, quát tháo đã ăn sâu vào tâm trí các bà mẹ.

Nếu không được tha thứ, trẻ sẽ không biết rút kinh nghiệm. Việc trẻ tự cảm thấy hối hận về những lỗi lầm phạm phải chỉ có thể diễn ra sau khi được mẹ tha thứ. Trạng thái không được tha thứ cũng giống như một người bị tổng giam, lúc nào cũng nghĩ đến việc đào tẩu. Kết quả là giống như Jean Valjean, dù bị bỏ tù vì tội ăn cắp một mẩu bánh mì, thế nhưng do lo cho gia đình nên vẫn năm lần bảy lượt vượt ngục, kết cục phải phục dịch đến 15 năm trời, mãi không thể thay đổi được.

Vì vậy các bà mẹ phải suy nghĩ thật kỹ. Jean Valjean đã hoàn toàn thay đổi khi nhận được sự tha thứ, cảm thông. Vậy tại sao con cái của chúng ta lại không thể thay đổi khi được tha thứ?

Khi mới bắt đầu tập bóng chày, ban đầu ai cũng sẽ vung hụt gậy. Tuy nhiên, chúng ta sẽ dần dần tiến bộ nếu được đồng đội, huấn luyện viên thông cảm và tận tình chỉ dẫn. Nếu được sống trong một gia đình mà cha mẹ hiểu được tầm quan trọng của sự dung thứ thì trẻ có thể kiên trì sửa sai và dần nâng cao khả năng của mình.

Tuy nhiên, một số bà mẹ dường như lúc nào cũng tìm cách mắng mỏ, căng mắt bới móc khuyết điểm của đứa con để trút giận.

Dù nỗ lực đến mấy, chúng ta cũng không thể thay đổi được quá khứ. Nếu muốn biện hộ cho những lỗi lầm đã qua, chúng ta thường phải chèn thêm những lời nói dối, và điều đó chắc chắn sẽ khiến chúng ta mỗi mệt. Để đối diện với sai lầm thì cần có sự dũng cảm. Thế nhưng một đứa trẻ thì không thể bạo gan được như thế, thay vào đó, chúng thường có xu hướng phớt lờ hoặc tránh nhắc tới. Đối với trẻ, đó là bí mật mà chúng luôn hy vọng người khác không lôi ra để kể lể.

Tuy nhiên, các bà mẹ lại thản nhiên tóm lấy lỗi lầm ấy để cao giọng trách mắng, như thể muốn nói rằng đó là chứng cứ mà chúng không thể chối cãi.

“Khi đó con đã nói gì hả? Đó là những lời dối trá sao?”

Nếu bị kéo gần đến lập luận như thế, đứa trẻ sẽ mất nơi trốn chạy, chúng sẽ mất đi sự tự tin và thất vọng về bản thân mình.

Đối với mọi đứa trẻ, lòng tự trọng là không thể thay thế được. Có lẽ đó là bằng chứng quý giá cho thấy chúng đang sống. Chúng thà nói dối còn hơn là bị bắt lỗi, bị phơi bày sai lầm một cách tàn nhẫn. Khi bị lật lại những chuyện đã qua, chúng sẽ nói dối một cách bản năng. Sở dĩ chúng làm vậy là để bảo vệ mình, để được sống, để duy trì lòng tự trọng của chính mình.

Người nói dối là bản thân đứa trẻ. Tuynhiên, phải nhận thức được rằng thứ đã ép chúng phải nói dối chính là sự cố chấp của người mẹ, chính họ đã dồn ép con mình đến mức ấy.

Điều mà các bà mẹ nên làm là mở rộng lòng để tha thứ, buông tay để những sai lầm của trẻ trôi theo dòng nước. Khi ấy, đứa trẻ sẽ trở về trạng thái ban đầu, chúng có thể thử làm lại một lần nữa cùng với khát vọng sửa sai hừng hực trong tim. Những đứa trẻ sống trong gia đình không có sự khoan dung, độ lượng sẽ luôn bị ám ảnh với việc sửa chữa lỗi lầm, mãi không thể trở về với con người thật của mình.

Đối với mọi đứa trẻ, lòng tự trọng là không thể thay thế được. Có lẽ đó là bằng chứng quý giá cho thấy chúng đang sống. Chúng thà nói dối còn hơn là bị bắt lỗi, bị phơi bày sai lầm một cách tàn nhẫn.

Cảm giác an tâm có thể thúc đẩy khả năng tập trung

Nhắc đến “an tâm”, hẳn trong đầu bạn đang mừng tưng đến trạng thái tâm lý thư thả, nhẹ nhàng. Tuy nhiên, cảm giác an tâm mà tôi nói đến ở đây là một thứ khác hoàn toàn với sự thoải mái, thông dong.

Trước khi nghỉ hưu, một cầu thủ bóng chày nổi tiếng đã nói với phóng viên như sau: “Khi muốn giải tỏa căng thẳng, tôi lại mất hết sức lực. Tôi thật sự thấy rằng mình đã đạt đến giới hạn.”

Nguyên nhân khiến ông quyết định nghỉ hưu bắt nguồn từ một vấn đề tương chừng rất nhỏ, đó là ông cũng không còn kiểm soát được việc giải tỏa căng thẳng của bản thân nữa. Việc giải tỏa căng thẳng ấy có mối quan hệ mật thiết với cảm giác an tâm mà tôi muốn nói ở đây. Cần phải nói thêm rằng, chính việc luôn kịp thời giải tỏa căng thẳng đã giúp cho cầu thủ bóng chày kia duy trì được phong độ đỉnh cao trong một thời gian rất dài.

“Bất an” dùng để chỉ trạng thái tâm lý không ổn định, lúc nào cũng bị hồi thúc không ngừng, cảm thấy mình bị bỏ lại phía sau, bị giày vò bởi dự cảm sắp bị lên án. Khi ấy, tư duy chúng ta thường mù mịt, trống rỗng, không thể sắp xếp trật tự các suy nghĩ trong đầu.

Chỉ cần có sức mạnh ma thuật mang tên “cảm giác an tâm”, trẻ sẽ có thể phát huy đầy đủ tiềm năng của mình.

Khi chúng ta cảm thấy bất an, trạng thái tự vệ đang hoạt động một cách mạnh mẽ. Có thể gọi trạng thái này là “tâm lý ngoái nhìn phía sau”. Trong một cuộc chạy đua, nếu lúc nào cũng nhìn về phía sau thì chắc chắn chúng ta sẽ không bao giờ thắng cuộc.

Niềm khao khát tri thức, tính sáng tạo và khả năng ghi nhớ của con người chỉ đạt được hiệu suất tối đa khi ở trong trạng thái an tâm. Giống như hình ảnh chỉ được trình chiếu một cách tươi sáng, rõ nét trên phông nền trắng, kiến thức và óc sáng tạo sẽ không thể hiển thị tối đa ở phía ngoài tấm phông trắng mang tên “cảm giác an tâm”.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - tâm lý ổn định, chứng đái dầm cũng sẽ biến mất

Trong hai đứa con, cậu anh Kensuke chưa từng làm “ướt chần” bao giờ. Vì thế, chứng đái dầm của Shūichi là nỗi phiền não của tôi suốt một thời gian dài.

Khi tôi xin lời khuyên của thầy Yamazaki, thầy đã tư vấn như sau: “Việc hấp thụ một lượng nước lớn trước khi ngủ là nguyên nhân chủ yếu gây ra chứng đái dầm. Tuy nhiên còn có một số nguyên nhân khác, ví dụ như trẻ đi ngủ trong tâm trạng bất an, lo lắng sẽ có giấc ngủ nông, khiến cho sự bài tiết hormone chống lợi tiểu kém đi, dẫn đến việc xảy ra hiện tượng đái dầm.”

Khi người mẹ đong đầy trái tim của trẻ bằng những lời dịu dàng, yêu thương như: “Yêu con lắm”, “Con là bảo bối của mẹ đấy”, điều này sẽ giúp trẻ cảm thấy an tâm và chìm sâu vào giấc ngủ. Và như vậy, hormone chống lợi tiểu sẽ hoạt động tối đa và chứng đái dầm chắc chắn sẽ thuyên giảm.”

Tôi cảm thấy hết sức ngạc nhiên, bởi tôi chưa từng nghĩ những lời quát mắng của mình lại chính là nguyên nhân dẫn đến chứng đái dầm của Shūichi.

Sau ngày hôm ấy, tôi đã cố gắng thay đổi và trở nên nhẹ nhàng với Shūichi hơn. Một thời gian sau, Shūichi cũng bắt đầu thay đổi, nó trở nên cởi mở, hoạt bát và hay làm nũng mẹ hơn.

Khi thấy rằng tâm trạng con đã trở nên ổn định, tôi nhẹ nhàng bắt chuyện: “Bé Shuu, mẹ vừa học được một câu thần chú để không bị đuối dầm nữa đấy, mẹ sẽ thử làm cho con nhé. Nhắm mắt lại nào.”

Shūichi nhắm mắt lại. Tôi đặt tay lên trán con, thì thầm niệm như thể ban phước: “Úm ba la, úm ba la, úm ba la.” Sau đó vỗ nhẹ vào trán nó.

“Xong rồi đấy. Con sẽ không tè dầm nữa đâu. Yên tâm mà ngủ đi nhé.”

Shūichi nói: “Vâng, mẹ ngủ ngon nhé!” rồi leo lên giường. Đêm hôm đó, quả thực Shūichi đã không đuối dầm.

Từ đó về sau, tối nào tôi cũng đều đọc bùa chú cho Shūichi.

Một hôm vì tò mò, Kensuke sang phòng nài nỉ tôi đọc chú cho cả nó. Tôi bật cười, đọc chú qua loa “Úm ba la, úm ba la.” Vậy mà chẳng hiểu vì sao, sáng hôm sau chân của Kensuke lại sưng nước. Nhờ đó, tôi mới nhận ra trẻ con nhạy cảm với tình cảm của cha mẹ đến thế nào.

Nếu thường xuyên bị la mắng, niềm hứng khởi trong trẻ sẽ dần thui chột

“Sao một chuyện đơn giản như vậy mà con không hiểu hả?”, “Chẳng phải mẹ đã dạy con bao nhiêu lần rồi sao?” ... Mỗi lần bị cha mẹ hay thầy cô mắng mỏ, trẻ sẽ mất đi cảm giác an tâm, khả năng tiếp thu tri thức cũng vì thế mà sụt giảm một cách nặng nề. Giống như việc chất gỗ lên con tàu chao đảo, lắc lư, chúng ta sẽ không thể chất gỗ một cách suôn sẻ nếu bên ngoài vẫn đang sóng to gió lớn, chùng nào trong đầu trẻ vẫn còn bị ám ảnh bởi con sóng dữ mang tên “nỗi bất an” thì chúng sẽ không thể thiết lập được những tư tưởng, hình ảnh mới trong đầu.

Có một lần, tôi bị cảm và phải đến bệnh viện gần nhà để khám. Khi ấy ở phòng chờ, tôi đã có dịp quan sát hai cặp mẹ con hoàn toàn trái ngược nhau.

Cậu bé nọ nhìn chằm chằm vào quyển sách tranh của bệnh viện, hỏi mẹ đó là sách gì. Thế nhưng người mẹ đã phớt lờ câu hỏi của cậu, thậm chí còn xua tay đẩy cậu ra. Đứa bé bị mẹ cự tuyệt, đành lủi thủi lôi dép ra đi loay quanh, tự chơi một mình. Thế nhưng, chẳng hiểu vì sao mà bà mẹ lại nổi cáu rồi mắng nó một trận.

Khi ấy tôi đã nghĩ rằng: nếu người mẹ phản ứng nhã nhặn, vui vẻ hơn một chút, thái độ của cậu bé có lẽ sẽ khác. Hoặc ít ra, chắc chắn nó cũng yên vị tập trung đọc cuốn sách ấy.

Rất nhiều loài động vật có vú có chu kỳ mang thai khá dài, và các con non sau khi ra đời hầu như đều phát triển rất nhanh. Ví dụ như ngựa con sau khi sinh vài giờ đã có thể chập chững bước đi, vài ngày sau là có thể chạy vòng quanh cánh đồng cùng mẹ của chúng.

Trẻ em sẽ dần dần phát triển khả năng của mình thông qua quá trình giao tiếp với người mẹ. Nếu nhận được cảm giác an tâm từ mẹ, chúng sẽ dần hình thành nên bản ngã của mình thông qua việc nắm bắt lời nói và hành động của người mẹ.

Thế nhưng đối với con người, trẻ sơ sinh trong khoảng vài năm đầu nếu không được mẹ chăm sóc thì chúng sẽ không thể sống được dù chỉ một ngày. Không chỉ có vậy, con người cũng cần

tới khoảng thời gian mười mấy năm cho đến khi thực sự được coi là người trưởng thành.

Trẻ sơ sinh có thể cảm nhận được cảm giác an tâm ngay từ khi còn trong bụng mẹ. Có được cảm giác an tâm ấy, nó mới có thể học được từ người mẹ ngôn từ và những tri thức cần thiết để trưởng thành.

Một trong những lý do các bậc cha mẹ cần mang đến cảm giác an tâm cho con, đó là điều đó có thể giúp cho chúng nhanh chóng học hỏi được mọi điều, cũng giống như việc con ngựa hay con nai cần có khoảng thời gian phát triển bình yên, trọn vẹn trong bụng mẹ để vừa được sinh ra là có thể hoạt động như một con trưởng thành vậy.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - khi bị nghi ngờ, đứa trẻ sẽ nói dối

Vào một buổi sáng, tôi tìm thấy vở tập viết trong phòng của Nobuyuki. Trong khi sáng hôm đó cũng có giờ tập viết... Tôi băn khoăn suy nghĩ xem khi Nobuyuki về, mình nên nói gì với nó đây.

Buổi chiều khi đi mua đồ, tôi đã gặp mẹ của Kiyokimi, bạn học cùng lớp với Nobuyuki. Theo lời cô ấy nói thì hôm nay Nobuyuki quên mang vở tập viết chữ nên bị thầy giáo phạt đứng góc lớp 20 phút.

Thì ra là vậy. Nếu về nhà lại bị tôi mắng, chắc Nobuyuki sẽ sợ lắm.

“Em không nghiêm khắc với nhóc Nobuyuki là không được đâu.” Câu nói của mẹ Kiyokimi vẫn còn văng vẳng bên tai tôi.

Khi tôi đang ở dưới bếp chuẩn bị bữa tối thì Nobuyuki đi học về.

“Thưa mẹ, con mới về.”

“Hôm nay ở trường thế nào? Không có gì đặc biệt chứ?”

“Không có ạ.”

“Vậy à, thế thì tốt.”

Thấy tôi nhẹ nhàng nói vậy, Nobuyuki đi vào phòng của mình. Nếu con đã không muốn nói thì thôi, tôi cứ coi như không có chuyện gì xảy ra. Nhưng nếu là ngày trước, tôi sẽ không tiếc lời mắng mỏ: “Con nói láo gì vậy hả? Dù có giấu thì mẹ vẫn biết hết. Hôm nay con bị phạt đứng đúng không? Tại sao không nói sớm hả?”, chẳng khác gì công an đồn bị can vào thế bí để ép thú tội.

Sáng hôm sau, Nobuyuki ấp úng thú nhận với tôi: “Mẹ, con đã không ngoan. Con xin lỗi.”

Sau đó cậu đã kể lại chuyện hôm qua.

“Không sao đâu. Cố lên con nhé!” Tôi mỉm cười an ủi.

Nghe tôi nói vậy, mắt Nobuyuki ánh lên vẻ ngạc nhiên, thở phào nhẹ nhõm.

“Ném” và “bắt” những từ ngữ quan trọng

Trong phòng chờ bệnh viện, có một cặp mẹ con xuất hiện. Cậu bé vừa đọc sách tranh vừa hỏi mẹ.

“Mẹ ơi, đây là gì?”

“Nó gọi là Chameleon đấy con à.”

“Dạ?”

“Tên của nó, con hiểu không?”

“Con hiểu rồi.”

“Con nhắc lại xem nào!”

“Chame...”

“Cha-me-le-on”

“Là Chameleon ạ.”

“Đúng rồi đấy.”

Người mẹ trẻ có vẻ rất nhẫn nại chỉ bảo cho con trai mình. Có thể thấy rằng chính sự tận tình, nhẹ nhàng của mẹ đã giúp cậu bé cảm thấy thoải mái hơn và tiếp thu được tri thức mới. Để dạy cho con mình cách đọc tên tiếng Anh của con tắc kè, cô ấy đã yêu cầu cậu bé nhắc lại cái tên ấy một cách chậm rãi.

Đây chính là việc “ném” và “bắt” ngôn ngữ. Không chỉ ném bóng đi mà còn phải ném trả bóng lại. Bằng việc ném trả này, đứa trẻ sẽ ghi nhớ được kiến thức một cách chắc chắn.

Nếu nói với con bằng thái độ hằn học như “Chẳng phải mẹ mới chỉ con xong hay sao? Con ngốc thế!”, chắc chắn cảm giác sợ hãi sẽ xâm chiếm lấy trẻ, khiến cho chúng không thể học được điều gì.

Trẻ có cảm thấy an tâm hay không? Có mang nỗi bất an với cha mẹ hay thầy cô hay không? Thỉnh thoảng các bậc phụ huynh hãy quan sát chặt chẽ và tự đặt ra câu hỏi đó. Hãy nhớ rằng việc dạy dỗ con cái không phải chỉ là hành động một chiều, mà cần phải thông qua việc giao lưu, nắm bắt tâm lý để giúp cho chúng học hỏi và trưởng thành. Chỉ có như vậy, trẻ mới được tiếp thêm niềm tin để học tập, và mối quan hệ giữa chúng và cha mẹ cũng sẽ tốt hơn.

Hãy nhớ rằng việc dạy dỗ con cái không phải chỉ là hành động một chiều, mà cần phải thông qua việc giao lưu, nắm bắt tâm lý để giúp cho chúng học hỏi và trưởng thành.

Nhật ký của một bà mẹ tham gia lớp học dành cho phụ huynh - trước tiên, người mẹ cần phải học

Tôi có hai đứa con trai, chúng tên là Taro và Jiro.

Vì lúc nào cũng bị hai đứa quay vòng vòng nên tôi luôn ở trong trạng thái mệt mỏi, căng thẳng. Tại sao lại nói tôi bị quay vòng vòng? Đó là vì tôi không thể đọc được tâm trạng chúng, hay nói đúng hơn là tôi không muốn đọc.

Khi bình tĩnh lại một chút thì có lẽ sẽ hiểu chúng đang mong muốn điều gì. Nếu thỏa mãn yêu cầu của chúng thì hai “ông giặc con” ấy sẽ lập tức vâng lời.

Sau bữa ăn, tôi bế Jiro đi rửa tay và đánh răng cho nó. Thế là Taro chạy đến bên cạnh tôi nài nỉ “Rửa cho con nữa.”

“Con là anh cả đấy. Năm tuổi rồi. Tự rửa một mình được mà đúng không? Nào đi đến bồn rửa mặt đi!” Tôi khẽ gắt rồi xua nó ra. Nghe tôi nói vậy, nó meo máo rồi vùng vằng quăng sách và bất cứ thứ gì nó chộp lấy được. Tôi bực quá, nghĩ “Bây giờ mà không dạy dỗ nó đàng hoàng thì không được”, rồi toan vung tay lên định tát nó một cái.

Tuy nhiên, tôi chợt nhớ ra dù lúc đi học mẫu giáo hay khi chơi ở công viên, Taro đều có thể tự rửa chân, rửa tay một mình. Điều đó chứng tỏ không phải Taro thực sự muốn mẹ “rửa miệng, rửa tay cho giống như Jiro” mà chắc chắn nó muốn tôi dành tình yêu thương cho nó nhiều hơn. Đây là tâm lý ghen tỵ của trẻ con.

Nghĩ vậy, tôi bèn hạ giọng: “Lại đây. Mẹ rửa cho.” Taro lập tức tươi tỉnh, hớn hờ chạy lại.

Quả đúng là để nuôi dạy một đứa trẻ ngoan, trước tiên người mẹ cần phải học cách để trở thành một người mẹ tốt đã.

BÍ QUYẾT DẠY CON 6: ĐỂ KHUYẾN KHÍCH SỰ PHẤN ĐẤU CỦA CON

Trong quá trình nuôi dạy con cái, nếu người mẹ lúc nào cũng đóng vai quan tòa, luôn soi mói và phán xét con cái thì sẽ chỉ gây ra áp lực, khiến chúng dần mất đi sự tự tin và động lực để trưởng thành. Vì vậy, hãy rộng lượng bỏ qua cho thất bại của trẻ.

Phần 3

BẠN CÓ ĐANG DẠY CON MỘT CÁCH NHẪN NẠI HAY KHÔNG?

Tất cả các bà mẹ trên thế gian lúc nào cũng mong muốn con mình trở thành một đứa trẻ ngoan ngoãn, giỏi giang. Thế nhưng, khi đứa trẻ mãi không thể biến chuyển theo những gì mình muốn, họ lại thường vô tình trút ra những cơn cáu giận, trách mắng. Tuy nhiên cần phải hiểu rằng đó không phải là giáo dục, mà là bôi nhọ trẻ.

Nhân đối nhân, đó là yếu tố căn bản của giáo dục. Khi hai bên hành xử dựa trên việc xem trọng sự tồn tại của nhau thì đó chính là tiền đề quan trọng của nhân chủng học và cũng là yếu tố nền tảng để đem lại sự hiệu quả trong giáo dục. Nếu cha mẹ vô tình quên điều này thì dù hành động nào cũng mong muốn con mình trở thành một đứa trẻ ngoan ngoãn, giỏi giang. Thế nhưng, khi đứa trẻ mãi không thể biến chuyển theo những gì mình muốn, họ lại thường vô tình trút ra những cơn cáu giận, trách mắng. Tuy nhiên cần phải hiểu rằng đó không phải là giáo dục, mà là bôi nhọ trẻ.

Nhân đối nhân, đó là yếu tố căn bản của giáo dục. Khi hai bên hành xử dựa trên việc xem trọng sự tồn tại của nhau thì đó chính là tiền đề quan trọng của nhân chủng học và cũng là yếu tố nền tảng để đem lại sự hiệu quả trong giáo dục. Nếu cha mẹ vô tình quên điều này thì dù hành động chửi mắng, nghiêm khắc được viện dẫn dưới cái mác yêu thương, “vì muốn tốt cho con” hay bất cứ lý do tốt đẹp nào chẳng nữa, trẻ cũng sẽ không cảm nhận được, mà ngược lại, chúng chỉ thấy rằng mình không được chấp nhận đúng với tư cách là một con người, và hiển nhiên hiệu quả giáo dục sẽ rất thấp, thậm chí chúng sẽ ngày càng xa lánh cha mẹ, trở nên tự ti và không còn hứng thú học tập.

Giáo dục trong gia đình có đặc điểm là chỉ khi mối quan hệ giữa phụ huynh và con cái thực sự gắn kết, thoải mái thì nó mới đạt đến hiệu quả cao nhất, trẻ sẽ vững tâm học hỏi tri thức để trưởng thành.

Đứa trẻ luôn nghe lời mẹ có thực sự là đứa trẻ ngoan?

Có không ít bậc cha mẹ tự vạch ra bảng hoạch định cho tương lai của con, lúc nào cũng bắt chúng nhất nhất đi theo bảng hoạch định đó. Có một thực tế đáng buồn là hầu như các bậc cha mẹ đều quan tâm đến thành tích chứ không phải tố chất của trẻ. Điều này cũng giống như việc chúng ta không chú trọng bảo dưỡng, nâng cấp xe mà chỉ chăm chăm xây dựng đường xá. Đây rõ ràng là một hành động hoàn toàn vô nghĩa.

Khi hỏi các bà mẹ về hình tượng một đứa trẻ ngoan, tôi nhận được những câu trả lời như sau:

1. Học giỏi.
2. Thật thà, vâng theo ý hướng của cha mẹ.

3. Dễ kiểm soát.

Những đứa trẻ đáp ứng được cả ba yếu tố trên là những đứa trẻ lý tưởng trong mắt cha mẹ, nhưng chưa chắc đã là lý tưởng đối với chính bản thân chúng và sự phát triển của chúng.

Nếu thành tích của đứa trẻ tốt thì cha mẹ rất an tâm, coi đó là niềm tự hào, hãnh diện. Đó là điều không thể phủ nhận, bởi trong bối cảnh xã hội coi trọng thành tích như hiện nay thì học giỏi rõ ràng là một yếu tố nền tảng, mang tới cho trẻ rất nhiều lợi thế.

Thế nhưng cần phải hiểu rằng, dù có dốc bao tâm huyết vào việc xây dựng đường xá, nhưng nếu chiếc xe cứ liên tục hỏng hóc, trục trặc thì mục đích của giáo dục còn có nghĩa lý gì? Đối tượng giáo dục là vì ai đây? Có thể thấy tâm lý muốn con trở thành một đứa trẻ luôn răm rắp vâng lời cha mẹ và cả quan điểm coi những đứa trẻ không làm phiền cha mẹ là những đứa trẻ ngoan đều là sự vị kỷ của cha mẹ. Đây không phải là cách giáo dục hướng đến sự phát triển tố chất của đứa trẻ, mà chỉ là mong muốn điều khiển con cái một cách máy móc, phục vụ cho sự ích kỷ của họ mà thôi.

Mỗi đứa trẻ đều có cuộc đời của riêng mình, và chúng phải tự bước đi bằng chính đôi chân của mình. Sau này trưởng thành, chúng sẽ đi khắp thế gian không phải bằng ý muốn của cha mẹ mà bằng ý muốn của bản thân chúng. Khi cố tình điều khiển con cái, rõ ràng cha mẹ đã thiếu cân nhắc về sự tự lập của trẻ.

Tôi xin lưu ý ở đây: việc trẻ học hành giỏi giang, tính cách tươi vui, năng động, tự lập là thành quả của một quá trình giáo dục trọn vẹn.

Cũng tương tự với việc dù có bắt trẻ học thuộc nhạc của Beethoven hoặc vẽ đi vẽ lại tranh của Van Gogh cũng không thể khiến chúng trở thành thiên tài âm nhạc hay họa sĩ. Bởi vì mục đích của giáo dục là tạo ra sự kích thích đối với quá trình trưởng thành của trẻ. Đối với trẻ, việc cha mẹ nhồi nhét bảng hoạch định được lập sẵn cho chúng cũng chẳng khác gì việc nhồi nhét bản nhạc Beethoven cho đứa trẻ học piano vậy.

Mỗi đứa trẻ đều có cuộc đời của riêng mình, và chúng phải tự bước đi bằng chính đôi chân của chúng.

Giáo dục là một tiến trình phát triển, và nó phải trải qua vô vàn khó khăn trước khi đến được cái đích cuối cùng. Dù có lý luận hoành tráng đến mấy thì kết quả cũng phải mất vài năm, thậm chí vài chục năm mới xuất hiện. Chính vì thế khi nhắc đến giáo dục, chúng ta phải xem trọng quá trình chứ không phải kết quả.

Việc bắt con cái tuân theo bản kế hoạch của cha mẹ đề ra, có thể nói đó chỉ là bản kế hoạch cuộc đời, không hề có bất cứ mối liên quan nào với bản chất thực thụ của giáo dục. Bản kế hoạch cuộc đời ấy có phù hợp với trẻ hay không, đó lại là một vấn đề khác, nhưng nếu chúng ta chỉ biết áp dụng nó một cách cứng nhắc thì quả là sai lầm lớn. Đó là chưa kể trong trường hợp bản kế hoạch mà cha mẹ đề ra hoàn toàn mâu thuẫn với tư chất, tiềm năng của trẻ thì có thể nói đó là một tấn bi kịch, một sự phá hoại đối với quá trình phát triển của trẻ.

Coi trọng “bản nháp kế hoạch cuộc đời” mà con tự đề ra

Lý do các bà mẹ lúc nào cũng nghi ngờ, lôi ra toàn điểm xấu của con không phải là do ý muốn giáo dục mà là vì muốn ép chúng bước theo bản kế hoạch mà họ đã đề ra. Lúc nào họ cũng nghi ngờ liệu con có đi theo bản kế hoạch đó hay không và sẵn sàng nổi cáu một cách phi lý khi thấy trẻ có biểu hiện đi ngược lại ý hướng của mình.

Trẻ sẽ mất đi sự tự tin khi bị người ta thuyết phục một thứ là “Đen” trong khi bản thân chúng nghĩ là “Trắng”. Mặc dù sau khi “tổng động viên” mọi giác quan và tri thức của mình, trẻ tin chắc nó là “Trắng” nhưng khi bị ép buộc phải nghĩ rằng đó là “Đen” thì chưa cần nói đến sự đả kích về mặt cảm giác và tri thức, trước tiên trẻ sẽ bắt đầu hồ nghi chính bản thân mình.

Khi cha mẹ áp đặt bản kế hoạch cuộc đời cho con, do đó không phải là ý muốn của mình nên chúng sẽ dễ dàng rơi vào trạng thái thụ động, làm theo ý của cha mẹ một cách vô thức. Sự chênh lệch giữa việc có mục tiêu, ngưỡng cao đầu bước đi bằng chính đôi chân mình và việc bị kéo lê đi một cách thụ động có khoảng cách cực lớn. Khi bị cha mẹ kéo lê đi, trẻ sẽ không thể tự mình vận dụng tri thức, trí tưởng tượng và cảm giác của bản thân. Ngược lại, khi phải tự mình xác định mục tiêu, trẻ sẽ phải tự lực cánh sinh, tiến về phía trước bằng chính tư duy và sức lực của mình.

Điều quan trọng không phải là chỉ cho trẻ đích đến rồi ép chúng tiến lên bằng mọi giá, mà chúng ta cần phát hiện ra tố chất của trẻ và phát triển nó, giúp cho chúng có đủ hành trang để đi đến bất kỳ cái đích nào mà chúng muốn.

Không nên thúc ép một cách thiếu suy nghĩ. Không nên nghi hoặc và chỉ nhìn vào những mặt xấu của trẻ rồi chê trách, chỉ trích. Khi cha mẹ có lòng khoan dung, biết ngợi khen điểm tốt và tha thứ những tật xấu của con thì dù cha mẹ có không thúc ép, đứa trẻ cũng tự biết sửa sai và dần bước tới đích một cách vững chắc. Hãy coi đó là bản nháp đáng quý của bản kế hoạch cuộc đời do chính đứa trẻ lập nên.

BÍ QUYẾT DẠY CON 7: ĐỂ NUÔI DƯỠNG NIỀM HỨNG KHỞI VÀ TÍNH TỰ LẬP CỦA TRẺ
Hãy giúp đỡ con và coi như đó là mục tiêu và kế hoạch do mình lập nên. Giả sử mục tiêu mà trẻ đề ra không thể hoàn thành hoặc thường xuyên thay đổi, cha mẹ cũng không nên chê trách.

Phần 4 GIÁO DỤC LÀ GÓP SỨC CHO ƯỚC MONG TRƯỞNG THÀNH CỦA CON

Để dạy con thật tốt, trước tiên hãy ngừng cáu gắt

"Kẹo và roi" là hình ảnh điển hình về hai phương pháp giáo dục truyền thống của người Nhật: ngon ngọt, mềm mỏng như "dụ bằng kẹo" và ép đi vào khuôn khổ, nghiêm khắc như "phạt bằng roi".

"Nếu con không học đủ ba tiếng một ngày thì mẹ sẽ cắt tiền tiêu vặt đấy!" Đó là phương pháp roi vọt.

"Nếu con đạt 100 điểm mẹ sẽ mua mô hình lắp ráp cho con." Đây là phương pháp dụ bằng kẹo ngọt.

Trên thực tế, phương pháp "Kẹo và roi" rất tiện lợi và không có gì phiến toái. Việc áp dụng kẹo hay roi tùy thuộc vào từng trường hợp cụ thể. Tuy nhiên cần phải hiểu rằng, việc đứng trên lập trường của người khác để cảm thông và việc nuông chiều là hai phạm trù hoàn toàn khác nhau. Bởi nuông chiều chỉ đơn giản là việc cho kẹo. Ngược lại, cáu giận hay quát mắng là sự trừng phạt bằng lời nói, tức tương tự với việc dùng roi.

Chắc hẳn chúng ta đều biết rằng bản chất của sự nuông chiều khác hẳn với sự chấp nhận, nương theo lập trường của đối phương. Và chắc cũng không khó tưởng tượng việc trừng phạt bằng lời nói (cáu giận) có thể gây ra vết thương như thế nào đối với lòng tự tôn của trẻ.

Khi cha mẹ sử dụng phương pháp kẹo và roi, hầu như đứa trẻ nào cũng tỏ ra không hài lòng. Đó là điều vô cùng hiển nhiên. Bởi vì giáo dục chỉ phát huy tối đa hiệu quả khi đối tượng giáo dục sẵn lòng chủ động đón nhận tri thức bằng ý chí của bản thân. Ở đây, cả kẹo lẫn roi đều chỉ là biện pháp mang tính tạm thời, không thể mang đến cho trẻ một động lực học tập bền lâu.

Thuyết nhu cầu Maslow nổi tiếng đã chỉ ra năm nhu cầu cơ bản của con người như sau:

1. Nhu cầu sinh lý (nhu cầu căn bản như ăn uống, ngủ nghỉ).
2. Nhu cầu an toàn (nhu cầu muốn đặt bản thân vào trạng thái yên tâm).
3. Nhu cầu xã hội (nhu cầu mong muốn được thừa nhận như một người trưởng thành).
4. Nhu cầu được tôn trọng (nhu cầu nhận được sự đánh giá cao từ người khác).
5. Nhu cầu thể hiện bản thân (nhu cầu thực hiện những việc mình cảm thấy hài lòng hơn là sự đánh giá của người khác).

Có thể nói việc trẻ trưởng thành là quá trình nâng dần cấp độ nhu cầu của bản thân. Chiếu theo lý thuyết Maslow, đứa bé mới sinh chỉ có nhu cầu ở tầng thứ nhất.

Thế nhưng khi đã là học sinh tiểu học, trẻ sẽ bắt đầu muốn có cảm giác yên tâm. Bên cạnh đó,

nhu cầu được người khác chấp nhận như là một người trưởng thành sẽ bắt đầu mạnh mẽ phát triển.

Đây là quá trình trưởng thành tâm lý vô cùng tự nhiên đối với mỗi cá nhân trong xã hội chúng ta. Hiểu được điều này, chúng ta sẽ thấy rằng việc giáo dục con cái cũng chính là giúp đỡ trẻ, sao cho chúng có thể leo lên các bậc thang nhu cầu này một cách thuận lợi.

Tuy nhiên, lý thuyết “Kẹo và roi” lại mâu thuẫn với các bước phát triển tâm lý này. Trước hết, roi (sự trừng phạt của lời nói) đã đập vỡ nhu cầu thứ hai (nhu cầu an toàn), bỏ quên nhu cầu thứ ba (nhu cầu được chấp nhận là người trưởng thành), hơn nữa còn xóa sạch nhu cầu thứ tư (nhận được sự đánh giá cao từ người khác). Kẹo (sự nuông chiều) cũng tương tự như vậy. Đứa trẻ muốn được chấp nhận với tư cách một người trưởng thành, muốn được người khác đánh giá cao liệu có thể mãi nguyện với viên kẹo giả tạo đó sao?

Vì vậy trước hết, ta nên tạo cho trẻ cảm giác yên tâm (thỏa mãn nhu cầu thứ hai), sau đó đối xử với chúng như một người trưởng thành (thỏa mãn nhu cầu thứ ba), sau nữa cần khéo léo khen ngợi chúng đúng lúc đúng chỗ (nhu cầu thứ tư).

Ta nên tạo cho trẻ cảm giác yên tâm (thỏa mãn nhu cầu thứ hai), sau đó đối xử với chúng như một người trưởng thành (thỏa mãn nhu cầu thứ ba), sau nữa cần khéo léo khen ngợi chúng đúng lúc đúng chỗ (nhu cầu thứ tư).

Trên thực tế, kẹo hay roi hoàn toàn không có nhiều tác dụng trong việc giáo dục con cái. Tôi xin khẳng định rằng không có phương pháp dạy dỗ trẻ nào thực dụng và hiệu quả hơn việc ngừng cái giận.

Chỉ với câu “mẹ đã sai rồi”, trẻ sẽ thay đổi

Trẻ chỉ có thể trưởng thành và tiến bộ khi được tự khẳng định mình. Tự khẳng định bản thân sẽ tạo nên sự tự ý thức trọn vẹn, và trưởng thành là trái ngọt của hành vi tự ý thức ấy. Vấn đề quan trọng là thế, nhưng rất nhiều bậc phụ huynh đã vô tình hoặc cố ý quên mất điều này.

Nếu mỗi khi trẻ làm được điều gì đó, cha mẹ có thể mỉm cười khen ngợi “Con như thế là tốt rồi” thì rất nhiều điều tích cực sẽ xảy đến.

Tuy nhiên trên thực tế, rất ít bậc cha mẹ chủ động làm điều này. Thậm chí họ chọn cách ngược lại và khiến vấn đề trở nên rối rắm hơn. Đôi khi tôi nghĩ rằng, chẳng lẽ những bậc cha mẹ đó không yêu thương con mình hay sao?

Khi bị thương, chúng ta sẽ khử trùng và nhẹ nhàng băng bó vết thương. Bất kỳ vị bác sĩ nào cũng không vạch vết thương ra một cách thô bạo rồi xát muối vào đó. Nếu là một người mẹ hiền từ, khi thấy con bị thương, thậm chí họ còn dịu dàng ôm chặt đứa con đang khóc vào lòng.

Ân cần với đối phương là một cách để giúp họ khẳng định bản thân. Tại sao chúng ta lại không thể đối xử với đứa con đang mang vết thương lòng như vậy? Đó là chưa kể vết thương trong lòng còn khó chữa lành hơn cả vết thương ngoài da thịt.

Khi các bậc phụ huynh bắt lực vì con mình không chịu đi học hoặc không nghe lời, họ thường gửi chúng đến để nhờ tôi khuyên giải. Tôi thường nhẹ nhàng nói với chúng rằng: “Đó là do thầy cô không tốt. Bác hoàn toàn hiểu rõ vì sao con không muốn đi học. Con chẳng làm gì sai cả.”

Khi nói như vậy, bọn trẻ thường bắt đầu có chuyển biến tích cực.

Đối với những đứa trẻ cứng đầu cứng cổ, thường xuyên chống đối cha mẹ, tôi cũng áp dụng phương pháp tương tự: “Đó chẳng phải là chuyện đáng bực sao? Con cứ thoải mái làm loạn cho đến khi nào thấy dễ chịu thì thôi.” Nghe câu ấy, lũ trẻ mắt tròn xoe, ngây ra nhìn tôi. Khi đó, tôi sẽ nhẹ nhàng nắm lấy tay chúng: “Bác là bạn của con. Con hiểu không?”

Bọn trẻ sẽ không ngừng làm loạn cho đến khi chúng bắt gặp được từ ngữ khẳng định bản thân. Dù lời dạy bảo của cha mẹ có đúng đắn đến mấy, dù có bị ép buộc, thúc giục ra sao, chúng cũng không mấy may nghĩ đến việc sửa đổi thái độ.

Đó là bản chất của vết thương lòng. Nếu cha mẹ không dịu dàng ôm lấy chúng và động viên, khích lệ: “Con không sai” thì vết thương của chúng sẽ không bao giờ lành.

Khi được người khác khẳng định bản thân thì thái độ của chúng sẽ quay ngoắt 180 độ, chẳng mấy chốc chúng đã bắt đầu đến lớp, không còn tỏ ra bướng bỉnh nữa.

Đây không phải là bí quyết gì siêu việt cả, tôi chỉ đơn giản là yêu cầu các ông bố, bà mẹ rằng: “Hãy kể lại cụ thể với con những chuyện đã gây ra vết thương cho nó, rồi nhẹ nhàng nhận lỗi: ‘Để con phải cảm thấy khó chịu như vậy. Là mẹ không tốt.’”

Khi ấy, nỗi bất mãn chất chồng trong lòng trẻ sẽ được giải tỏa, chúng sẽ cảm thấy thoải mái và bắt đầu nghe lời hơn.

Có một nữ doanh nhân nọ khá nổi tiếng. Công việc kinh doanh của bà rất phát đạt, tuy nhiên ít ai hiểu được nỗi khổ tâm của bà ấy là đứa con gái rất hư hỏng, không chịu chú tâm học hành. Sau nhiều lần đấu khẩu với mẹ, cuối cùng cô bé đã bỏ nhà ra sống một mình trong một căn hộ chung cư. Suốt một thời gian dài sau đó, hai mẹ con chẳng ai nói với ai câu nào. Nói đúng hơn là cứ lần nào nói chuyện là lại trách mắng và tranh cãi, nên họ không thể nào nói chuyện được.

Một lần nọ, bà ấy đã gọi điện cho con gái và thật lòng nói rằng: “Mẹ đã đối xử tệ với con trong một thời gian dài như thế. Hãy tha thứ cho mẹ.”

Đầu dây bên kia im lặng hồi lâu, sau đó cô bé đột nhiên bật khóc nức nở: “Mẹ... cuối cùng mẹ cũng hiểu được cảm giác của con rồi.”

Đối với tôi, đó là một câu chuyện hòa giải thật xúc động. Chính vì bà mẹ đã chấp nhận gạt đi cái tôi của mình, nói lời xin lỗi đứa con vì bấy lâu nay đã không đối xử với nó như một người trưởng thành nên những hiềm khích, mâu thuẫn trước đó đã được xóa bỏ.

Thế nhưng, tiếc là đa số các bà mẹ đều cho rằng: Cha mẹ mà xin lỗi con cái thì chẳng ra làm sao cả! Những bà mẹ này luôn tin rằng việc vạch trần khuyết điểm, bắt trẻ tuân theo là cách giáo dục tốt nhất. Họ hoàn toàn quên mất rằng điều mà đứa trẻ thiết tha mong ngóng chỉ là một lời nói dịu dàng, một cử chỉ âu yếm.

Mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái tuyệt đối không phải là mối quan hệ mệnh lệnh và phục tùng. Đó là sự giao tiếp giữa hai cá thể đầy lòng tự tôn với nhau. Chính vì quên mất điều ấy mà trong rất nhiều trường hợp, cả cha mẹ lẫn con cái đều cảm thấy bất hạnh vì cách hành xử của đối phương.

Nuôi dạy con là mối quan hệ mà trong đó, tình yêu thương là yếu tố đóng vai trò tiên quyết. Tình yêu mà tôi nói ở đây không phải là tình yêu trong trái tim, mà là sự thể hiện tình cảm qua lời nói, hành động cụ thể. Cần phải hiểu rằng “tình yêu” không phải danh từ mà là động từ. Nếu không nắm bắt được điều này, tình yêu đôi lứa thường sẽ có kết thúc không mấy trọn vẹn. Nếu là vợ chồng ắt sẽ có nguy cơ ly hôn. Bởi vì tình yêu mà không có hình dạng, không được thể hiện ra bên ngoài thì đó không phải là tình yêu đích thực.

Thế nhưng, rất nhiều bà mẹ lại không muốn trao cho con những lời nói dịu dàng, những cử chỉ âu yếm.

Tôi xin nhắc lại một lần nữa: chúng ta không thể coi thứ tình yêu không được thể hiện ra bên ngoài là một tình yêu đích thực. Rõ ràng đứa trẻ không thể tự phá vỡ mối quan hệ đau khổ giữa chúng và cha mẹ, bởi chúng vẫn chưa đủ khả năng độc lập về mặt xã hội. Chính vì thế, sự khô cằn của tình yêu đã biến thành sự thù hằn, dần dần lắng cặn trong tâm hồn trẻ.

“Con ghét mẹ” ... Câu nói này thật đáng sợ phải không? Thế nhưng cá nhân tôi nghĩ việc người mẹ lúc nào cũng giấu kín tình yêu thương ở trong lòng, chẳng bao giờ nói ra một câu “Mẹ thương con lắm”, “Dù có chuyện gì mẹ cũng về phe con” cũng tàn nhẫn không kém.

Trẻ tìm kiếm gì ở cha mẹ?

Mối quan hệ giữa người lớn và trẻ nhỏ nghe có vẻ đơn thuần, nhưng tại sao đối với nhiều người lại phức tạp đến vậy? Trên thực tế, những trường hợp mà mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái không thể xử lý theo những cách thông thường, đa phần nguyên do đều bắt nguồn từ vấn đề tình cảm.

Ngày xưa, mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái luôn mang tính tuyệt đối. Còn nhớ khi còn nhỏ, ở trường chúng tôi thường được khuyến khích “Hãy cố gắng trở thành những người giỏi giang như ba mẹ các em nhé.” Chúng tôi còn được tập những bài hát ca ngợi tình yêu bao la của cha mẹ.

Tuy nhiên những năm gần đây, mối quan hệ đó bắt đầu xuất hiện những biểu hiện kỳ lạ và đáng lo ngại.

Lý do chẳng phải là vì xã hội đang ngày càng cạnh tranh hơn, và các bậc cha mẹ đã mất đi lòng tin kiên định trong việc dạy con hay sao? Dường như họ không còn suy nghĩ cho hạnh phúc thực sự của đứa trẻ mà chỉ xem mục tiêu tối thượng của việc giáo dục con cái là bắt chúng phải bằng mọi giá giành được sự thành đạt trong sự nghiệp sau này.

Để làm được điều đó, họ không còn cách nào khác ngoài việc suốt ngày thúc ép con mình học hành. Vì luôn đánh giá đứa trẻ dựa trên thang điểm mang tên “con nhà người ta” nên hẳn thấy đứa trẻ hơi lơ là một chút là các bà mẹ đã cảm thấy vô cùng bất an.

Khi xưa đối với mỗi đứa trẻ, được cha mẹ khen ngợi thực sự là một tấm huy chương tuyệt vời nhất. Đó là vì lúc đó, cha mẹ có thể đánh giá con mình một cách nghiêm túc, khách quan.

Tuy nhiên bây giờ, người đưa ra đánh giá đó lại là thang điểm mang tên “con nhà người ta”. Và tất nhiên điều này sẽ khiến bọn trẻ hoảng sợ, bởi chúng không được tự do phát triển hết những tiềm năng vốn có của mình. Thế nhưng, người mẹ vẫn gắng sức đánh giá chúng bằng thang điểm tiêu chuẩn bên ngoài xã hội, và lôi ra chiếc cân tàn nhẫn mang tên “so sánh”.

Sự hiền từ, ấm áp của người mẹ giờ đã tan biến, họ lúc nào cũng tỏ ra bức bối, cáu gắt “Học bài đi!”, “Làm nhanh lên, lè mề quá!”, “Con định xem ti vi suốt như thế đó hả?”... Không chỉ có vậy, người mẹ cũng lãng quên việc đối thoại, thật sự mất tự tin vào việc dạy con.

Tôi nói đến việc ấy ở đây là có lý do. Bởi vì khi mối quan hệ của cha mẹ và con cái không được hòa hợp, đặc biệt là khi đứa trẻ không cảm nhận được tình yêu thương từ cha mẹ, chúng sẽ dần mất đi niềm tin và động lực để trưởng thành.

Sự “đồng nhất hóa” sẽ không phát huy tác dụng nếu trẻ không cảm thấy tôn trọng, yêu mến đối tượng được lấy làm hình mẫu.

Cha mẹ là hình mẫu không thể thay thế đối với trẻ. Bởi vì trước tiên, đó là những cá thể đồng chủng gần gũi nhất, có mối liên quan sâu sắc mà người khác không thể thay thế được. Thế nhưng hầu hết các bậc ba mẹ đều tỏ ra ngạc nhiên: “Tôi có tư cách làm hình mẫu sao?”, “Nếu lấy bố nó ra mà làm hình mẫu thì nó chẳng thể nào tài giỏi được đâu.”

Trên thực tế, những bậc phụ huynh mang suy nghĩ như vậy đã không hiểu được ý nghĩa đầy đủ của hai từ “hình mẫu”. Trẻ con hoàn toàn có thể tự mình chắt lọc, nắm bắt bản chất của hình mẫu một cách nhạy cảm để học hỏi và trưởng thành.

Việc con cái lấy cha mẹ làm hình mẫu để đạt đến sự trưởng thành trong tâm hồn được gọi là đồng nhất hóa (Identity). Bọn trẻ sẽ leo từng bậc trên chiếc thang Identity này để trở thành người lớn.

Từ những tư chất của cha mẹ, trẻ sẽ chỉ chọn lấy những phần mà chúng cảm thấy hữu ích đối với bản thân, để từ đó bắt chước và học hỏi theo.

Một trong những nguyên nhân chủ yếu dẫn đến việc hình thành thái độ phản kháng ở trẻ là sự thất vọng đối với hình mẫu. Đến một giai đoạn nào đó, đột nhiên chúng lại tỏ ra bất mãn, không phục cha mẹ – những hình mẫu của chúng. Tuy nhiên, đây không phải là lỗi ở cha mẹ. Chỉ là vì khi đến tuổi trưởng thành, hình mẫu của trẻ bắt đầu có sự thay đổi. Hay nói cách khác, cùng với sự trưởng thành của trẻ, giá trị của cha mẹ dần bị suy giảm.

Hình mẫu mà trẻ mong mỏi là một yếu tố quan trọng, có liên quan đến sự tồn tại và phát triển của bản thân chúng. Nếu mất đi hình mẫu, sự trưởng thành của chúng chắc chắn sẽ chịu ảnh hưởng tiêu cực, thậm chí là ngừng trệ. Có thể chúng vẫn sẽ phát triển về mặt thể xác, nhưng sự chín chắn của tinh thần sẽ dừng lại ở đó.

Động lực cốt lõi để trưởng thành về mặt tinh thần là hành vi học tập, nếu mất đi đối tượng học

tập thì trẻ biết lấy gì làm tấm gương để hình thành nên nhân cách và cá tính riêng đây?

Tâm lý phản kháng là biểu hiện của sự thất vọng khi đứa con đã vỡ mộng với hình mẫu của mình. Tuy nhiên chúng ta cũng không cần quá lo lắng, vì chẳng mấy chốc chúng sẽ hồi phục và phát hiện ra hình mẫu mới để thoát khỏi tâm lý phản kháng.

Tuy nhiên, trong trường hợp nảy sinh bất hòa với cha mẹ, trẻ cũng sẽ mất dũng khí chọn cha mẹ làm hình mẫu một lần nữa. Đó là mầm mống dẫn đến những hành vi sai trái.

Khi mất niềm tin vào hình mẫu của mình (cha mẹ), trẻ sẽ chọn cách sống không có mục tiêu. Tránh né “con đường thành người lớn”, bởi con đường ấy đòi hỏi chúng phải tiếp cận hình mẫu, đồng nhất hóa để đuổi kịp và vượt qua hình mẫu.

Tác hại của cơn cú giận cũng được phát huy một cách triệt để ở đây. Trẻ sẽ nhận ra khoảng cách diệu vợi giữa chân dung thật sự của cha mẹ và những điều hay ho, tốt đẹp mà họ vẫn ngày ngày rao giảng.

Nếu đó là những lời dạy bảo nhẹ nhàng thì chúng sẽ lắng nghe, không tỏ ý nghi ngờ, nhưng nếu đó là những lời mắng nhiếc, áp đặt thì chẳng mấy chốc trong chúng sẽ hình thành nỗi bất hòa sâu sắc với cha mẹ.

Ở phần trước, tôi có nói rằng bản chất cơn cú giận của cha mẹ là biểu hiện của cảm giác bất an khi họ cố tình phớt lờ nhân cách của con cái. Cơn cú giận thực sự chẳng mang lại ích lợi gì, không chỉ có vậy, nếu cơn cú giận khoét sâu thêm khoảng cách giữa cha mẹ và con cái thì điều đó sẽ mang lại những tác động nghiêm trọng đối với sự phát triển của trẻ. Chúng sẽ hoàn toàn trở nên đối lập về mặt cảm xúc với hình mẫu (cha mẹ) của mình.

Xét cho cùng trong giai đoạn đầu đời, việc trẻ phải dựa dẫm hoàn toàn vào cha mẹ, buộc cha mẹ phải hy sinh nhiều thứ cũng là lẽ đương nhiên. Một loài động vật có trí thông minh như con người không lý nào lại lớn lên một cách đơn giản như con chó hay con mèo được. Đặc biệt là về sự trưởng thành mặt trí tuệ (tinh thần) lại càng cần đến sự quan tâm và tinh tế của cha mẹ.

Vậy tại sao khi cha mẹ quát tháo, cãi bướng hoặc áp đặt, đứa trẻ lại trở nên bướng bỉnh, khó bảo hơn? Tôi xin nhắc lại những nguyên nhân dẫn tới điều đó:

1. Mang nỗi bất hòa với hình tượng muốn đồng nhất hóa (cha mẹ).
2. Lập luận lý tưởng mà cha mẹ nói ra và bản chất thực sự của họ có sự chênh lệch quá lớn, khiến cho đứa trẻ hoang mang, mất lòng tin vào hình tượng cần đồng nhất hóa.
3. Khi chỉ có thể đồng nhất hóa những nỗi bất bình và cơn thịnh nộ từ cha mẹ, trẻ sẽ không thể khôn lớn và trưởng thành một cách lành mạnh, vui vẻ được.

“Đồng nhất hóa” cha mẹ và con cái

Không chỉ về mặt thể chất, trẻ còn phải phụ thuộc vào cha mẹ để phát triển tinh thần và trí tuệ.

Khi sinh con ra, chúng ta không chỉ cần cho chúng ăn, cho chúng ngủ, mà còn phải cho chúng hấp thụ những chất dinh dưỡng dành cho tâm hồn để có thể phát triển một cách lành mạnh.

Nếu xét từ ý nghĩa này, chắc hẳn bạn sẽ hiểu rằng “cáu giận” hoàn toàn không phải là chất dinh dưỡng, nó chỉ là chất độc gây ức chế sự phát triển toàn diện của trẻ về mặt tinh thần.

Vậy trong phần này, chúng ta hãy nói về những hình tượng mà trẻ mong muốn được đồng nhất hóa. Nhắc đến hai chữ “hình tượng”, chắc hầu hết các bạn sẽ liên tưởng đến “hình tượng lý tưởng”. Tuy nhiên ở đây, “hình tượng” có nghĩa là “mô hình mẫu”.

Một trong những trò mà trẻ con hay chơi với nhau là chơi đồ hàng. Mẹ nấu ăn, bố thì đến công ty. Qua đó có thể thấy bọn trẻ đã nhìn thấu bản chất công việc của cha mẹ và bắt chước lại.

Khi chơi đồ hàng, trẻ sẽ lấy các mẫu hành động từ cha mẹ mà chúng cảm thấy hứng thú để áp dụng vào thực tế.

Dần dần, trẻ sẽ tìm thấy mô hình mạnh mẽ, đầy trách nhiệm từ người cha; mô hình hiền từ, khéo léo và cảm thông từ người mẹ. Và rồi noi theo bằng chính ý chí của bản thân chúng.

Đây là bản chất thật của sự đồng nhất hóa (Identity).

Hãy thử hình dung cha mẹ như một hiệu sách. Trong hiệu sách đó có vô số sách đủ thể loại. Con trẻ là độc giả. Trong rất nhiều tổ chất của cha mẹ, đứa trẻ sẽ tự chọn lấy một vài tổ chất mà nó cảm thấy thú vị để học một cách say mê.

Thế nhưng, nếu ông chủ hiệu sách cứ một mực áp đặt, ra lệnh “Này, hôm nay hãy đọc quyển này đi!” thì chắc hẳn khách hàng sẽ chán nản và bỏ đi.

Khi còn bé, con trai sẽ hứng thú với những thứ trong cặp của cha, còn con gái sẽ hứng thú với những món đồ trang điểm của mẹ. Nếu sự quan tâm và niềm hứng thú đó bị ngăn cản, cấm đoán thì khi lớn lên, rất có thể mối quan tâm và động lực để bước ra ngoài xã hội của trẻ sẽ bị thui chột.

Đối với trẻ, cha mẹ cũng giống như một hòm kho báu, là nhà tiên tri có tấm bản đồ chỉ ra tương lai của mình. Chính vì lẽ đó, nổi bất hòa với cha mẹ sẽ gây ra những hệ quả tiêu cực thế nào đối với sự trưởng thành của trẻ, chắc tôi không cần nói thêm nữa.

Cũng tương tự như một khách hàng tự mình tìm quyển sách theo ý thích và đam mê, bọn trẻ cũng sẽ chọn lấy những thứ mà bản thân chúng thích thú trong vô vàn những tổ chất của cha mẹ, để từ đó học hỏi và áp dụng cho bản thân mình. Chọn tổ chất gì trước, tổ chất gì sau chỉ là vấn đề thứ tự nên sao cũng được. Vấn đề là cha mẹ cần nuôi dưỡng khao khát muốn “đi đến nhà sách” của trẻ. Tức là phải làm sao để trẻ không mất đi niềm hứng thú đối với cha mẹ.

Vậy ở đây, chúng ta cần tác động vào tâm lý đồng nhất hóa để phục hồi mối quan hệ hòa hợp giữa cha mẹ và con cái. Cha mẹ không chỉ cần khéo léo thể hiện tình yêu thương đối với trẻ, mà còn phải thường xuyên cho chúng “điểm 10 cho chất lượng”.

Điểm 10 cho chất lượng là sao?

Xin kể một câu chuyện ngoài lề: tôi có một sở thích, đó là trồng cây nuôi cá. Nhờ sở thích này

mà tôi nghiệm ra rằng hoa cỏ và chim cá luôn sống hết 100% khả năng mà tạo hóa ban tặng cho chúng. Vì luôn sống bằng tất cả những gì mình có, nên có thể coi rằng chúng đã đạt “điểm 10 cho chất lượng”.

Thế nhưng con người thì sao? Lúc nào chúng ta cũng băn khoăn, hoài nghi về bản thân “Nếu làm thế thì tốt rồi”, “Đáng ra phải làm như vậy” ... Chúng ta luôn tự chấm điểm một cách khắt khe, để rồi khi không đạt được lại cảm thấy tự ti, thất vọng. Không chỉ có vậy, chúng ta còn chấm điểm gắt gao cho cả con cái và những người thân quanh mình, khiến cho bầu không khí gia đình trở nên nặng nề, mệt mỏi.

Cần phải hiểu rằng, nếu chỉ chấm cho bản thân 5 điểm thì sớm muộn gì chúng ta cũng phải nhận lấy hậu quả của 5 điểm bị mất đi. Thậm chí đôi khi, 5 điểm đã mất đi ấy còn gây nguy hiểm cho sự tồn tại của bản thân chúng ta.

Chính vì vậy, hãy mạnh dạn cho bản thân 10 điểm tròn. Khi tự tin trao cho bản thân 10 điểm tròn, đó cũng là lần đầu tiên khả năng của bạn được phát huy một cách tối đa. Nếu chẳng may thất bại hoặc mọi việc không tiến triển như ý, hãy tự nhủ rằng: “Mình đã cố gắng hết sức, đáng được 10 điểm tròn, không chê vào đâu được!”

Sau đó, hãy áp dụng góc nhìn ấy cho đứa con của mình. Hãy luôn khích lệ, động viên kịp thời dù chúng làm tốt hay không, chỉ có như vậy, trẻ mới được tiếp thêm niềm tin để tự mình phấn đấu và trưởng thành.

BÍ QUYẾT DẠY CON 8 - BỒI DƯỠNG TÍNH TỰ LẬP CỦA CON
Hãy hiểu rằng con cái là một cá thể hoàn toàn độc lập, chúng ta cần giữ khoảng cách nhất định và đối xử với chúng như một người lớn. Nên giao phó cuộc đời của con cho chính bản thân chúng. Hãy nhớ rằng tình cảm của mình chẳng qua chỉ là mẫu tính.

Chương III

BÍ QUYẾT GIÚP CÁC BÀ MẸ THAY ĐỔI TRONG MỘT THÁNG

TÂM NIỆM THỰC HIỆN MỖI NGÀY

1. Hãy thực hiện với niềm tin rằng dù có thất bại rồi cũng sẽ thành công.
2. Không tự trách mình khi gặp phải trở ngại. Cần hiểu rằng mọi chuyện không thể hoàn hảo ngay từ lần đầu tiên.
3. Cần duy trì tâm trạng thoải mái trong suốt quá trình thực hiện.
4. Nên lặp đi lặp lại các mục thực hành mỗi ngày từ tuần một đến tuần bốn. Sau đó tổng kết lại những thành công cũng như thất bại, như vậy có thể sắp xếp lại tâm trạng một cách hiệu quả.
5. Thực hành cùng với người bạn thân của mình để cùng chia sẻ và giúp đỡ lẫn nhau.

PHƯƠNG CHÂM HÀNH ĐỘNG TUẦN THỨ NHẤT

THỨ HAI

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Tôn trọng suy nghĩ và ý chí của con. Không cần nhằn, câu gắt hay ra lệnh. Khi con phạm phải lỗi lầm thì nhẹ nhàng giải thích sao cho con hiểu.

Khi con bắt chuyện, thay vì khất lần “Để chút đi...”, “Bây giờ không được”, “Mẹ đang bận đây này”, cần cố gắng sắp xếp công việc để lắng nghe tâm sự của con.

Từ trước tới nay, bánh răng nhỏ mang tên “tâm trạng” của trẻ đang quen với tốc độ quay của bánh răng lớn mang tên “cáu giận” của mẹ. Dù cho bánh răng lớn quay một cách chậm rãi thì bánh răng nhỏ cũng quay với tốc độ chóng mặt. Chính vì thế, khi bánh răng lớn ngừng lại hoặc đột ngột chuyển hướng, rất có thể bánh răng nhỏ sẽ cảm thấy hoảng hốt, bất an.

Tôi lấy ví dụ trên để lưu ý một điều, đó là nếu người mẹ không thông báo trước với con mà đột nhiên thay đổi thái độ, khác hẳn với ngày thường thì rất dễ khiến cho trẻ rơi vào trạng thái hoang mang, sợ hãi và không biết phải làm sao.

Nếu đã quyết tâm ngừng câu gắt, trước tiên chúng ta hãy giải thích sao cho trẻ hiểu: “Từ hôm nay, mẹ sẽ không quát mắng, bắt con phải làm cái này, phải làm cái kia nữa. Mẹ tin con biết điều gì nên làm, vì thế con hãy tự suy xét và làm nhé!”

Ngoài ra, hãy nói với chúng rằng: “Khi nào có chuyện muốn nói với mẹ, con cứ nói nhé. Vì mẹ sẽ cố gắng lắng nghe...”

Bất cứ đứa trẻ nào cũng muốn mẹ mình lắng nghe mọi chuyện, từ những tâm sự thầm kín cho đến chuyện trường lớp, bè bạn. Vì thế khi trẻ bắt chuyện, chúng ta chỉ nên lắng nghe và nói những lời mang tính hướng ứng, tuyệt đối không nói những điều dư thừa hoặc chỉ trích.

Ngay cả khi trẻ than thở về thầy cô, oán trách về bạn bè, hãy giả vờ hòa theo chúng: “Chà, bạn ấy xấu thật”, “Mẹ sẽ trả thù cho con nhé.” Làm như vậy có thể giúp trẻ cảm thấy thoải mái hơn, từ đó giúp chúng dễ dàng nói ra hết tất cả những gì trong lòng. Khi kết thúc câu chuyện, hãy nhẹ nhàng khuyên con: “Đây là bí mật của hai mẹ con ta thôi. Đừng để lộ ra cho ai biết đấy nhé.” Thường trong trường hợp này, trẻ sẽ rất biết giữ lời và cảm thấy thoải mái hơn để tiếp tục đối mặt với những vấn đề của riêng chúng.

THỨ BA

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Giao tiếp bình đẳng với con như một người có cá tính độc lập.

Giao phó cho con những chuyện chúng nên làm và để chúng tự chịu trách nhiệm. Tuyệt đối không can dự hoặc làm thay.

Gần đây, bé Hirokimi nhất quyết không chịu đi học, cả ngày trốn trong phòng, luôn tỏ ra cáu gắt, bực bội với mẹ và em gái. Mẹ Hirokimi hết cách, đành dẫn cậu bé đến gặp tôi để nhờ sự giúp đỡ.

Khi gặp cậu, tôi nhẹ nhàng hỏi rằng: “Vì sao con lại nổi giận với mẹ?”

“Tại cứ lần nào nhìn thấy con là mẹ lại bảo ‘Học bài đi!’, con đang nghe nhạc thì mẹ lại quát ‘Nghe nhạc hay ho gì đâu cơ chứ!’, rồi lúc nào cũng bảo con để phòng bẩn, không chịu dọn dẹp. Con có phải là con rối của mẹ đâu!”

Có thể thấy Hirokimi đang khao khát được mẹ đối xử như một người trưởng thành, có cá tính độc lập. Trên thực tế, một đứa trẻ vẫn còn có thể cáu gắt, tỏ rõ thái độ bức xúc như Hirokimi vẫn còn là may mắn. Bởi có rất nhiều đứa trẻ khi phải sống dưới bóng người mẹ đáng sợ của mình, chúng chỉ biết câm lặng chịu đựng, không có cách nào thoát ra để được tự do phát triển theo ý muốn của mình.

Chính vì vậy ngay từ giây phút này, các bà mẹ hãy để con dần học cách tự chịu trách nhiệm với cuộc sống của bản thân. Khi chúng ta chấp nhận giao tiếp với trẻ như một người trưởng thành, tôn trọng cá tính độc lập của chúng thì đứa trẻ sẽ trưởng thành theo cách như vậy.

THỨ TƯ

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Khi con bắt đầu tự làm mọi chuyện, dù là thành công hay thất bại cũng tuyệt đối không đánh giá kết quả, mà chỉ ở bên động viên con: “Con giỏi thật!”, “Tuyệt quá nhỉ!”... Không bao giờ được chỉ trích hoặc yêu cầu chúng phải làm thế này, thế kia Tuy nhiên, khi con yêu cầu sự giúp đỡ thì phải chỉ bảo, nhẹ nhàng giải thích cho đến khi chúng hiểu.

Khi trẻ có nhu cầu tự mình làm mọi việc thì đó chính là biểu hiện của khả năng sáng tạo, sự dũng cảm đối mặt với thế giới bên ngoài.

Việc cha mẹ liên tục ra lệnh, cáu gắt sẽ khiến cho niềm hứng khởi – một trong những thứ quan trọng nhất đối với sự phát triển của trẻ dần bị thui chột.

Các bậc cha mẹ làm như vậy là vì họ đang vướng vào cái ảo giác yên tâm vì có thể dự đoán được tương lai của trẻ, tin tưởng rằng nếu bây giờ tỏ ra cáu gắt, nghiêm khắc thì một thời gian sau trẻ sẽ trở thành một người theo ý muốn của họ. Tệ hơn nữa, có cả bà mẹ tin rằng dù bây giờ trẻ cảm thấy chán ghét nhưng nếu nhất quyết ép buộc chúng làm theo những gì mình muốn thì sau này lớn lên, chắc chắn chúng sẽ thấy cảm kích vì điều đó.

Nếu chúng ta có thể nhìn thấy trước chính xác toàn bộ sự phát triển của trẻ một, hai năm sau thì thật tốt, nhưng nếu vậy thì cảm xúc và sự thú vị của cuộc sống sẽ không còn nữa.

Chính khi bước đi trong trạng thái vô định, không biết gì đang chờ đợi phía trước, chỉ có thể dựa vào sự phán đoán của bản thân, chúng ta mới có được cơ hội để đúc rút kinh nghiệm, trui rèn bản lĩnh. Và cũng chính điều đó sẽ giúp chúng ta nhận được những niềm vui bất ngờ. Nếu bị kiểm tra sát sao quá mức, liên tục bị người khác chỉ đạo, quát mắng vì những việc bản thân đang làm, động lực tiến lên phía trước của chúng ta cũng sẽ nhanh chóng lụi tàn.

Đối với những việc mà trẻ muốn tự làm, trước hết cha mẹ hãy học cách chấp nhận, sau đó nên khéo léo dẫn dắt chúng theo hướng tích cực bằng cách dùng những từ ngữ dẫn giải, gợi mở nhẹ nhàng. Tuyệt đối không được làm thay.

THỨ NĂM

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Cố nhớ lại và ghi hết ra giấy những lần quát mắng nặng lời hoặc những hành động vô tình làm tổn thương đến con, sau đó trò chuyện thẳng thắn và nói lời xin lỗi.

Con người ta thường mau quên những lần đã vô tình biến người khác trở nên ngu ngốc hoặc những hành vi, cách cư xử xấu xí của bản thân. Tuy nhiên khi đặt mình vào góc độ của người khác, chúng ta mới thấy rằng họ sẽ không bao giờ quên những hành động hoặc lời nói đã khiến họ tổn thương. Những điều đó tựa như dằm trong tay cứ nhói từng cơn âm ỉ, ám ảnh họ suốt một thời gian dài.

Chính vì vậy, nếu muốn con mình phát triển một cách lành mạnh thì tốt hơn hết, các bà mẹ nên kiềm chế những cơn cáu giận của bản thân. Tôi đã từng chứng kiến hàng xóm nổi trận lôi đình khi đứa trẻ chẳng may phạm một lỗi nhỏ, cô ấy gào lên “Mày không phải con tao! Ra khỏi nhà!”, sau đó đẩy nó ra bên ngoài và khóa trái cửa lại, mặc cho đứa trẻ ra sức kêu khóc “Tha cho con! Con sẽ không làm vậy nữa đâu!”

Trên thực tế, tôi cho rằng những bà mẹ tùy tiện chửi bới vì nghĩ rằng nếu bây giờ dễ dãi thì sẽ không tốt cho con thật chẳng khác nào quỷ dữ.

Đứa trẻ cố hết sức để với gần đến hình tượng lý tưởng mà người mẹ đã vẽ ra, tuy nhiên càng đến gần thì yêu cầu của người mẹ càng lớn, càng khắc nghiệt. Cuối cùng, đứa trẻ không thể đáp ứng yêu cầu của người mẹ, chúng dần trở nên tự ti và tự gán cho mình cái mác “Mình là đứa không ra gì.” Vì mất đi sự tự tin nên lúc nào chúng cũng phải thăm dò sắc diện của người khác và sống trong nỗi cô độc. Nụ cười ngây thơ sẽ biến mất khỏi gương mặt của chúng theo cách đó.

Tuy nhiên, mọi chuyện vẫn có thể thay đổi ngay lập tức như có phép thuật. Phép thuật đó đơn giản chỉ là một câu nói chân thành: “Mẹ tệ quá. Xin lỗi con nhé.”

Hãy nhớ lại những lần đã vô tình làm tổn thương trẻ và nói lời xin lỗi. Chính trong lúc ấy, có thể chính bạn cũng cảm nhận được rằng mình đã để con phải vùng vẫy trong nỗi cô đơn như thế nào. Trẻ con thường rất dễ tha thứ, khi cảm nhận được tình cảm và sự hối lỗi chân thành từ

mẹ – người mà mình yêu thương nhất, chúng sẽ dần dần thoát khỏi cảm giác tự ti, sợ hãi và chán nản để tiếp tục trưởng thành.

THỨ SÁU

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Cố gắng thực hiện những yêu cầu của con, tích cực nói những lời yêu thương. Dù có chuyện gì xảy ra, cũng trở thành “đồng minh” của con.

Đối với hầu hết mọi đứa trẻ, có lẽ không gì buồn tủi hơn việc nghĩ rằng mình đã bị mẹ ghét bỏ. Trong đa số các trường hợp, trẻ sẽ tỏ thái độ phản kháng, bướng bỉnh khi chúng không cảm nhận được tình thương từ mẹ.

Để khắc phục được điều này, các bậc cha mẹ cần bày tỏ sự hối tiếc vì những lần vô tình khiến cho chúng tổn thương bằng một lời xin lỗi trực tiếp. Chỉ một hành động nhỏ như vậy thôi, trẻ sẽ nhanh chóng thay đổi.

Khi con còn nhỏ, thi thoảng hãy vào bồn tắm chung và ôm chặt chúng vào lòng. Được nghe nhịp đập trái tim mẹ, tâm hồn trẻ sẽ trở nên thư giãn, ổn định. Bởi vì đó là bài hát ru mà lúc nào trẻ cũng được nghe khi nằm trong bụng mẹ. Và rồi thì thầm bên tai chúng bằng những lời trìu mến như: “Mẹ yêu con lắm đấy”, “Con là bảo bối của mẹ đấy”, “Dù có chuyện gì xảy ra mẹ cũng đồng minh của con” v.v..

Ngoài ra, nếu có thời gian thì cha mẹ cũng nên nằm cạnh con và làm giống như vậy.

Khi trẻ lớn hơn và bắt đầu phải tự mình giải quyết mọi vấn đề, hãy ở bên cạnh và nói những lời động viên tích cực, bày tỏ sự tin tưởng đối với chúng.

Khi cảm thấy mình được gửi gắm lòng tin, trẻ sẽ được tiếp thêm động lực để phấn đấu và kiên trì đến cùng, lúc đó dù kết quả thế nào, các bà mẹ cũng không nên than thở, chỉ trích mà hãy nhẹ nhàng chấp nhận.

Thi thoảng dù đã lớn, trẻ vẫn tỏ ra nũng nịu như thời thơ ấu. Hãy mỉm cười chiều chuộng cho đến khi chúng được thỏa lòng. Nếu trong tim được đong đầy bởi tình yêu thương của mẹ, trẻ sẽ có đủ tự tin để tự mình bước đi. Hãy trở thành đồng minh phía sau con, tuyệt đối đứng về phía chúng. Như vậy, trẻ sẽ nhanh chóng trưởng thành một cách lành mạnh, vui vẻ.

THỨ BẢY

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tâm trạng của trẻ sẽ ổn định khi chúng được chứng kiến mối quan hệ tốt đẹp giữa cha mẹ, hãy cố gắng vượt qua những chuyện hiểu lầm, khúc mắc với chồng. Tích cực vun vén để tạo dựng một bầu không khí gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

Khi cảm nhận được bầu không khí ấm áp, vui vẻ trong gia đình, tâm trạng của trẻ sẽ ổn định, đây là một trong những yếu tố nền tảng để trẻ có thể bước đi một cách vững vàng trên con đường trưởng thành.

Nếu thường xuyên phải chứng kiến cảnh cãi vã, mâu thuẫn của cha mẹ thì trước sau gì trẻ cũng không thể chịu đựng nổi và chủ động tìm kiếm những người có thể đem đến cho chúng sự quan tâm, chiều chuộng ở bên ngoài phạm vi gia đình. Và khi đó, sẽ rất khó để có thể theo dõi và đảm bảo rằng trẻ phát triển một cách lành mạnh. Cần phải hiểu rằng nguyên nhân chủ yếu nhất dẫn đến những hành vi sai trái ở trẻ đó là việc cha mẹ có cuộc sống hôn nhân không hạnh phúc, trẻ không cảm nhận được đầy đủ tình yêu thương từ cha mẹ, không được bảo ban, uốn nắn kịp thời, dẫn đến hình thành tâm lý tự ti, mặc cảm, trực tiếp ảnh hưởng đến quá trình phát triển nhân cách.

Trong đời sống hôn nhân, việc cả hai mang những nỗi bất mãn, ức chế với đối phương là điều không thể tránh khỏi. Tuy nhiên, nếu chúng ta cứ thẳng thừng bộc lộ tâm trạng bằng một thái độ gay gắt thì chuyện đổ vỡ là không thể tránh khỏi. Nếu tạm gạt bỏ cái tôi, bình tĩnh lại để suy nghĩ, có lẽ chúng ta sẽ hiểu rằng khó có thể tìm được một người bạn đời tốt hơn bây giờ.

Trên thế gian này chẳng có ai hoàn hảo, vì vậy cần phải mở lòng và thấu hiểu những khiếm khuyết của đối phương, tha thứ cho nhau để cùng nuôi dạy con cái.

CHỦ NHẬT

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Kể từ ngày hôm nay, tôi sẽ quyết tâm trở thành một người mẹ hiền dịu, vui vẻ để khiến con luôn cảm thấy thoải mái, thư giãn vì có mẹ ở bên.

Khi uống cà phê cùng bạn bè, trò chuyện với hàng xóm hoặc gọi điện thoại với người ngoài, các bà mẹ thường nói chuyện với giọng điệu nhẹ nhàng, vui vẻ. Thế nhưng, điều đó dường như thay đổi 180 độ khi con cái họ trở về. Họ bỗng trở nên vô cùng khắt khe và rất dễ nổi nóng: “Làm bài chưa?” “Hôm nay thi được bao nhiêu điểm?” ...

Để không bị ăn mắng, lúc nào trẻ cũng ở trong trạng thái “căng ăng ten”, dò xét sắc mặt của mẹ.

Nếu mỗi ngày trôi qua trong tình trạng như vậy, chỉ riêng việc ở cùng nhau thôi cũng đủ khiến cả mẹ lẫn con đều cảm thấy mệt mỏi.

Để thay đổi điều này, tại sao các bà mẹ không chủ động giải tỏa căng thẳng, tỏ ra vui vẻ khi ở cạnh con? Điều này hoàn toàn không khó. Chỉ cần giữ trạng thái như khi tâm sự, trò chuyện với bạn bè là được.

Khi thấy mẹ vui vẻ, cởi mở, trẻ sẽ cảm thấy thoải mái hơn để thể hiện bản thân. Hay nói cách khác, gương mặt tươi cười của mẹ chính là sức sống của con cái.

BÍ QUYẾT DẠY CON 9 - ĐỂ NGƯỜI MẸ Càng Thêm Vui Tươi

Mỗi buổi sáng, hãy đứng trước gương và mỉm cười với chính mình. Thậm chí quyết tâm hôm nay sẽ sống vui vẻ với gương mặt tươi cười, dễ chịu.

PHƯƠNG CHÂM HÀNH ĐỘNG TUẦN THỨ HAI

THỨ HAI

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Ngừng đánh giá bản thân và con cái một cách khắt khe. Cảm thấy tự hào và hạnh phúc với cuộc sống hiện tại của gia đình mình.

Không chỉ riêng tôi mà có lẽ rất nhiều người đã từng thử thay đổi bản thân, nhưng cuối cùng đành chấp nhận thất bại. Nguyên do là bởi thay đổi toàn bộ tính cách bẩm sinh của mình là điều bất khả thi, không ai có thể làm được.

Mỗi người ai cũng có cả điều tốt và điều xấu, có sở trường và khuyết điểm. Đó là điều đương nhiên và không thể thay đổi được. Vì vậy thay vì bất mãn, tự dằn vặt bản thân, hãy cảm thấy hài lòng với những gì của hiện tại. Làm như vậy, chúng ta mới có đủ tự tin để vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

Nếu mang tâm lý tự phủ nhận hoặc cố tìm cách thay đổi bản thân, chúng ta sẽ luôn sống trong tâm trạng bất an, bế tắc trong hành trình tìm kiếm bản ngã của mình.

Trong thực tế, cuộc sống thường sẽ có hai tuýp người:

Một tuýp người luôn tìm kiếm sự hoàn hảo, lúc nào cũng muốn thay đổi bản thân, do đó họ thường cố gắng trong vô vọng, đắm chìm trong nỗi đau khổ, dằn vặt và không bao giờ cảm thấy đủ;

Tuýp người còn lại thì luôn tự khẳng định bản thân 100%, luôn cảm thấy hài lòng với cuộc sống hiện tại của mình. Họ thường chuyên tâm vào nghề nghiệp, sẵn sàng kiên trì gian khổ để hướng tới mục tiêu hoàn thành một điều gì đó để lại cho đời.

Sự gian khổ của tuýp người thứ nhất hoàn toàn không có ý nghĩa. Ngược lại, sự hy sinh gian khổ của tuýp người thứ hai lại góp phần làm cho cuộc sống phong phú hơn.

THỨ BA

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Không suy nghĩ lung tung về những việc mắt không thấy tai không nghe, ví dụ như suy nghĩ của người khác, những lời xì xào sau lưng... Luôn cố gắng duy trì một tâm trạng tích cực, lạc quan.

Trên con đường gần nhà, các bà nội chợ đang trò chuyện rôm rả. Khi bạn đi sang phía đó, một trong số họ nhìn thấy bạn bèn lập tức nhỏ giọng, khi ấy bạn sẽ có cảm giác vô cùng khó chịu. Vì nhận ra mình đang bị bàn tán sau lưng nên bạn cảm thấy chán nản, không có tâm trạng làm việc nhà.

Trong hoàn cảnh đó, bạn cần phải hiểu rằng trên thế giới này chẳng ai có thể nhận được sự tung hô, chào đón của tất cả mọi người, và chúng ta cũng không có nghĩa vụ làm hài lòng tất cả những người xung quanh.

Tốt hơn là hãy sống đúng với bản chất của mình, không cần ngại ngần hay e dè. Đối với những người hiểu lầm về chúng ta thì nên thẳng thắn nói cho đối phương hiểu “Không phải thế đâu”, “Bạn đã hiểu lầm rồi.” Nếu không làm như vậy hoặc tỏ ra yếu đuối, sợ hãi hoặc không phản bác, họ sẽ được đà lấn tới và dần biến ta thành đúng những gì mà họ nói.

Nếu bạn không làm việc xấu, chưa từng làm hại ai thì hãy ngừng việc sống như một kẻ thất bại đi. Cô độc ư? Chẳng sao cả. Khi không dựa dẫm ai, bước đi bằng hai chân của mình thì trước sau gì bạn cũng sẽ gặp được người bạn tốt nhất.

THỨ TƯ

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tất cả những suy nghĩ trong lòng đều là tự do và vô tội. Nỗi bức dọc, sự ức chế đối với đối phương dù tiêu cực đến mấy cũng không gây hại cho họ nên có thể coi là vô tội.

“Trong tâm không được mang hận thù”, “Suy nghĩ xấu xa là tội ác” ... Ngay từ khi còn bé, tôi đã được yêu cầu phải tuân thủ triệt để những điều này. Kết quả là mỗi khi phạm phải, tôi luôn bị giam cầm trong ý niệm tự trách với cảm giác tội lỗi.

Tuy nhiên, đến một ngày tôi nhận ra rằng những suy nghĩ trong lòng dù xấu xa đến mấy, nếu ta giữ im lặng, không gây hại cho đối phương thì nó hoàn toàn vô tội. Khi ấy, những vướng mắc trong lòng tôi chợt tiêu biến, tâm trạng cũng trở nên nhẹ nhàng, thoải mái hơn.

Hãy ngừng băn khoăn, dò xét xem tâm hồn mình có đang hoạt động đúng hướng hay không, thay vào đó hãy để nó nhẹ nhàng bay theo gió.

Việc mang suy nghĩ tiêu cực với ai đó là một điều rất đổi bình thường khi họ có những hành động hoặc lời nói khiến chúng ta muộn phiền, đau đớn. Khi suy nghĩ tiêu cực đó chưa biến thành hành động đáp trả thì hãy cứ coi như đó là một phần tất yếu của cuộc sống, một dạng xả stress trong tư tưởng.

THỨ NĂM

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Mẹ, vợ và con dâu là những vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc đời người phụ nữ, vì thế hãy

tạm để con người thật của mình sang một bên để hoàn thành từng vai trò một.

Nguyên nhân chính khiến cho mối quan hệ giữa hai người trở nên tốt đẹp hơn hay bất ổn đi không phải là suy nghĩ, mà đó chính là thái độ và lời nói.

Vì lẽ đó, chúng ta tuyệt đối không nên nói những lời khiến cho người khác cảm thấy phiền lòng hoặc tức giận.

Quan trọng hơn là không được thể hiện những thái độ dễ gây hiểu nhầm.

Nếu cứ nói thẳng với một người đang có vẻ mặt u ám suy sụp những gì mình cảm nhận rằng “Nhìn mặt cậu u ám quá!”, điều đó chỉ chứng tỏ bạn là người không biết cảm thông, thậm chí là không biết cách giao tiếp. Bởi dù có đúng đi chăng nữa, điều đó cũng chẳng giúp ích gì cho đối phương mà chỉ càng khiến họ chán nản hơn.

Tuy nhiên, không thể chê trách những người sử dụng ngôn từ thiếu tế nhị như vậy là vô giáo dục. Bởi vì từ nhỏ chúng ta đã được dạy rằng: “Nói những điều trái ngược với những gì mình nghĩ là lừa gạt, là nói dối.” Việc nói những lời hoa mỹ, những điều không thực sự có trong tim, lừa người khác với mục đích vụ lợi rõ ràng là tội lỗi. Tuy nhiên, việc an ủi bằng những lời nói dối tích cực khi đối phương đang buồn rầu, chán nản thì hoàn toàn không phải chuyện xấu, thậm chí điều đó còn có thể giúp ích cho mối quan hệ giữa hai người.

Học viên của tôi có một bà mẹ chồng rất khó tính, hay càu nhàu những điều nhỏ nhặt. Tuy nhiên cô vẫn cố gắng đối xử tốt với bà, làm những món mà bà thích ăn và cư xử tròn đạo làm dâu. Dần dần, thái độ của bà mẹ chồng đã thay đổi một cách rõ rệt.

Xin lấy một ví dụ khác: việc chăm sóc những ông bà cụ nằm liệt trên giường thường rất vất vả. Đặc biệt là nếu chăm sóc họ theo quan điểm rằng “phải đối xử tốt từ tận đáy lòng” thì hẳn chúng ta sẽ cảm thấy rất gượng ép và mệt mỏi. Tuy nhiên, dù có cảm thấy chán ghét, nản lòng thì cũng hãy dẹp tâm trạng ấy sang một bên, cố gắng tỏ ra dịu dàng, cần mẫn thì sự vất vả đó sẽ dễ dàng được khống chế.

Mẹ, vợ và con dâu chỉ là những vai diễn mà chúng ta được giao cho. Khi phân định rạch ròi như vậy thì tâm trạng chúng ta sẽ nhẹ nhõm và tự tin hơn.

THỨ SÁU

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Quá khứ không thể quay lại được, vì vậy tốt hơn hết là hãy cho qua mọi chuyện. Ngoài ra, để không đánh mất giá trị và hình ảnh của mình thì hãy cất giấu những bí mật trong quá khứ. Tuyệt đối không tiết lộ cho bất kỳ ai.

Những việc mà bản thân cảm thấy bất an, bất mãn thì hãy cố gắng để giải quyết nó. Khi cần sự giúp đỡ của người thân thì hãy nói ra để được nhận sự giúp đỡ.

Cuộc sống là một chuỗi liên tiếp của thì hiện tại. Nếu ngày hôm nay kết thúc thì nó đã mãi mãi trôi đi, chúng ta sẽ không bao giờ thay đổi được điều gì nữa.

Vì vậy khi leo lên giường ngủ, điều duy nhất chúng ta cần làm là giải tỏa hết những suy nghĩ trong đầu và ngủ thật ngon trước khi bắt đầu một ngày mới bằng tâm trạng sáng khoái.

Bạn tin tưởng người khác, kể một chút chuyện về mình nhưng một thời gian sau khi quay trở về chỗ bạn, nó đã biến thành một câu chuyện hoàn toàn khác. Đây là chuyện thường xuyên xảy ra, vì vậy để bảo vệ giá trị và chữ tín của mình, tốt hơn hết là không nên kể lể quá nhiều chuyện riêng tư của bản thân. Nếu không làm như vậy, trước sau gì chúng ta sẽ trở thành người bị hại.

Có câu chuyện xưa kể rằng: một cái đập khổng lồ luôn tự hào vì sự kiên cố, chắc chắn của mình. Vì vậy, nó không hề bận tâm đến những vết rỉ nước trên thân. Không lâu sau, những vết rỉ nước ngấm dần và biến thành một lỗ hổng lớn, lúc này một cơn mưa lớn ập đến và khiến đập bị vỡ tung, gây ra thảm họa dưới hạ lưu.

Nếu có những việc khiến bạn cảm thấy lo âu, bất an, đừng coi nhẹ bỏ qua mà hãy khám phá nguyên nhân và xử lý thật chu toàn. Nếu bỏ mặc nó, cũng có thứ sẽ dần dần biến mất, nhưng cũng có thứ lại dần dần lớn lên, khiến cho cuộc sống của bạn lâm vào bế tắc.

THỨ BẢY

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tâm trạng của trẻ sẽ ổn định khi chúng được chứng kiến mối quan hệ tốt đẹp giữa cha mẹ, hãy cố gắng vượt qua những chuyện hiểu lầm, khúc mắc với chồng, tích cực vun vén để tạo dựng một bầu không khí gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

CHỦ NHẬT

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Kể từ ngày hôm nay, tôi sẽ là một người mẹ hiền dịu, vui vẻ để khiến con cảm thấy thoải mái, thư giãn vì có mẹ ở bên.

BÍ QUYẾT DẠY CON 10 - ĐỂ CON TRỞ THÀNH MỘT ĐỨA TRẺ THÔNG MINH

Hãy tích cực khen ngợi để tiếp thêm niềm tin cho chúng. Những đứa trẻ luôn tự tin vào trí tuệ của bản thân thì dù thất bại, chúng cũng có thể tận dụng bài học đó để tiến bộ hơn.

PHƯƠNG CHÂM HÀNH ĐỘNG TUẦN THỨ HAI

THỨ HAI

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Ngừng đánh giá bản thân và con cái một cách khắt khe. Cảm thấy tự hào và hạnh phúc với cuộc sống hiện tại của gia đình mình.

Không chỉ riêng tôi mà có lẽ rất nhiều người đã từng thử thay đổi bản thân, nhưng cuối cùng đành chấp nhận thất bại. Nguyên do là bởi thay đổi toàn bộ tính cách bẩm sinh của mình là điều bất khả thi, không ai có thể làm được.

Mỗi người ai cũng có cả điều tốt và điều xấu, có sở trường và khuyết điểm. Đó là điều đương nhiên và không thể thay đổi được. Vì vậy thay vì bất mãn, tự dằn vặt bản thân, hãy cảm thấy hài lòng với những gì của hiện tại. Làm như vậy, chúng ta mới có đủ tự tin để vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

Nếu mang tâm lý tự phủ nhận hoặc cố tìm cách thay đổi bản thân, chúng ta sẽ luôn sống trong tâm trạng bất an, bế tắc trong hành trình tìm kiếm bản ngã của mình.

Trong thực tế, cuộc sống thường sẽ có hai tuýp người:

Một tuýp người luôn tìm kiếm sự hoàn hảo, lúc nào cũng muốn thay đổi bản thân, do đó họ thường cố gắng trong vô vọng, đắm chìm trong nỗi đau khổ, dằn vặt và không bao giờ cảm thấy đủ;

Tuýp người còn lại thì luôn tự khẳng định bản thân 100%, luôn cảm thấy hài lòng với cuộc sống hiện tại của mình. Họ thường chuyên tâm vào nghề nghiệp, sẵn sàng kiên trì gian khổ để hướng tới mục tiêu hoàn thành một điều gì đó để lại cho đời.

Sự gian khổ của tuýp người thứ nhất hoàn toàn không có ý nghĩa. Ngược lại, sự hy sinh gian khổ của tuýp người thứ hai lại góp phần làm cho cuộc sống phong phú hơn.

THỨ BA

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Không suy nghĩ lung tung về những việc mắt không thấy tai không nghe, ví dụ như suy nghĩ của người khác, những lời xì xào sau lưng... Luôn cố gắng duy trì một tâm trạng tích cực, lạc quan.

Trên con đường gần nhà, các bà nội chợ đang trò chuyện rôm rả. Khi bạn đi sang phía đó, một trong số họ nhìn thấy bạn bèn lập tức nhỏ giọng, khi ấy bạn sẽ có cảm giác vô cùng khó chịu. Vì nhận ra mình đang bị bàn tán sau lưng nên bạn cảm thấy chán nản, không có tâm trạng làm việc nhà.

Trong hoàn cảnh đó, bạn cần phải hiểu rằng trên thế giới này chẳng ai có thể nhận được sự tung hô, chào đón của tất cả mọi người, và chúng ta cũng không có nghĩa vụ làm hài lòng tất cả những người xung quanh.

Tốt hơn là hãy sống đúng với bản chất của mình, không cần ngại ngần hay e dè. Đối với những người hiểu lầm về chúng ta thì nên thẳng thắn nói cho đối phương hiểu “Không phải thế đâu”, “Bạn đã hiểu lầm rồi.” Nếu không làm như vậy hoặc tỏ ra yếu đuối, sợ hãi hoặc không phản bác, họ sẽ được đà lấn tới và dần biến ta thành đúng những gì mà họ nói.

Nếu bạn không làm việc xấu, chưa từng làm hại ai thì hãy ngừng việc sống như một kẻ thất bại đi. Cô độc ư? Chẳng sao cả. Khi không dựa dẫm ai, bước đi bằng hai chân của mình thì trước sau gì bạn cũng sẽ gặp được người bạn tốt nhất.

THỨ TƯ

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tất cả những suy nghĩ trong lòng đều là tự do và vô tội. Nỗi bức dọc, sự ức chế đối với đối phương dù tiêu cực đến mấy cũng không gây hại cho họ nên có thể coi là vô tội.

“Trong tâm không được mang hận thù”, “Suy nghĩ xấu xa là tội ác” ... Ngay từ khi còn bé, tôi đã được yêu cầu phải tuân thủ triệt để những điều này. Kết quả là mỗi khi phạm phải, tôi luôn bị giam cầm trong ý niệm tự trách với cảm giác tội lỗi.

Tuy nhiên, đến một ngày tôi nhận ra rằng những suy nghĩ trong lòng dù xấu xa đến mấy, nếu ta giữ im lặng, không gây hại cho đối phương thì nó hoàn toàn vô tội. Khi ấy, những vướng mắc trong lòng tôi chợt tiêu biến, tâm trạng cũng trở nên nhẹ nhàng, thoải mái hơn.

Hãy ngừng băn khoăn, dò xét xem tâm hồn mình có đang hoạt động đúng hướng hay không, thay vào đó hãy để nó nhẹ nhàng bay theo gió.

Việc mang suy nghĩ tiêu cực với ai đó là một điều rất đổi bình thường khi họ có những hành động hoặc lời nói khiến chúng ta muộn phiền, đau đớn. Khi suy nghĩ tiêu cực đó chưa biến thành hành động đáp trả thì hãy cứ coi như đó là một phần tất yếu của cuộc sống, một dạng xả stress trong tư tưởng.

THỨ NĂM

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Mẹ, vợ và con dâu là những vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc đời người phụ nữ, vì thế hãy

tạm để con người thật của mình sang một bên để hoàn thành từng vai trò một.

Nguyên nhân chính khiến cho mối quan hệ giữa hai người trở nên tốt đẹp hơn hay bất ổn đi không phải là suy nghĩ, mà đó chính là thái độ và lời nói.

Vì lẽ đó, chúng ta tuyệt đối không nên nói những lời khiến cho người khác cảm thấy phiền lòng hoặc tức giận. Quan trọng hơn là không được thể hiện những thái độ dễ gây hiểu nhầm.

Nếu cứ nói thẳng với một người đang có vẻ mặt u ám suy sụp những gì mình cảm nhận rằng “Nhìn mặt cậu u ám quá!”, điều đó chỉ chứng tỏ bạn là người không biết cảm thông, thậm chí là không biết cách giao tiếp. Bởi dù có đúng đi chăng nữa, điều đó cũng chẳng giúp ích gì cho đối phương mà chỉ càng khiến họ chán nản hơn.

Tuy nhiên, không thể chê trách những người sử dụng ngôn từ thiếu tế nhị như vậy là vô giáo dục. Bởi vì từ nhỏ chúng ta đã được dạy rằng: “Nói những điều trái ngược với những gì mình nghĩ là lừa gạt, là nói dối.” Việc nói những lời hoa mỹ, những điều không thực sự có trong tim, lừa người khác với mục đích vụ lợi rõ ràng là tội lỗi. Tuy nhiên, việc an ủi bằng những lời nói dối tích cực khi đối phương đang buồn rầu, chán nản thì hoàn toàn không phải chuyện xấu, thậm chí điều đó còn có thể giúp ích cho mối quan hệ giữa hai người.

Học viên của tôi có một bà mẹ chồng rất khó tính, hay càu nhàu những điều nhỏ nhặt. Tuy nhiên cô vẫn cố gắng đối xử tốt với bà, làm những món mà bà thích ăn và cư xử tròn đạo làm dâu. Dần dần, thái độ của bà mẹ chồng đã thay đổi một cách rõ rệt.

Xin lấy một ví dụ khác: việc chăm sóc những ông bà cụ nằm liệt trên giường thường rất vất vả. Đặc biệt là nếu chăm sóc họ theo quan điểm rằng “phải đối xử tốt từ tận đáy lòng” thì hẳn chúng ta sẽ cảm thấy rất gượng ép và mệt mỏi. Tuy nhiên, dù có cảm thấy chán ghét, nản lòng thì cũng hãy dẹp tâm trạng ấy sang một bên, cố gắng tỏ ra dịu dàng, cần mẫn thì sự vất vả đó sẽ dễ dàng được khống chế.

Mẹ, vợ và con dâu chỉ là những vai diễn mà chúng ta được giao cho. Khi phân định rạch ròi như vậy thì tâm trạng chúng ta sẽ nhẹ nhõm và tự tin hơn.

THỨ SÁU

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Quá khứ không thể quay lại được, vì vậy tốt hơn hết là hãy cho qua mọi chuyện. Ngoài ra, để không đánh mất giá trị và hình ảnh của mình thì hãy cất giấu những bí mật trong quá khứ. Tuyệt đối không tiết lộ cho bất kỳ ai.

Những việc mà bản thân cảm thấy bất an, bất mãn thì hãy cố gắng để giải quyết nó. Khi cần sự giúp đỡ của người thân thì hãy nói ra để được nhận sự giúp đỡ.

Cuộc sống là một chuỗi liên tiếp của thì hiện tại. Nếu ngày hôm nay kết thúc thì nó đã mãi mãi trôi đi, chúng ta sẽ không bao giờ thay đổi được điều gì nữa.

Vì vậy khi leo lên giường ngủ, điều duy nhất chúng ta cần làm là giải tỏa hết những suy nghĩ

trong đầu và ngủ thật ngon trước khi bắt đầu một ngày mới bằng tâm trạng sáng khoái.

Bạn tin tưởng người khác, kể một chút chuyện về mình nhưng một thời gian sau khi quay trở về chỗ bạn, nó đã biến thành một câu chuyện hoàn toàn khác. Đây là chuyện thường xuyên xảy ra, vì vậy để bảo vệ giá trị và chữ tín của mình, tốt hơn hết là không nên kể lể quá nhiều chuyện riêng tư của bản thân. Nếu không làm như vậy, trước sau gì chúng ta sẽ trở thành người bị hại.

Có câu chuyện xưa kể rằng: một cái đập khổng lồ luôn tự hào vì sự kiên cố, chắc chắn của mình. Vì vậy, nó không hề bận tâm đến những vết rỉ nước trên thân. Không lâu sau, những vết rỉ nước ngấm dần và biến thành một lỗ hổng lớn, lúc này một cơn mưa lớn ập đến và khiến đập bị vỡ tung, gây ra thảm họa dưới hạ lưu.

Nếu có những việc khiến bạn cảm thấy lo âu, bất an, đừng coi nhẹ bỏ qua mà hãy khám phá nguyên nhân và xử lý thật chu toàn. Nếu bỏ mặc nó, cũng có thứ sẽ dần dần biến mất, nhưng cũng có thứ lại dần dần lớn lên, khiến cho cuộc sống của bạn lâm vào bế tắc.

THỨ BẢY

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tâm trạng của trẻ sẽ ổn định khi chúng được chứng kiến mối quan hệ tốt đẹp giữa cha mẹ, hãy cố gắng vượt qua những chuyện hiểu lầm, khúc mắc với chồng, tích cực vun vén để tạo dựng một bầu không khí gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

CHỦ NHẬT

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Kể từ ngày hôm nay, tôi sẽ là một người mẹ hiền dịu, vui vẻ để khiến con cảm thấy thoải mái, thư giãn vì có mẹ ở bên.

BÍ QUYẾT DẠY CON 10 - ĐỂ CON TRỞ THÀNH MỘT ĐỨA TRẺ THÔNG MINH

Hãy tích cực khen ngợi để tiếp thêm niềm tin cho chúng. Những đứa trẻ luôn tự tin vào trí tuệ của bản thân thì dù thất bại, chúng cũng có thể tận dụng bài học đó để tiến bộ hơn.

PHƯƠNG CHÂM HÀNH ĐỘNG TUẦN THỨ BA

THỨ HAI

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Tin rằng trong con luôn ẩn chứa một tiềm năng lớn lao hơn những gì mình nghĩ. Vì vậy cần phải giúp con trở nên tự tin hơn và phát huy hết tiềm năng bằng những lời động viên, khích lệ.

Theo các nhà khoa học, khi sinh ra đời trong não chúng ta có khoảng 14 tỷ tế bào, tuy nhiên số lượng tế bào não sử dụng trong cả cuộc đời chỉ chiếm khoảng 10% trong số đó, tức 1,4 tỷ. Số còn lại có thể coi là bị bỏ phí, không được sử dụng.

Chính vì vậy, tôi tin rằng mọi đứa trẻ đều là thiên tài. Và người nhập thông tin ban đầu vào bộ não của trẻ không ai khác chính là cha mẹ chúng.

Đứa trẻ trở nên tài giỏi hay kém cỏi được quyết định bởi những thông tin ban đầu (sự gợi ý gây ấn tượng đầu tiên bởi lời nói) mà người mẹ nhập vào não bộ của chúng.

Khi trẻ còn nhỏ, những lời người mẹ nên nhập vào não bộ của trẻ là:

“Con rất thông minh.”

“Con là thiên tài.”

“Con năng nổ và hăng hái.”

“Con chỉ cần thế là đã đạt 10 điểm rồi.”

“Mẹ yêu con.”

Làm như vậy, trẻ sẽ tạo dựng nền móng khởi điểm cho cuộc đời rằng “Mình là thiên tài, thông minh, hăng hái và năng nổ. Mình chỉ cần như vậy là được rồi. Cha mẹ luôn ở bên mình.” Đứa bé đứng trên nền móng ấy sẽ lớn khôn thành một đứa trẻ ưu tú, luôn tràn đầy quyết tâm được thể hiện mình.

Khi dạy con, nên nhớ rằng không bao giờ được dùng những từ ngữ tiêu cực hoặc đánh giá thấp khả năng của chúng. Bởi làm như vậy sẽ khiến trẻ dần mất đi sự tự tin vào bản thân và trở nên kém cỏi, vô tích sự như những gì mà mẹ đã nói.

THỨ BA

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Ngừng vui buồn thất thường theo điểm số của con. Dù con có bị điểm kém thì cũng không nghĩ

đó là thất bại, là cái sai của con. Cần nghĩ rằng đó là bài học kinh nghiệm và cho chúng cơ hội để tiến bộ.

Hầu hết các bà mẹ đều nghĩ rằng con mình thật thông minh khi chúng đạt được điểm tốt trong bài kiểm tra. Ngược lại, khi con bị điểm kém thì họ bắt đầu nổi giận và lo nghĩ không thôi.

Thực ra thông minh không hề liên quan đến điểm số hay thành tích. Rất nhiều nhạc sĩ nổi tiếng khi xưa thường có thành tích vô cùng tệ trong môn âm nhạc. Bài kiểm tra là do giáo viên ra đề. Nếu “trúng tủ” thì điểm tốt, không trúng thì chỉ có thể nhận điểm kém. Đó là điều đương nhiên.

Có những đứa trẻ không ham học nên điểm số chỉ ở mức trung bình, nhưng khi trong lớp có vấn đề gì đó lại luôn hăng hái đứng ra giải quyết và được các bạn quý mến, như vậy không thể nói đó là một đứa trẻ kém cỏi, vô tích sự được. Chính trí tuệ chứ không phải tri thức mới là điều làm nên sự khác biệt giữa kẻ thắng và người thua trong xã hội đầy tính cạnh tranh ngày nay.

Thông minh là biểu hiện của trí tuệ, là năng lực giải quyết vấn đề. Cách tốt nhất để rèn luyện và trang bị cho con năng lực giải quyết vấn đề đó là khiến cho chúng vui vẻ sửa lại những lỗi lầm của mình.

THỨ TƯ

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Khi con muốn phụ giúp, dù có làm ẩu hay làm không tốt thì cũng tuyệt đối không phàn nàn, quát mắng. Chỉ nhẹ nhàng hướng dẫn để con thành thạo hơn. Sau khi làm xong, đừng quên nói những lời cảm ơn với con.

Hơn 10 giờ tối bố mới rời khỏi công ty. Mẹ thì ra ngoài vẫn chưa về. Bé Mitsue và nhóc Makoto đang ở trong bếp cắt cà rốt, tự chuẩn bị bữa tối.

Một lúc sau mẹ về, thấy bàn bếp bày bừa liền dùng dùi quất mắng: “Hai đứa đi ra ngoài kia học bài đi!”, “Bày bừa như thế, mấy đứa làm xong là mẹ dọn một lần đấy.”

Hai bé tiu nghỉu chạy vào phòng, chẳng có tâm trạng học hành gì nữa. Rốt cuộc bữa tối cũng chẳng ngon lành gì.

Sau khi bình tĩnh lại, bà mẹ nhận ra mình đã sai và quyết định thay đổi lại cách cư xử. Hai hôm sau, cô lại có việc phải đi ra ngoài buổi tối, lần này cô viết thư căn dặn bọn trẻ:

Mitsue và Makoto yêu dấu của mẹ,

Mẹ có việc bận phải ra ngoài, khoảng bảy giờ mẹ sẽ về. Vì mẹ về trễ nên các con hãy chuẩn bị bữa tối nhé. Tiền để trong hộc tủ. Các con ở trường về đã mệt rồi. Mẹ xin lỗi nhé.

Mẹ.

Hai đứa đi học về đọc được thư, liền vui vẻ cùng nhau đi mua đồ. Đang mải mê nhào bột thì mẹ về.

“Mẹ đã về đây.”

“Mẹ đã về ạ.”

“Ôi chào, hai đứa làm món gì nhìn ngon quá! Mẹ phụ với nhé...”

“Vâng ạ.”

Bữa tối hôm đó cả nhà quây quần bên nhau thật đầm ấm, vui vẻ. Và điều quan trọng là cả ba mẹ con đã học được rất nhiều điều.

Trẻ con thích phụ giúp. Nếu được khen ngợi, được cảm ơn, trái tim bé nhỏ của chúng sẽ rộn rang, vui tươi. Khi nhìn nhận sự giúp đỡ của con, chúng ta không nên đánh giá kết quả tốt xấu mà cần xem xem việc đó có giúp chúng vui vẻ và học được nhiều điều bổ ích hay không. Lúc khen ngợi, chỉ cần mỉm cười nói “Cảm ơn con vì đã giúp mẹ” là được. Làm như vậy, trẻ sẽ thấy vui vì công sức mình bỏ ra đã được ghi nhận xứng đáng, chúng sẽ có thêm nhiều động lực để tự giác hơn trong mọi việc.

THỨ NĂM

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Những việc mà con tự chọn lựa, tự quyết định, dù không thích cũng không phàn nàn, than thở. Ngược lại cần tích cực động viên để con thực hiện được những điều mình muốn.

Nếu lựa chọn sai phương pháp giáo dục, chúng ta không chỉ dập tắt niềm hứng thú học tập của con mà còn trực tiếp gây ra ảnh hưởng tiêu cực đến quá trình phát triển của chúng.

Rất nhiều bậc phụ huynh chưa từng mang tới cho con những thứ mà chúng muốn, mà chỉ liên tục đưa cho chúng những thứ mà bản thân họ nghĩ là tốt, khiến cho đứa trẻ không thể cảm nhận được tình cảm của cha mẹ, lúc nào cũng sống trong tâm trạng lẻ loi, cô quạnh. Lâu dần tâm trạng đó dễ dàng biến thành sự phản kháng, chán ghét. Nói cách khác, khi thay con quyết định mọi chuyện với cái có “để tốt cho con”, cha mẹ đã gián tiếp tước đi cơ hội phát triển của chúng.

Nếu thực sự nghĩ đến tương lai của con, mong muốn chúng có thể trưởng thành một cách vui vẻ và gặt hái được nhiều thành công trong tương lai, điều cha mẹ cần làm là tôn trọng những lựa chọn của con, cho chúng những lời góp ý, gợi mở để thực hiện được những điều mình muốn. Điều này không chỉ giúp chúng bồi dưỡng tinh thần tự lập, tự chịu trách nhiệm và còn rất hữu ích trong việc củng cố mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái.

THỨ SÁU

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Khuyến khích con theo đuổi mục đích và ước mơ trong tương lai. Cùng vui mừng và xem trọng những mục tiêu mà con tự quyết định. Dù con có thường xuyên thay đổi mục tiêu thì cũng cần nhẫn nại và đưa tay giúp đỡ khi chúng thực sự cần.

Đối với con người, có lẽ điều đau buồn nhất trên thế gian này là không có mục đích sống, tương lai khi đó chỉ là một màn sương mờ ảo, vô định, khiến cho con người ta không có động lực phấn đấu, sống mà như đã chết.

Rất nhiều đứa trẻ lắc đầu ngo ngác khi được ai đó hỏi rằng: “Tương lai con muốn làm gì?” Nếu không xác định được mục đích trong tương lai, trẻ sẽ không cảm nhận được ý nghĩa của việc học tập, dẫn đến việc không có được niềm hứng khởi và động lực để phấn đấu.

Hơn thế nữa, thời đại bây giờ đã no đủ hơn xưa rất nhiều, do hiện thực không có gì thiếu thốn nên trẻ sẽ càng khó xác định được tương lai mình sẽ làm công việc gì để kiếm sống và tại sao mình lại phải cố gắng phấn đấu.

Trẻ con khi xưa thiếu thốn đủ thứ, tuy nhiên chúng vẫn có thể vượt qua mọi khó khăn, thử thách để trưởng thành nhờ những mơ ước được ấp ủ trong tim. Ngoài ra, ngày xưa nơi làm và chỗ ở là cùng một gian nên trẻ có thể chứng kiến cảnh cha mẹ làm việc và tưởng tượng ra hình ảnh tương lai của mình.

Những đứa trẻ bây giờ không thể nhìn thấy dáng vẻ người cha đang làm việc, ngược lại chỉ thấy vẻ kiệt sức, uể oải của họ vào cuối tuần. Hơn thế, ngày ngày chúng lại phải nghe những phiền muộn, than thở của mẹ về đủ những chuyện nhỏ nhặt trong cuộc sống. Sống lâu trong hoàn cảnh đó, đứa trẻ dần mất đi sự hứng thú với thế giới người lớn, không còn mong muốn nhanh chóng trưởng thành như những đứa trẻ khi xưa.

Chỉ cần xác định được mục đích sống, mục tiêu trong tương lai thì ai cũng sẽ trở nên hăng hái và nỗ lực vươn lên. Nếu phát hiện ra mục tiêu mà mình mong muốn đạt được, ngay cả một đứa bé nhõng nhẽo, hay ỷ lại cũng sẽ có những thay đổi bất ngờ.

THỨ BẢY

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tâm trạng của trẻ sẽ ổn định khi chúng được chứng kiến mối quan hệ tốt đẹp giữa cha mẹ, hãy cố gắng vượt qua những chuyện hiểu lầm, khúc mắc với chồng, tích cực vun vén để tạo dựng một bầu không khí gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

CHỦ NHẬT

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Kể từ ngày hôm nay, tôi sẽ là một người mẹ hiền dịu, vui vẻ để khiến con cảm thấy thoải mái, thư giãn vì có mẹ ở bên.

BÍ QUYẾT DẠY CON 11 - ĐỂ PHÁT TRIỂN TRÍ THÔNG MINH CỦA TRẺ

Giả vờ như không biết gì cả, để cho con dạy mình những thứ mà nó vừa mới học được, và rồi hãy nói lời cảm ơn vì điều đó đã hữu ích như thế nào.

PHƯƠNG CHÂM HÀNH ĐỘNG TUẦN THỨ TƯ

THỨ HAI

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Với gương mặt tươi cười, giọng nói vui vẻ, tôi sẽ luôn cất tiếng trước với con “Chào buổi sáng!” “Con về rồi đấy à?” “Ngủ ngon nhé!” Ngoài ra cũng không quên nói câu “Cám ơn con.”

Sáng nay tỉnh dậy, không hiểu sao tâm trạng tôi lại trở nên nặng nề, có lẽ là vì tối hôm qua đã quá chén. Đã đến giờ đi làm rồi. Dù sao cũng phải dậy thôi. Tôi uể oải đi đến bồn rửa mặt.

Con gái lớn thấy cha bèn cất giọng tươi vui “Cha, chào buổi sáng!” Thấy vậy, tôi cũng tươi tỉnh bật tiếng “Chào buổi sáng, con gái!”

Chỉ một câu chào của con gái mà tôi bỗng cảm thấy thoải mái hơn hẳn. Đúng là kỳ lạ.

Trẻ nhỏ cũng vậy, khi được cha mẹ vui vẻ hỏi han, trò chuyện, tâm trạng chúng sẽ trở nên sáng sủa hơn.

Những câu chào hỏi của người mẹ là công tắc để bật bóng đèn năng lượng trong tim trẻ, làm khuôn mặt chúng sáng bừng bởi những nụ cười và được tiếp thêm động lực để phấn đấu.

THỨ BA

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tìm ra năm điểm tốt của từng thành viên trong gia đình, viết ra giấy và truyền tải đến họ.

Phương pháp đơn giản và hiệu quả để giúp con trở nên mạnh mẽ và thông minh hơn là liên tục cho chúng thấy rằng “Con như thế là được 10 điểm rồi, là đứa bé thông minh rồi đấy”, qua đó giúp cho chúng tự tin hơn trong việc khẳng định bản thân.

Thời gian gần đây, cậu nhóc Shinsuke mà tôi đang dạy đột nhiên bắt đầu thể hiện sự hăng hái. Sau khi tìm hiểu, tôi được biết rằng dạo này trước mỗi bữa tối, Shinsuke luôn được mẹ khen và kể về những điểm tốt cũng như sở trường của cậu.

Từ trước tới giờ, mẹ Shinsuke cứ luôn căn nhắc, than thở về những khuyết điểm và thất bại trong quá khứ của cậu với ý định biến cậu thành một đứa trẻ ngoan, đúng với những gì cô

mong muốn. Tuy nhiên giờ đây cô ấy đã thay đổi, chấm dứt những lời than thở ấy và tích cực nhìn nhận những sở trường và những điều mà cậu bé đã làm được. Và rõ ràng nó đã bắt đầu cho thấy hiệu quả.

Chính vì vậy, hãy luôn nhìn nhận những điều mà trẻ làm được bằng một con mắt tích cực. Sợi dây gắn kết sẽ được kết nối bằng những điểm tốt của từng thành viên trong gia đình.

THỨ TƯ

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Thử coi con là chuyên gia tư vấn đặc lực và thôi không tìm cách chi phối cuộc đời của con nữa.

Tôi thường đọc được những bài báo kể về những đứa trẻ vì liên tục bị bắt nạt trong lớp hoặc bị cha mẹ mắng nhiếc nên đã tự tay kết thúc cuộc sống của mình.

Lý do gì khiến cho những đứa trẻ này dù phải chịu đựng một áp lực tâm lý lớn đến vậy, đau khổ đến vậy nhưng thà tự sát còn hơn tâm sự với cha mẹ của mình?

Đó là vì mỗi khi chúng định chia sẻ điều gì đó, cha mẹ chúng thường không lắng nghe một cách tích cực, không tỏ thái độ cảm thông, thấu hiểu mà chỉ biết quát mắng, chỉ trích hoặc bắt chúng phải làm theo ý mình.

Nên nhớ rằng, điều mà trẻ mong muốn là sự thấu hiểu, lòng vị tha của cha mẹ. Khi thấy con bắt đầu mở lòng, điều tốt nhất cha mẹ có thể làm là lắng nghe bằng một thái độ dịu dàng, ấm áp. Sau đó, hãy kể về những trải nghiệm tương tự của mình trước kia, đồng tình rằng “Vì thế nên cha mẹ rất hiểu tâm trạng của con.”

Hãy thường xuyên hỏi ý kiến con, mượn trí thông minh của chúng để xử lý việc gì đó. Làm như vậy, sau này khi gặp phải chuyện gì khó khăn, chắc chắn trẻ cũng sẽ không ngần ngại tham vấn ý kiến của cha mẹ.

THỨ NĂM

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hiện những điều sau:

Luôn nhẹ nhàng nhắc nhở, bảo ban con cho đến khi nó hiểu. Nếu nhận ra mình nói quá gay gắt thì phải kịp thời xin lỗi, không để con cảm thấy buồn phiền vì điều đó.

Tha thứ cho những thất bại và lỗi lầm trong quá khứ của con, tuyệt đối không lấy ra để cằn nhằn, day nghiến.

Khuyên giải là làm cho đối phương tự nhận ra sai sót của mình và sửa chữa. Nếu không được thấu hiểu bằng sự thấu hiểu và tha thứ thì lời khuyên giải không thể mang lại tác dụng như mong muốn.

Chửi mắng, cáu gắt không phải là dạy dỗ. Đó là điều hiển nhiên, bởi ngay cả người lớn cũng chẳng có ai gật gù thừa nhận “Ừ, tôi sai, tôi không làm thế nữa” sau khi bị người khác chửi mắng thậm tệ. Khi đó, trong lòng chúng ta chỉ chất chứa sự phản cảm và bực bội.

Khi khuyên giải hoặc bảo ban con, tuyệt đối không nên nói những lời mất lòng, mỉa mai và chỉ nên đề cập đến những sai sót của hiện tại. Không bao giờ được lôi những chuyện trong quá khứ hay những vết thương cũ ra để đay nghiến và cảnh báo chúng. Ngoài ra, hãy ngừng việc liệt kê hàng loạt chuyện xấu của con. Khi khuyên bảo, chúng ta chỉ nên giới hạn trong một việc mà thôi.

Nếu trẻ đang trong giai đoạn học mẫu giáo, người mẹ nên ngồi xuống và giao tiếp bằng mắt, nắm tay hoặc đặt tay lên vai con, dịu dàng khuyên bảo sao cho chúng hiểu.

Điều mà trẻ cần biết là vì sao mẹ lại khuyên giải. Vì vậy, hãy nói một cách súc tích, dễ hiểu để giúp chúng dễ dàng tiếp thu và chấp nhận sửa đổi.

Cuối cùng, hãy giải thích cho con hiểu vì sao điều đó là xấu và lý do phải ngừng làm việc ấy. Khi đó, đừng quên rằng trên thế gian này ai cũng sẽ mắc phải lỗi lầm.

THỨ SÁU

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Khen ngợi điểm tốt của con bất cứ khi nào có cơ hội. Ngoài ra, thỉnh thoảng nhờ con giúp làm một việc gì đó và không quên nói lời cảm ơn. Bằng hành động ấy, trẻ sẽ cảm nhận được niềm vui sống và giá trị của mình.

Có một số bà mẹ e ngại rằng nếu thường xuyên khen ngợi, nói những lời có cánh với con thì sẽ khiến chúng trở nên tự cao tự đại, không còn động lực phấn đấu nữa. Tuy nhiên, đó là một quan niệm lỗi thời.

Ngày xưa mỗi khi mùa xuân đến, tiết trời ấm áp, hoa lá bắt đầu đâm chồi nảy lộc, vì thấy cây cối trong vườn mọc quá um tùm nên tôi thường xuyên cắt tỉa những cành xum xuê. Thế nhưng chẳng bao lâu sau, chúng dần héo khô và tàn úa.

Cũng tương tự như vậy, có thể coi trẻ trong giai đoạn từ mẫu giáo đến trung học cơ sở là mầm non mùa xuân. Trí tuệ và cơ thể chúng đang trên đà phát triển. Vì vậy, điều cha mẹ cần làm là tích cực động viên, khen ngợi, tạo điều kiện để chúng phát huy hết tiềm năng của mình.

Chỉ vì nỗi sợ vô căn cứ “con sẽ trở nên tự cao tự đại” mà người mẹ mặc kệ, ngay cả một lời khen cũng không dám nói thì chúng sẽ nghĩ rằng mọi nỗ lực của mình chẳng bao giờ được mẹ công nhận, từ đó sẽ gây ảnh hưởng tiêu cực đến quá trình hình thành nhân cách và phát triển của chúng.

Tất nhiên, cũng có đôi khi trẻ sẽ vấp ngã khi được tung hô quá mức, nhưng chúng sẽ biết rút kinh nghiệm từ những bài học ấy để trưởng thành hơn.

THỨ BẢY

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Tâm trạng của trẻ sẽ ổn định khi chúng được chứng kiến mối quan hệ tốt đẹp giữa cha mẹ, hãy cố gắng vượt qua những chuyện hiểu lầm, khúc mắc với chồng, tích cực vun vén để tạo dựng

một bầu không khí gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

CHỦ NHẬT

Ngày hôm nay, tôi nhất định sẽ thực hành những điều sau:

Kể từ ngày hôm nay, tôi sẽ là một người mẹ hiền dịu, vui vẻ để khiến con cảm thấy thoải mái, thư giãn vì có mẹ ở bên.

BÍ QUYẾT DẠY CON 12 - ĐỂ CON TRỞ NÊN MẠNH MẼ HƠN

Hãy thường xuyên nói với con rằng “Con là một đứa bé mạnh mẽ, dũng cảm” và tìm cơ hội phù hợp để chúng có thể chứng tỏ được điều đó.

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>
